

04.09.2017

Kokousaika 04.09.2017 16:00 - 16:53

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan	pormestari
Honkasalo, Veronika	
Koulumies, Terhi	
Pakarinen, Pia	apulaispormestari
Pelkonen, Jaana	
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
Sevander, Tomi	
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
Vesikansa, Sanna	apulaispormestari
Karhuvaara, Arja	varajäsen
Vanhanen, Reetta	varajäsen
Vuorjoki, Anna	varajäsen
Yanar, Ozan	varajäsen

Muut

Kousa, Tuuli	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö poissa: 787 §
Aho, Mikko	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Haavisto, Tuula	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Pohjolainen, Liisa	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Pohjaniemi, Marju	henkilöstöjohtaja
Raitio, Markku	va. tietotekniikka- ja viestintäjohtaja
Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja
Summanen, Juha	hallintojohtaja
Von Bruun, Santtu	vs. elinkeinojohtaja
Matikainen, Kristiina	kaupunginsihteeri

04.09.2017

	Rautanen, Marja-Liisa Tapiolinna, Hilikka Lahti, Tero Menna, Lauri	kaupunginsihteeri vs. kaupunginsihteeri tiedottaja johtava asiantuntija
Puheenjohtaja		
	Jan Vapaavuori	pormestari 768 - 788 §:t
Esittelijät		
	Jan Vapaavuori	pormestari 768 - 769 §:t
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 770 - 786 ja 788 §:t
	Tuula Saxholm	vs. kansliapäällikkö 787 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Lauri Menna	johtava asiantuntija 768 - 788 §:t

04.09.2017

§	Asia	
768	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
769	Asia/2	V 13.9.2017, Helsingin kaupunkistrategia 2017-2021
770	Asia/3	V 13.9.2017, Sosiaali- ja terveyslautakunnan varajäsenen valinta
771	Asia/4	V 13.9.2017, Jätkäsaaren asuntotontin myyntiperusteet (Länsisatama, tontti 20828/8)
772	Asia/5	F 13.9.2017, Val av ledamöter i fullmäktige för Kårkulla samkommun för mandattiden som börjar 2017
772	Asia/5	V 13.9.2017, Jäsenten valitseminen Kårkulla samkommun -nimisen kuntayhtymän valtuustoon vuonna 2017 alkavaksi toimikaudeksi
773	Asia/6	V 27.9.2017, Valtuutettu Emma Karin aloite Helsingin osallistumisesta Luontolahjani satavuotiaalle -kampanjaan
774	Asia/7	Historiatoimikunnan asettaminen
775	Asia/8	Rintamaveteraanasiaian neuvottelukunnan asettaminen
776	Asia/9	Kaupunginhallituksen määräämät rajat Korkeasaaren eläintarhalle
777	Asia/10	Lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2018-2020
778	Asia/11	Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta
779	Asia/12	Lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle hallituksen esitysluonnoksesta laiksi maantielain muuttamisesta
780	Asia/13	Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ympäristölupahakemuksesta ylijäämämaiden välivarastointiin Kyläsaarella
781	Asia/14	Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ympäristölupahakemuksesta vesipitoisten massojen käsittelyyn Kyläsaaren entisen jätepuhdistamon lietteensakeutusaltaassa
782	Asia/15	Tontin varaaminen jääpallo- ja luisteluareenan rakentamiseksi Malmin Longinojalle
783	Asia/16	Selvitys Etelä-Suomen aluehallintovirastolle hoitoon pääsystä perusterveydenhuollossa ja suun terveydenhuollossa

04.09.2017

784	Asia/17	Valtuutettu Vesa Korkkulan toivomusponsi opiskelija-alennusten laajentamisen kustannusvaikutuksista
785	Asia/18	Osto-oikeuden lisääminen NCC Property Development Oy:lle perustettavan yhtiön lukuun vuokratun tontin vuokrasopimukseen (Laajasalo, tontti 49034/5)
786	Asia/19	Kaupunginvaltuuston 30.8.2017 tekemien päätösten täytäntöönpano
787	Asia/20	Irtisanoutuminen kaupunginkanslian kaupunginlakimiehen virasta
788	Asia/21	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

04.09.2017

Asia/1

§ 768

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Veronika Honkasalon ja Jaana Pelkosen sekä varatarkastajiksi Mika Raatikaisen ja Sanna Vesikansan.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

04.09.2017

Asia/2

§ 769

V 13.9.2017, Helsingin kaupunkistrategia 2017-2021

HEL 2017-009006 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä kaupunkistrategian vuosiksi 2017–2021. (Liite 1). Kaupunkistrategia on lähtökohtana valmisteltaessa vuoden 2018 talousarvioehdotusta sekä muita valtuustokauden talousarvioita ja toimenpiteitä.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää, että strategian toteuttamista arvioidaan ja seurataan osana vuosittaista talouden ja toiminnan seuranta. Valtuustokauden puolivälissä tehdään etenemisen tarkastelu.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää, että valtuustokauden puolessavälissä valtuustolle tuodaan arvio vuoden 2017 uuden johtamisjärjestelmän ja toimialamallin toimivuudesta ja onnistumisesta uudistuksen tavoitteet huomioiden.

Käsittely

Esittelijä muutti esitystään siten, että esityksen liite 1 vaihdetaan kokouksessa esitetyn liitteen mukaiseksi.

Lisäksi päätösehdotuksen loppuun lisätään seuraava uusi kappale:

”Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää, että valtuustokauden puolessavälissä valtuustolle tuodaan arvio vuoden 2017 uuden johtamisjärjestelmän ja toimialamallin toimivuudesta ja onnistumisesta uudistuksen tavoitteet huomioiden.”

Sekä esittelijän perustelujen loppuun lisätään uusi kappale:

”Kaupunginhallitus tulee täytäntöönpanopäätöksessään kehottamaan, että kaupunginkanslia valmistelee yhteistyössä toimialojen kanssa kaupunginhallitukselle ehdotuksen kaupunkistrategian mittareiden ja indikaattoreiden kokonaisuudesta alkuvuodeksi 2018.”

Hylkäysehdotus:

Mika Raatikainen:

Helsingin kaupunkistrategiaa 2017-2021 koskeva päätösehdotus hylätään.

Mika Raatikaisen ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Mika Raatikainen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen seuraavine perusteluineen:

"En hyväksy kaupunginhallituksen päätöstä koskien Helsingin kaupunkistrategian 2017-2021 hyväksymistä.

Strategiassa on suuria puutteita koskien Helsingin turvallisuustilanteen analysointia, omaishoitajien aseman parantamista, laittomasti maassa oleskelevien henkilöiden etuuksien kasvattamisen estämistä jne. Strategiassa on paljon myönteisiäkin asioita, mutta perussuomalaisena kaupunginhallituksen jäsenenä en voi hyväksyä strategiaa, joka ei aja helsinkiläisten enemmistön etuja näiltä osin."

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunkistrategia 2017-2021
- 2 Toimintaympäristöraportti
- 3 Henkilöstötoimikunnan lausunto 30.8.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä kaupunkistrategian vuosiksi 2017–2021. (Liite 1). Kaupunkistrategia on lähtökohtana valmisteltaessa vuoden 2018 talousarvioehdotusta sekä muita valtuustokauden talousarvioita ja toimenpiteitä.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää, että strategian toteuttamista arvioidaan ja seurataan osana vuosittaista talouden ja toiminnan seuranta. Valtuustokauden puolivälissä tehdään etenemisen tarkastelu.

Esittelijän perustelut

Kaupunkistrategia 2017-2021 on kaupungin uuden johtamisjärjestelmän mukaisesti laadittu.

Kaupunginvaltuuston ja lautakuntien strategiatyö

Uusi kaupunginvaltuusto aloitti strategiatyönsä kokoontumalla seminaariin 15.-16.6.2017. Seminaarissa valtuusto arvioi kaupungin toimintaympäristön nykytilaa ja muutoksia valtuustokauden 2017–2021 kaupunkistrategian valmistelun lähtökohdaksi. Valtuuston strategiatyön pohjaksi seminaariin oli valmisteltu kuntalain edellyttämiä analyyseja. Valtuustoseminaarin aineisto koostui toimintaympäristöraportista, johtamisjärjestelmän uudistamisprosessin yhteydessä tehdystä skenaario- ja visiotyöskentelystä ja yrityshaastattelujen yhteenvetoraportista. Aineisto on julkaistu kaupungin internetsivuilla <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/paatoksenteko/kaupunginvaltuusto/valtuustoseminaari-2017>

Elokuun alkupuolella uudet toimialalautakunnat kokoontuivat strategia-seminaareihin, joissa tunnistetiin kaupungin yhteisiä ja toimialakohtaisia tavoitteita ja teemoja valtuustokaudelle. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan seminaari oli 8.8.2017, kaupunkiympäristölautakunnan 10.8.2017, kulttuurin ja vapaa-ajanlautakunnan 9.-10.8. 2017 ja sosiaali- ja terveyslautakunnan 9.8.2017. Lisäksi kaupunginhallituksen elinkeinojaosto käsitteli strategian elinkeinopoliittisia kysymyksiä seminaarissaan 21.8.2017.

Lautakuntien seminaarien jälkeen pormestarin johdolla pormestarikunta on työstänyt näkemystä kaupungin strategian keskeisistä teemoista. Pormestarikunta on työskennellyt myös yhdessä viranhaltijajohdon kanssa, jotta johtamisuudistuksen yhteydessä keväällä 2017 tehty toimialojen suunnittelu- ja valmistelutyö on hyödynnetty kaupunkistrategian linjausten laatimisessa.

Kuntastrategia kuntalaissa

Kuntalaki (410/2015) tuli voimaan 1.5.2015. Laissa säädetään ensi kertaa kuntastrategiasta. Kuntastrategian myötä vahvistuu myös kunnan toiminnan ohjaaminen kokonaisuutena.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan

tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa valtuuston tulee myös määrittellä, miten strategian toteutumista arvioidaan ja seurataan.

Kuntastrategiassa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon (1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, (2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, (3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet, (4) omistajapolitiikka, (5) henkilöstöpolitiikka, (6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä (7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntalain perustelujen mukaan tavoitteena on vähentää erillisten, sektorikohtaisten suunnitelmien tarvetta. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Toimintaympäristöraportti

Tutkimustietoon, tilastoihin ja kaupungin palveluja kuvaavaan tietoon pohjautuva katsaus kaupungin nykytilaan ja arvioituihin muutoksiin on koottu laajaan toimintaympäristöraporttiin.

Raportin sisältö kattaa tiedollisesti kuntalain edellyttämät kuntastrategian sisältöalueet: asukkaiden hyvinvointi, palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, palvelutavoitteet, omistajapolitiikka, henkilöstöpolitiikka, osallistumismahdollisuudet sekä elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Toimintaympäristöraportti on tehty kaupunginkanslian ja toimialojen yhteistyönä keväällä 2017.

Päätöksen liitteenä 2 oleva toimintaympäristöraportti on valtuustoseminaarissa käytössä ollut 7.6.2017 versio.

Toimintaympäristöraportti on saatavissa internetissä eri julkaisumuodoissa osoitteessa: <http://toimintaymparisto.hel.fi/>

Kaupunkistrategian toteutus

Kaupunkistrategian tavoitteet otetaan huomioon talousarvioehdotuksen 2018 ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2018–2020 valmistelussa sekä valmisteltaessa muita valtuustokauden talousarvioita ja toimenpiteitä. Keskushallinnon, toimialojen ja tytäryhteisöjen tulee toteuttaa kaupunkistrategian linjauksia toiminnassaan.

04.09.2017

Kaupunginvaltuuston päätettyä kaupunkistrategiasta kaupunginhallitus seuraa ja ohjaa toteutusta.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunkistrategia 2017-2021
- 2 Toimintaympäristöraportti
- 3 Henkilöstötoimikunnan lausunto 30.8.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Lautakunnat ja johtokunnat
Toimialat, virastot ja liikelaitokset
Tytäryhteisöt

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.08.2017 § 756

HEL 2017-009006 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

28.08.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jan Vapaavuoren ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.09.2017

Asia/3

§ 770

V 13.9.2017, Sosiaali- ja terveyslautakunnan varajäsenen valinta

HEL 2017-008768 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. myöntää Susanna Vilkamaalle eron sosiaali- ja terveyslautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja
2. valita Sanna-Mari Orasen varajäseneksi (Tapio Bergholmin henkilökohtainen varajäsen) sosiaali- ja terveyslautakuntaan vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Kaupunginhallitus esitti yksimielisesti Tomi Sevanderin ehdotuksesta, että sosiaali- ja terveyslautakunnan varajäseneksi valitaan Sanna-Mari Oranen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mari Tammisto, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
mari.tammisto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Susanna Vilkamaan eronpyyntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

04.09.2017

Asia/3

Kaupunginvaltuusto päättää

1. myöntää Susanna Vilkamaalle eron sosiaali- ja terveyslautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja
2. valita _____ varajäseneksi (Tapio Bergholmin henkilökohtainen varajäsen) sosiaali- ja terveyslautakuntaan vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Susanna Vilkamaan (SDP) 7.6.2017 (§ 276) varajäseneksi sosiaali- ja terveyslautakuntaan vuonna 2017 alkavaksi toimikaudeksi. Susanna Vilkamaa pyytää 6.8.2017 eroa sosiaali- ja terveyslautakunnan varajäsenen luottamustoimesta.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mari Tammisto, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
mari.tammisto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Susanna Vilkamaan eronpyyntö

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

04.09.2017

Asia/3

Päätöksessä mainitut

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveyslautakunta
Taloushallintopalvelu

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.09.2017

Asia/4

§ 771

V 13.9.2017, Jätkäsaaren asuntotontin myyntiperusteet (Länsisatama, tontti 20828/8)

HEL 2017-005285 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kaupunkiympäristölautakunnan myymään Helsingin kaupungin 20. kaupunginosan (Länsisatama) korttelin nro 20828 tontti nro 8 tai siitä muodostettava vapaarahoitteiseen sääntelemättömään vuokra- ja omistusasuntotuotantoon toteutettava tontti seuraavin ehdoin:

1

Tontin (AK) 20828/8 tai siitä muodostettavan tontin/tonttien kauppahinta on vapaarahoitteisten sääntelemättömien vuokra- ja omistusasuntojen osalta 1 150 euroa/k-m² 31.12.2018 asti.

Kauppahintaa ei peritä siltä osin kuin asemakaavamääräykset sallivat asemakaavaan merkityn kerrosalan ylityksen.

Mikäli tontin tai siitä muodostettavan tontin/tonttien lopullinen yhteenlaskettu kerrosalan määrä lainvoimaisessa rakennusluvassa ylittää asemakaavan tai myöhemmin laadittavan tonttijaon mukaisen ko. tontin

enimmäisrakennusoikeuden, kaupungilla on oikeus periä kultakin ylittävältä kerrosneliömetriltä vastaavaa lisäkauppahintaa.

1.1.2019 alkaen edellä mainituin tavoin määräytyvää kauppahintaa tarkistetaan sen nykyarvon säilyttämiseksi 3 prosentin vuotuisella korolla kaupan tekemiseen asti.

2

Muilta osin tontin tai siitä muodostettavan tontin/tonttien kaupassa noudatetaan kaupungin normaalisti käyttämiä kiinteistökaupan ehtoja sekä kaupunkiympäristölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja ja tarkentavia kauppahinnan määräytymistä koskevia ehtoja.

Tiivistelmä

Kaupunginvaltuustolle esitetään asuinkerrostalotontin 20828/8 myyntiperusteiden vahvistamista edellyttäen, että tontti luovutetaan vapaarahoitteiseen sääntelemättömään asuntotuotantoon.

Ulkopuolisella asiantuntijalta hankitun arvioon perustuen esitetään, että tontin tai siitä muodostettavien tonttien kauppahinta on 1 150 euroa/k-m². Tontille ei ole tulossa kivijalkaliike- tai muita vastaavia tiloja. Päätösehdotuksen mukaisesti hinnoiteltuna tontin kauppahinta tulisi olemaan vähintään hieman yli 10 milj. euroa, joten myynnistä päättäminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Esittelijän perustelut

Asemakaava- ja tonttitiedot

Länsisataman Jätkäsaaren asemakaavan muutos nro 12331 (Jätkäsaari, Atlantinkaari) on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 9.12.2015 ja se on tullut voimaan 22.1.2016.

Kaava-alueelle sijoittuu muun ohella asuinkerrostalotontti (AK) 20828/8. Tontin 20828/8 rakennusoikeus on yhteensä 8 750 k-m². Tontin korkein sallittu kerrosluku on 12. Asemakaavamääräysten mukaan 120 k-m² kadunvarsirakennuksen ensimmäisestä kerroksesta on vähintään varattava liike-, myymälä-, näyttely- tai muiksi asiakaspalvelutiloiksi. Tontin autopaikkavelvoite määräytyy seuraavan normin mukaan: vähintään suurempi luvuista 1 ap / 120 k-m² tai 0,6 ap / asunto.

Autopaikat sijoitetaan korttelin nro 20828 alueelle rakennettavaan maanlaiseen pysäköintilaitokseen.

Tontin 20828/8 pinta-ala on 1 888 m² ja osoite Atlantinkatu 12. Tontti on merkitty kiinteistörekisteriin 29.10.2016.

Kopio asemakaavan muutoksen nro 12331 kaavakartasta on liitteenä nro 1.

Maaperätiedot

Kaupungin teettämien selvitysten mukaan tontin 20828/8 alueella on harjoitettu toimintaa, joka on saattanut aiheuttaa maaperän pilaantumista. Tontin maaperä kunnostetaan rakentamisen yhteydessä rakennuttajan toimesta. Kaupunki korvaa rakennuttajalle maaperän puhdistamisesta aiheutuvat tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräiset kulut.

Ehdotetut myyntiperusteet

Asiassa esitetään, että Sato Oyj:lle vapaarahoitteiseen sääntelemättömään vuokra- ja omistusasuntotuotantoon varattavaksi esitetty tontti 20828/8 tai siitä muodostettava toteutettava tontti tai tontit myytäisiin seuraavin ehdoin:

Tontin (AK) 20828/8 tai siitä muodostettavan tontin/tonttien kauppahinta on vapaarahoitteisten sääntelemättömien vuokra- ja omistusasuntojen osalta 1 150 euroa/k-m² 31.12.2018 asti.

1.1.2019 alkaen edellä mainituin tavoin määräytyvää kauppahintaa tarkistettaisiin sen nykyarvon säilyttämiseksi 3 prosentin vuotuisen koron mukaan kaupan tekemiseen asti.

Kiinteistövirasto on teettänyt ulkopuolisella asiantuntijalla arviolausunnon tontin 20828/8 vapaarahoitteiseen asuntotuotantoon osoitetun asuinrakennusoikeuden (AK) markkina-arvosta. Esitetty hinta vastaa arviolausunnon mukaista käypää markkina- ja myyntihintaa, ja vastaa myös kiinteistöviraston arvion mukaan alueen käypää markkinahintaa. Tontille ei ole tulossa asemakaavan mukaisia kivijalkaliike- tai muita vastaavia tiloja, vaan ne on suunniteltu sijoitettavaksi viereiselle Hitas-asuntotuotantoon varatulle tontille.

Kauppahintaa ei perittäisi siltä osin kuin asemakaavamääräykset sallivat asemakaavaan merkityn kerrosalan ylityksen. Mikäli tontin tai siitä muodostettavan tontin/tonttien lopullinen yhteenlaskettu kerrosalan määrä lainvoimaisessa rakennusluvassa ylittää asemakaavan tai myöhemmin laadittavan tonttijaon mukaisen ko. tontin enimmäisrakennusoikeuden, olisi kaupungilla lisäksi oikeus periä kultakin ylittävältä kerrosneliömetriltä vastaavaa lisäkauppahintaa.

Esityksen mukaan tontin 20828/8 tai siitä muodostettavan vapaarahoitteiseen sääntelemättömään vuokra- ja omistusasuntotuotantoon tulevan tontin/tonttien kauppahinta tulisi olemaan vähintään hieman yli 10

04.09.2017

Asia/4

milj. euroa, joten myynnistä päättäminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Lopuksi

Ehdotus vastaa kiinteistölautakunnan esitystä, ja koskee vain tilannetta, jossa tontti tai tontit luovutetaan vapaarahoitteiseen sääntelemättömään asuntotuotantoon, kuten eri esityksenä kaupunginhallitukselle tehdyssä varauksen muutosesityksessä ehdotetaan.

Jos kaupunginvaltuusto hyväksyy esityksen, kaupunginhallitus tulee päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä kehottamaan kaupunkiympäristölautakuntaa tekemään tontista (AK) 20828/8 tai siitä muodostettavasta vapaarahoitteiseen sääntelemättömään vuokra- ja omistusasuntotuotantoon toteutettavasta tontista/tonteista lopulliset kiinteistökaupan kauppakirjat sekä päättämään niiden ehdot.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Kopio asemakaavan muutoksen nro 12331 kaavakartasta

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.08.2017 § 760

HEL 2017-005285 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti muuttaa Sato Oyj:lle kaupunginhallituksen päätöksellä 27.4.2015 (438 §) varatun Helsingin kaupungin 20. kaupunginosan (Länsisatama) korttelin nro 20828 tontin nro 8 (kiinteistö-

04.09.2017

tunnus 91-20-828-8, pinta-ala 1 888 m², os. Atlantinkatu 12) varauseh-
toja seuraavasti:

Tontti tulee toteuttaa pääosin vapaarahoitteisena vuokra-asuntotuotan-
tona. Tontille toteutettavista asunnoista enintään noin 30 % voidaan
kuitenkin toteuttaa vapaarahoitteisina omistusasuntoina ilman Hitas-eh-
toja.

Muilta osin noudatetaan kaupunginhallituksen varauspäätöksen
27.4.2015 (438 §) mukaisia ehtoja.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 18.05.2017 § 266

HEL 2017-005285 T 10 01 01 00

Kiinteistökartta 49/671 495, Atlantinkatu 12

Päätös

A

Kiinteistölautakunta päätti muuttaa Sato Oyj:lle (Y-tunnus 0201470-5)
varatun Helsingin kaupungin 20. kaupunginosan (Länsisatama) kortte-
lin nro 20828 tontin nro 8 (kiinteistötunnus 91-20-828-8, pinta-ala
1 888 m², os. Atlantinkatu 12) varausehtoja seuraavasti:

1

Tontti tulee toteuttaa pääosin vapaarahoitteisena vuokra-asuntotuotan-
tona. Tontille toteutettavista asunnoista enintään noin 30 % voidaan
kuitenkin toteuttaa vapaarahoitteisina omistusasuntoina ilman Hitas-eh-
toja.

Tontti luovutetaan myymällä käypään arvoon. Vuokra-asunnot on täl-
löin pidettävä vuokra-asutokäytössä vähintään 10 vuotta tontille ra-
kennettavan rakennuksen valmistumisesta lukien.

2

Muilta osin noudatetaan kaupunginhallituksen varauspäätöksen
27.4.2015 (438 §) mukaisia ehtoja.

B

Edellyttäen, että kiinteistölautakunta hyväksyy päätösehdotuksen A, kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan myymään Helsingin kaupungin 20. kaupunginosan (Länsisatama) korttelin nro 20828 tontti nro 8 tai siitä muodostettava vapaarahoitteiseen sääntelemättömään vuokra- ja omistusasuntotuotantoon toteutettava tontti seuraavin ehdoin:

1

Tontin (AK) 20828/8 tai siitä muodostettavan tontin/tonttien kauppahinta on vapaarahoitteisten sääntelemättömien vuokra- ja omistusasuntojen osalta 1 150 euroa/k-m² 31.12.2018 asti.

Kauppahintaa ei peritä siltä osin kuin asemakaavamääräykset sallivat asemakaavaan merkityn kerrosalan ylityksen.

Mikäli tontin tai siitä muodostettavan tontin/tonttien lopullinen yhteenlaskettu kerrosalan määrä lainvoimaisessa rakennusluvassa ylittää asemakaavan tai myöhemmin laadittavan tonttijaon mukaisen ko. tontin enimmäisrakennusoikeuden, kaupungilla on oikeus periä kultakin ylittävältä kerrosneliömetriltä vastaavaa lisäkauppahintaa.

1.1.2019 alkaen edellä mainituin tavoin määräytyvää kauppahintaa tarkistetaan sen nykyarvon säilyttämiseksi 3 prosentin vuotuisella korolla kaupan tekemiseen asti.

2

Muilta osin tontin tai siitä muodostettavan tontin/tonttien kaupassa noudatetaan kaupungin normaalisti käyttämiä kiinteistökaupan ehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja ja tarkentavia kauppahinnan määräytymistä koskevia ehtoja.

Samalla kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan tekemään tontista (AK) 20828/8 tai siitä muodostettavasta vapaarahoitteiseen sääntelemättömään vuokra- ja omistusasuntotuotantoon toteutettavasta tontista/tonteista lopulliset kiinteistökaupan kauppakirjat sekä päättämään niiden ehdot.

Käsittely

18.05.2017 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Sirkku Ingervo: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

04.09.2017

Kiinteistölautakunta päättää, että tonttia ei myydä ja että vuokra-asunnot on pidettävä vuokra-asuntokäytössä vähintään 40 vuotta.

Vastaehdotus raukesi kannattomattomana.

Sirkku Ingervo: Ilmoitan päätökseen seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen: Tontin myyminen ei ole järkevää kaupungin kokonaisedun mukaan. 100 miljoonan myyntitavoite voidaan saavuttaa ilman tätäkin myyntiä. Uusi valtuusto on vasta tekemässä uutta strategiaa, eikä nykyisen kaltaista tontinmyyntitavoitetta välttämättä edes ole jatkossa.

Esittelijä

osastopäällikkö
Sami Haapanen

Lisätiedot

Kristian Berlin, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 36438
kristian.berlin(a)hel.fi

04.09.2017

Asia/5

§ 772

F 13.9.2017, Val av ledamöter i fullmäktige för Kårkulla samkommun för mandattiden som börjar 2017

HEL 2017-006646 T 00 01 06

Beslut

Stadsstyrelsen föreslog stadsfullmäktige följande:

Stadsfullmäktige beslutar välja tre ledamöter och tre personliga ersättare i fullmäktige för Kårkulla samkommun för mandattiden som börjar 2017 enligt följande:

Ledamöter	Ersättare
Touko Niinimäki	liro Auterinen
Inger Östergård	Laura Lybeck
Oscar Ohlis	Jona Granlund

Behandling

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt på förslag av Sanna Vesikansa föreslå att Touko Niinimäki väljs till ledamot och liro Auterinen till ersättare i fullmäktige för Kårkulla samkommun.

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Utdrag

Utdrag
Kårkulla samkommun
De i beslutet angivna

Bilagor till utdrag
Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen föreslår stadsfullmäktige följande:

Stadsfullmäktige beslutar välja tre ledamöter och tre personliga ersättare i fullmäktige för Kårkulla samkommun för mandattiden som börjar 2017 enligt följande:

Ledamöter

Ersättare

Inger Östergård
Oscar Ohlis

Laura Lybeck
Jona Granlund

Föredragandens motiveringar

Kårkulla samkommun är en i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda avsedd samkommun med uppgift att bereda specialomsorger för den svenskspråkiga befolkningen i sina medlemskommuner. Helsingfors är medlem i samkommunen.

Helsingfors stad har enligt grundavtalet rätt att välja tre ledamöter och personliga ersättare för dem i samkommunens fullmäktige. Samkommunens fullmäktige har en mandattid på fyra år.

Kvotprincipen i 4 a § 1 mom. i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män ska följas vid valet, dvs. kvinnor och män ska vara representerade till minst 40 % vardera, om inte särskilda skäl talar för något annat.

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag
Kårkulla samkommun
De i beslutet angivna

Bilagor till utdrag
Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutshistoria

04.09.2017

Asia/5

Stadsstyrelsen 28.08.2017 § 757

HEL 2017-006646 T 00 01 06

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade bordlägga ärendet.

Behandling

28.08.2017 Bordlades

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt bordlägga ärendet på förslag av
Otso Kivekäs.

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

04.09.2017

Asia/5

§ 772

V 13.9.2017, Jäsenten valitseminen Kårkulla samkommun -nimisen kuntayhtymån valtuustoon vuonna 2017 alkavaksi toimikaudeksi

HEL 2017-006646 T 00 01 06

Påätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää valita vuonna 2017 alkavaksi toimikaudeksi kolme jäsentä ja kolme henkilökohtaista varajäsentä Kårkulla samkommun -nimisen kuntayhtymån valtuustoon seuraavasti:

Jäsenet

Touko Niinimåki
Inger Östergård
Oscar Ohlis

Varajäsenet

Iiro Auterinen
Laura Lybeck
Jona Granlund

Kåsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti esittää Sanna Vesikansan ehdotuksesta, että Kårkulla samkommun -nimisen kuntayhtymån valtuuston jäseneksi valitaan Touko Niinimåki ja varajäseneksi Iiro Auterinen.

Esittelijå

kansliapåällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Kårkulla samkommun
Påätöksesså mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Påätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Kåyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.09.2017

Asia/5

Kaupunginvaltuusto päättää valita vuonna 2017 alkavaksi toimikaudeksi kolme jäsentä ja kolme henkilökohtaista varajäsentä Kårkulla samkommun -nimisen kuntayhtymän valtuustoon seuraavasti:

Jäsenet

Varajäsenet

Inger Östergård
Oscar Ohlis

Laura Lybeck
Jona Granlund

Esittelijän perustelut

Kårkulla samkommun on kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa tarkoitettu kuntayhtymä, jonka tarkoituksena on jäsenkuntiansa ruotsinkielisen väestön erityishuollon järjestäminen. Helsinki on kuntayhtymän jäsen.

Helsingin kaupungilla on perussopimuksen mukaan oikeus valita kuntayhtymän valtuustoon kolme jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Kuntayhtymän valtuuston toimikausi on neljä vuotta.

Jäsenten valinnassa tulee noudattaa tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin mukaista kiintiöperiaatetta eli toimitielimessä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Kårkulla samkommun
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

04.09.2017

Asia/5

Kaupunginhallitus 28.08.2017 § 757

HEL 2017-006646 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

28.08.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kivekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

§ 773

V 27.9.2017, Valtuutettu Emma Karin aloite Helsingin osallistumisesta Luontolahjani satavuotiaalle -kampanjaan

HEL 2017-001305 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Lisäksi kaupunginhallitus kehotti kaupunkiympäristötoimialaa jatkaamaan valmistelua rauhoitusesityksen tekemiseksi Luontolahjani satavuotiaalle -luonnonsuojelukampanjan edellyttämässä aikataulussa Kiviron vanhan metsän ja Kallahden matalikon osalta. Tämän lisäksi kaupunginhallitus kannustaa kaupunkiympäristötoimialaa edistämään Veräjämäen lehtojen suojelua mahdollisimman pikaisella aikataululla.

Käsittely

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki:

Päätösehdotuksen kappaleen 3 viimeiseksi lauseeksi:

”Tämän lisäksi kaupunginhallitus kannustaa kaupunkiympäristötoimialaa edistämään Veräjämäen lehtojen suojelua mahdollisimman pikaisella aikataululla.”

Perustelut vastaehdotukselle:

Alkuperäisissä lausunnoissa ympäristökeskus ja ympäristölautakunta ehdottivat luontolahjaksi nimenomaan näitä Veräjämäen lehtoja. Niiden suojelun prosessi ei kuitenkaan ehdi tähän Luontolahjani satavuotiaalle -hankkeeseen. Koska ne kuitenkin olivat olleet juuri ympäristökeskuksen esitys, päätti kaupunkiympäristölautakunta yksimielisesti lisätä omaan lausuntoonsa ylläolevan esityksen koskien Veräjämäen lehtoja. Olisi hienoa jos myös kaupunginhallitus tekisi tämän lisäyksen.

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa kaupunkiympäristötoimialaa jatka-
maan valmistelua rauhoitusesityksen tekemiseksi Luontolahjani sata-
vuotiaalle -luonnonsuojelukampanjan edellyttämässä aikataulussa Kivi-
nokan vanhan metsän ja Kallahden matalikon osalta.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Emma Kari ja 44 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan,
että Helsinki osallistuu "Luontolahjani satavuotiaalle"- luonnonsuojelu-
kampanjaan 100-vuotiaan Suomen kunniaksi.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus
esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoit-
tanut vähintään 15 valtuutettua.

Valtuustoaloite koskee Helsingin osallistumista "Luontolahjani satavuotiaalle" -luonnonsuojelukampanjaan 100-vuotiaan Suomen kunniaksi. Valtio kannustaa maanomistajia perustamaan luonnonsuojelualueita juhluvuoden kunniaksi. Myös kunnat on kutsuttu mukaan. Valtio osallistuu kampanjaan suojelemalla omia alueitaan saman määrän kuin mitä yksityiset tahot suojelevat omia alueitaan. Suojeltavaksi ehdotetun alueen tulee täyttää luonnonsuojelulain kriteerit. Suojelu tapahtuu vapaaehtoisesti ja ilman korvausta. Alue jää edelleen maanomistajan omistukseen.

Aloitteessa esitettyjen Paloheinän–Haltialan metsän ja Viikin Hallainvuoren luonnonsuojelualueiden päätösvalmistelu on jo käynnissä ja rauhoitusesitysten valmistelua jatketaan luonnonsuojeluohjelman 2015–2024 aikataulun mukaisesti. Sekä Haltialanmetsän että Hallainvuoren virkistyskäytön ja luontoarvojen yhteensovittaminen vaatii kuitenkin vielä suunnittelua ja vuorovaikutusta, minkä takia näiden kohteiden rauhoitusesitykset eivät valmistu Suomi 100 -juhluvuoden aikana.

Pikkukosken ja Koskelan väliset metsät eivät kuulu luonnonsuojeluohjelmaan 2015–2024, mutta niiden luontoarvot tutkitaan tarkemmin vuosien 2017-2018 aikana.

Ulkokuntien Helsingin omistuksessa olevien alueiden suojelun valmistelu vaatii luontoselvityksiä ja maankäyttötarkasteluihin liittyviä selvityksiä, eikä niiden suojelulle ole edellytyksiä tämän vuoden aikana. Kiinteistöviraston mukaan ulkokuntien kohteiden osalta tulisi harkita myös omistusoikeudesta luopumista, jolloin vastuu niistä siirtyisi valtiolle.

Aloitteesta on pyydetty kevään 2017 aikana lausunnot kiinteistölautakunnalta, kaupunkisuunnittelulautakunnalta, yleisten töiden lautakunnalta, ympäristölautakunnalta ja liikuntalautakunnalta. Lausunnot olivat osittain eri sisältöisiä. Kaupunkiympäristötoimiala on koonnut lausuntojen ja 4.7.2017 pidetyn kaupunkiympäristötoimialan ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan asiantuntijaneuvottelun pohjalta yhteisen esityksen ”Luontolahjani satavuotiaalle” -kampanjaan.

Kaupunkiympäristölautakunta esittää, että Helsingin kohde ”Luontolahjani satavuotiaalle” -luonnonsuojelukampanjaan ovat Kivinokan vanha metsä ja Kallahden matalikko.

Kivinokan vanha metsä on Helsingin luonnonsuojeluohjelman 2015–2024 kohde ja metsäverkoston osa. Alueen rauhoitusesitys ja siihen liittyvät selvitykset ovat niin pitkällä, että aluetta voidaan esittää rauhoitettavaksi ”Luontolahjani satavuotiaalle” -kampanjan asettamassa aikataulussa. Alue on kaupunginvaltuuston vuonna 2016 hyväksymässä uudessa yleiskaavassa virkistys- ja viheraluetta. Alueella ei ole asemakaavaa, mutta asemakaavan valmistelu on vireillä.

Kivinokan vanhan metsän rauhoituksen tarkoituksena on suojella noin 13 hehtaarin laajuinen, arvokas luonnonmetsä, jolle luonteenomaisia ovat vanhat kuusikot. Alueella on poikkeuksellisen rikas lahotajasienilajisto. Alueella kasvaa useita uhanalaisia tai silmälläpidettäviä kääpiä ja orvakoita. Rauhoitus turvaa myös useiden lintulajien ja lepakoiden elinympäristöjä. Lisäksi rauhoitettavalla alueella on ainakin kaksi geologisesti arvokasta hiidenkirnua. Kivinokan vanha metsä täydentää viereistä Vanhankaupunginlahden lintuvesi Natura 2000 -lintukosteikkaa metsäisten elinympäristöjen osalta. Kivinokka on tärkeä myös ekologisten yhteyksien kannalta, sillä alue on sekä Viikin-Kivikon että Vantaanjoen vihersormien eteläinen päätepiste. Alue on myös hyvin suosittu virkistys- ja ulkoilualue lähiseudun asukkaille ja kauempaa tuleville retkeilijöille.

Myös Kallahden matalikko eli Kallahdenharjun vedenalainen jatke ympäristöineen on luonnonsuojeluohjelman kohde. Kallahdenniemi ja sen vedenalaiset hiekkapohjat ovat luonnonsuojelullisesti arvokkaita, sillä

vastaavanlaiset alueet ovat harvinaisia Suomenlahden rannikolla. Merenpohja on pääosin harjuhiekkaa tai soraa. Sieltä löytyy mm. meriajo-kasyhteisöjä ja näkinpartaisniittyjä, jotka ovat uhanalaisia luontotyyppiä. Luonnonsuojeluohjelmassa esitettyä rajausta on kiinteistöviraston edustajan ehdotuksesta suunniteltu muutettavaksi niin, että rauhoitettavan alueen kulmapisteet tulevat saariin tai luotoihin, jolloin alue on helpommin hahmotettavissa ja merkittävässä. Näin menetellen alueen pinta-alaksi tulee noin 226 hehtaaria.

"Luontolahjani satavuotiaalle" -luonnonsuojelukampanjaan esitettävät rauhoitusesitykset on toimitettava alueelliseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen viimeistään kuluvan vuoden joulukuun alkuun mennessä, jotta alueet ehditään rauhoittaa vuoden 2017 aikana. Rauhoitusesityksen valmistelu tässä aikataulussa edellyttää mahdollisimman pikaista käynnistymistä. Tämän vuoksi esitykseen kaupunginhallituksen päätösesitykseksi valtuustolle on poikkeuksellisesti jo annettu kehoitus toimenpiteistä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 15.08.2017 § 21

HEL 2017-001305 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Kaupunkiympäristölautakunta esittää, että Helsingin kohteet "Luontolahjani satavuotiaalle" -luonnonsuojelukampanjaan ovat Kivinokan vanha metsä ja Kallahden matalikko.

Kivinokan vanha metsä on Helsingin luonnonsuojeluohjelman 2015–2024 kohde ja metsäverkoston osa. Alueen rauhoitusesitys ja siihen liittyvät selvitykset ovat niin pitkällä, että aluetta voidaan esittää rauhoitet-

tavaksi "Luontolahjani satavuotiaalle" -kampanjan asettamassa aikataulussa. Alue on kaupunginvaltuuston vuonna 2016 hyväksymässä uudessa yleiskaavassa virkistys- ja viheraluetta. Alueella ei ole asemakaavaa, mutta asemakaavan valmistelu on vireillä.

Kivinokan vanhan metsän rauhoituksen tarkoituksena on suojella noin 13 hehtaarin laajuinen, arvokas luonnonmetsä, jolle luonteenomaisia ovat vanhat kuusikot. Alueella on poikkeuksellisen rikas lahottajasienilajisto. Alueella kasvaa useita uhanalaisia tai silmälläpidettäviä kääpiä ja orvakoita. Rauhoitus turvaa myös useiden lintulajien ja lepakoiden elinympäristöjä. Lisäksi rauhoitettavalla alueella on ainakin kaksi geologisesti arvokasta hiidenkirnua. Kivinokan vanha metsä täydentää viereistä Vanhankaupunginlahden lintuvesi Natura 2000 -lintukosteikkaa metsäisten elinympäristöjen osalta. Kivinokka on tärkeä myös ekologisten yhteyksien kannalta, sillä alue on sekä Viikin-Kivikon että Vantaanjoen vihersormien eteläinen päätepiste. Alue on myös hyvin suosittu virkistys- ja ulkoilualue lähiseudun asukkaille ja kauempaa tuleville retkeilijöille.

Myös Kallahden matalikko eli Kallahdenharjun vedenalainen jatke ympäristöineen on luonnonsuojeluohjelman kohde. Merenpohja on pääosin harjuhiekkaa tai soraa. Sieltä löytyy mm. meriajokasyhteisöjä ja näkinpartaisniittyjä, jotka ovat uhanalaisia luontotyypppejä. Luonnonsuojeluohjelmassa esitettyä rajausta on kiinteistöviraston edustajan ehdotuksesta suunniteltu muutettavaksi niin, että rauhoitettavan alueen kulmapisteet tulevat saariin tai luotoihin, jolloin alue on helpommin hahmotettavissa ja merkittävissä. Näin menetellen alueen pinta-alaksi tulee noin 226 hehtaaria.

Kivinokan vanhan metsän ja Kallahden matalikon rauhoitusesitysten valmistelussa on tehty hyvää yhteistyötä eri hallintokuntien ja asukkaiden kanssa. Näiden alueiden ehtiminen mukaan Luontolahjani satavuotiaalle -kampanjaan edellyttää kuitenkin sitä, että kaikki jäljellä olevat rauhoitusprosessin vaiheet etenevät tavallista nopeammin.

Lautakunta kannustaa lisäksi edistämään Veräjämäen lehtojen suoje-
lua mahdollisimman pikaisella aikataululla.

Käsittely

15.08.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Lautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan esityksen nro 20 kokouksen neljäntenä asiana.

04.09.2017

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lautakunta kannustaa edistämään Veräjänmäen lehtojen suojelua mahdollisimman pikaisella aikataululla.

Kannattaja: Risto Rautava

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: "päätös muokataan ympäristölautakunnan kantaan tukeutuvaksi siten, että kaupunki antaa Suomelle luontolahjaksi seuraavat alueet: Kivinokan vanha metsä ja Kallahden matalikko."

Kannattaja: Atte Kaleva

Lautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen ja Tuomas Rantasen vastaehdotukset.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi

Jussi Luomanen, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 38626
jussi.luomanen(a)hel.fi

Markus Holstein, metsäsuunnittelija, puhelin: 310 64829
markus.holstein(a)hel.fi

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija, puhelin: 31038540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi

Kaarina Heikkonen, kaupunkiekologi, puhelin: 310 31581
kaarina.heikkonen(a)hel.fi

Hanna Seitapuro, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 32062
hanna.seitapuro(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 25.04.2017 § 138

HEL 2017-001305 T 00 00 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Ympäristöministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö ovat aloittaneet kampanjan, jossa kutsutaan maanomistajia perustamaan yksityisiä luonnonsuojelualueita Suomen itsenäisyyden juhluvuonna 2017. Ajatuksena on, että yksityishenkilöt, yritykset, kunnat, seurakunnat, säätiöt ja yhdistykset voivat antaa luontolahjan 100-vuotiaalle Suomelle ja näin turvata tärkeän luontoalueen tai maiseman säilymisen. Valtio osallistuu kampanjaan suojelemalla yksityisten osallistujien (mutta ei julkisyhteisöjen) suojelemia alueita vastaavan pinta-alan omia alueitaan.

Suojeltavaksi ehdotetun alueen tulee täyttää luonnonsuojelulain kriteerit. Suojelu tapahtuu vapaaehtoisesti ja ilman korvausta. Alue jää edelleen maanomistajan omistukseen.

Rauhoitusesitysten tulee olla alueellisessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa (jatkossa ELY) viimeistään lokakuussa, jotta ne ehditään rauhoittaa vuoden 2017 aikana.

Luonnonsuojelualueen perustaminen Helsingissä

Ympäristölautakunta on hyväksynyt Helsingin luonnonsuojeluohjelman vuosille 2015–2024. Luonnonsuojelualueiksi esitetyt alueet näkyvät myös uuden yleiskaavan Kaupunkiluonto-teemakartassa.

Luonnonsuojelualueen perustaminen on pitkä ja monivaiheiden prosessi, johon kuuluu mm. arvokkaan luontokohteen luontoselvitysten tekeminen, hoito- ja käyttösuunnitelman valmistelu, yhteydenpito eri hallintokuntiin, asukkaiden osallistaminen ja rauhoitusesityksen valmistelu ympäristölautakunnalle, joka lähettää sen lausunnoille muille hallintokunnille ja asukasjärjestöille. Lausuntokierroksen jälkeen ympäristökeskuksessa laaditaan vastineet ja tehdään mahdolliset muutokset rauhoitusesitykseen sekä hoito- ja käyttösuunnitelmaan. Ympäristölautakunta lähettää valmiin rauhoitusesityksen hoito- ja käyttösuunnitelmineen kaupunginhallitukseen, joka lähettää ne edelleen Uudenmaan ELYyn. Siellä tehdään lopulta rauhoituspäätös ja vahvistetaan hoito- ja käyttösuunnitelma.

Koko rauhoitusprosessi luontoselvitysten tilaamisesta ELYn lainvoimaisen päätöksen saamiseen kestää normaalisti pari-kolme vuotta. Kestoon vaikuttaa mm. suojeltavan alueen pinta-ala, luontoselvitysten laajuus ja osallistamisen määrä.

Helsingissä on pyritty siihen, että rauhoitusesitys ja hoito- ja käyttösuunnitelma valmistellaan lausuntokierrokselle samaan aikaan. Tämä vähentää lausuntopyyntöjen määrää. Lisäksi lausunnonantajien on helppompaa hahmottaa kokonaisuus, kun rauhoitusesitys ja suunnitelmat alueen tulevasta hoidosta ja käytöstä esitellään samanaikaisesti.

Rauhoitusprosessia voi tarvittaessa nopeuttaa valmistelemalla ensin vain rauhoitusesityksen ja vasta myöhemmin hoito- ja käyttösuunnitelman, kuten esimerkiksi naapurikunnissa tehdään. Laajojen ja virkistysarvoltaan merkittävien alueiden osalta tämä ei kuitenkaan ole perusteltua, koska niiden rauhoitusesityksiin on vaikea ottaa kantaa ilman tietoa alueen suunnitellusta hoidosta ja käytöstä.

Ehdotetut luontolahja-alueet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Aloitteessa on mainittu mahdollisina luontolahjakohteina Helsingistä Paloheinän-Haltialan metsä, Hallainvuori, Pikkukosken ja Koskelan väliset lehtovaltaiset metsät sekä ulkokunnista Kauhalan metsäalue Kirkkonummella ja Ketunkorven alue Espoossa.

Kaikki aloitteessa mainitut kohteet ovat arvokkaita luontoalueita. On kuitenkin epärealistista rauhoittaa niitä kampanjan vaatimassa aikataulussa.

Paloheinän-Haltialan metsä

Paloheinän-Haltialan metsä Keskuspuiston pohjoisosassa on yksi Helsingin luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvista rauhoitettavista kohteista. Alueen luontoselvitykset on tehty, hoito- ja käyttösuunnitelmaa valmistellaan tämän ja ensi vuoden aikana. Haltialan alueen merkitys kuntalaisille on niin suuri ja virkistyskäyttö niin monimuotoista, että hoidon ja käytön suunnitteluun osallistamisineen on varattava riittävästi aikaa.

Hallainvuori

Myös Hallainvuori sisältyy luonnonsuojeluohjelmaan. Hallainvuoren lintuselvitykset valmistuivat viime vuonna ja kasvillisuus selvitys teetetään vuonna 2018. Rauhoitusesitys valmistellaan luontoselvitysten pohjalta.

Pikkukosken ja Koskelan väliset metsät (Veräjämäen lehdot)

Pikkukosken ja Koskelan väliset metsät (jatkossa Veräjämäen lehdot) eivät sisälly luonnonsuojeluohjelmaan. Luonnonsuojelulain mukaiset luonnonsuojelualueen perustamisedellytykset kuitenkin täyttyvät: alueella on huomattavan paljon erilaisia luontoarvoja, mm. arvokasta lehtokasvillisuutta (I luokka), vanhaa ja järeää puustoa, runsaasti eri-ikäistä lahoppuuta sekä rikas kääpä- (I luokka) ja orvakkalajisto, myös yksi valtakunnallisesti erittäin uhanalainen kääpälaaji, sitkankääpä. Metsien pesimälinnusto on erittäin runsas. Vieressä virtaava Vantaanjoki rantavyöhykkeineen on tärkeä ekologinen käytävä - yksi Helsingin vihersormista - joka yhdistää Vanhankaupunginlahden Haltialaan ja edelleen pohjoiseen, muihin jokivarren kuntiin.

Ympäristökeskus on valmis tekemään rauhoitusesityksen Pikkukosken ja Koskelan välisestä Veräjämäen lehtoalueesta. Sieltä on jo inventointitietoa arvokkaasta lehtokasvillisuudesta, käävistä ja orvakoista. Pienimuotoisia lisäselvityksiä voidaan tehdä. Rajaus vaatii toki tarkentamista ja neuvotteluja eri hallintokuntien kanssa. Rauhoitettavan alueen pinta-ala voisi olla rajauksesta riippuen muutamasta hehtaarista pariinkymmenen hehtaariin.

Kauhala ja Ketunkorpi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Aloitteessa esitetyt Kauhala (Kirkkonummella) ja Ketunkorpi (Espoossa) ovat niin laajoja alueita, että niiden rauhoitusesityksen pohjaksi tarvittavien luontoselvitysten toteuttaminen, yhteistyö sijaintikuntien viranomaisten kanssa alueen ympäristöä koskevien maankäytön suunnitelmien selvittämiseksi, rauhoitusesitysten valmistelu sekä hoidon ja käytön suunnittelu vaatisivat niin suuria voimavaroja, ettei ympäristökeskus pysty niitä tällä aikataululla järjestämään.

Valmistelussa olevat rauhoitusesitykset

Edellä mainittujen Paloheinä-Haltialan ja Hallainvuoren lisäksi Helsingin luonnonsuojeluohjelman kohteista myös Kivinokan vanha metsä ja Kallahden matalikko ovat parhaillaan valmisteltavana ympäristökeskuksessa.

Kivinokan vanha metsä

Kivinokan vanha metsä (noin 13 ha) on kasvistollisesti, linnustollisesti ja metsäekologisesti arvokas ja Helsingin oloissa harvinainen metsäalue. Sieltä löytyy järeää aarnimaista kuusikkoa, lehtoa ja kangasmetsää. Kuusikossa on runsaasti lahopuuta ja siitä hyötyvää lajistoa, kuten kääpiä ja orvakoita. Kivinokan metsä on yksi Helsingin parhaista lepakoalueista.

Kallahden matalikko

Myös Kallahden matalikko eli Kallahdenharjun vedenalainen jatke ympäristöineen on luonnonsuojeluohjelman kohde. Merenpohja on pääosin harjuhiekkaa tai soraa. Sieltä löytyy mm. meriajokasyhteisöjä ja näkinpartaisniittyjä, jotka ovat uhanalaisia luontotyyppejä. Luonnonsuojeluohjelmassa esitettyä rajausta on kiinteistöviraston edustajan ehdotuksesta suunniteltu muutettavaksi niin, että rauhoitettavan alueen kulmapisteet tulevat saariin tai luotoihin, jolloin alue on helpommin hahmotettavissa ja merkittävässä. Näin menetellen alueen pinta-alaksi tulee noin 226 hehtaaria.

Kivinokan vanhan metsän ja Kallahden matalikon rauhoitusesitysten valmistelussa on tehty hyvää yhteistyötä eri hallintokuntien ja asukkaiden kanssa. Näiden alueiden ehtiminen mukaan Luontolahjani satavuotiaalle -kampanjaan edellyttää kuitenkin sitä, että kaikki jäljellä olevat rauhoitusprosessin vaiheet etenevät tavallista nopeammin.

Todellinen luontolahja

Ympäristökeskus on sitoutunut Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa esitettyjen alueiden rauhoitusesitysten valmisteluun viraston normaali-
na virkatyönä. Kivinokan vanhan metsän ja Kallahden matalikon rau-

hoitusesitykset ovat valmistelussa pisimmällä, ja niiden osalta voidaan tavoitella Luontolahjani satavuotiaalle -kampanjaan osallistumista. Myös Paloheinän-Haltialan ja Hallainvuoren luonnonsuojelualueiden valmistelu etenee, mutta kampanjan aikataulu on niiden kannalta liian tiukka.

Ympäristölautakunnan mielestä todellinen lahja Helsingiltä 100-vuotiaalle Suomelle olisi se, että kaupunki päättäisi rauhoittaa uuden alueen luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvien kohteiden lisäksi. Aloitteessa mainituista kohteista Pikkukosken ja Koskelan välillä sijaitseva Veräjämäen lehtoalue olisi ympäristölautakunnan mielestä tällainen aito luontolahja. Olemassa olevien luontotietojensa vuoksi se olisi ehkä aikataulullisesti mahdollista rauhoittaa tämän vuoden aikana, mikäli yhteistyö hallinnossa sujuisi jouhevasti.

Veräjämäen lehtoalue on merkitty uudessa yleiskaavassa virkistys- ja viheralueeksi. Kaavamääräysten mukaan "...Virkistys- ja viheralueiden kehittämisessä huomioidaan yleiskaavan teemakartalla esitetty metsäverkosto. Lähtökohtana on säilyttää verkoston metsäinen luonne." Ympäristölautakunta katsoo, että luonnonsuojelualueena kyseisen metsän tuleva hoito ja käyttö olisi mahdollista suunnitella viheraluetta tarkemmin. Tämä helpottaisi sekä merkittävien luontoarvojen säilymistä että virkistyskäytön ohjaamista.

Veräjämäen lehdot pysyisivät luonnonsuojelualueenakin kaupungin omistuksessa ja olisivat käytettävissä sellaiseen ulkoiluun ja virkistykseen, joka ei ole ristiriidassa luontoarvojen säilyttämisen kanssa.

Veräjämäen lehtojen rauhoitusesitys valmisteltaisiin normaaliin tapaan yhteistyössä kaupunkisuunnittelijoiden ja luonnonhoidon suunnittelijoiden kanssa, mutta ripeämmällä aikataululla. Samalla yhteistyön periaatteella laadittaisiin myös alueen hoito- ja käyttösuunnitelma, tosin vasta myöhemmin Luontolahjani satavuotiaalle -kampanjan kireän aikataulun vuoksi.

Todettakoon vielä, että Vantaan kaupungin ympäristökeskus on päättänyt osallistua Luontolahjani satavuotiaalle -kampanjaan yhteensä 130 hehtaarilla. Tästä noin 30 hehtaaria on yleiskaavan SL-alueita ja noin 100 hehtaaria luo-merkinnällä varustettuja virkistysalueita.

Yhteenveto

Ympäristölautakunta kannattaa Helsingin osallistumista Luontolahjani satavuotiaalle -kampanjaan ja ehdottaa, että kaupunki antaa Suomelle luontolahjaksi seuraavat alueet: Kivinokan vanha metsä, Kallahden matalikko sekä Pikkukosken ja Koskelan väliset Veräjämäen lehdot.

04.09.2017

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Tiia Sten, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 64316
tiia.sten(a)hel.fi

Kiinteistövirasto 19.4.2017

HEL 2017-001305 T 00 00 03

Kiinteistövirasto pitää aloitetta kannatettavana, mutta katsoo ettei sillä luontoarvojen osalta ole asiantuntemusta alueen tai alueiden valinnan osalta. Alueen valinnan ja rajauksen yhteydessä tulisi luonnonsuojeluarvojen lisäksi kuitenkin ottaa huomioon seuraavaa:

- etusijalle asetetaan alueet, jotka eivät nykyisellään ole aktiivisen metsähoidon piirissä, joiden muutoinkin voidaan olettaa olevan luontoarvoiltaan suuremmat
- virkistys ja siihen liittyvät palvelutarpeet
- voimassa olevat ja suunnitellut kaavavaraukset.

Aloitteessa mainituista ulkokuntakohteista Nuuksion kansallispuistoon rajoittuva runsaan 50 hehtaarin kokoinen Ketunkorpi muodostaa luontaisen puskurivyöhykkeen asutuksen ja kansallispuistoon väliin. Alue on ollut aktiivisen metsähoidon piirissä. Ketunkorven kaavallinen kehitys on vielä kesken, joka omalta osaltaan vaikeuttaa muodostettavan luonnonsuojelun alueen rajausta.

Luokkaan ulkoilun alueella on kuitenkin laajoja metsänhoidon ulkopuolisia alueita, jotka rajoittuvat Natura-alueisiin ja kansallispuistoon, esimerkiksi Halkolammen itäpuoleinen alue.

Kauhalan metsäalue sijaitsee irrallaan muista luonnonsuojelun alueista. Lopullista rajausta tehtäessä tulee Kirkkonummen yleiskaavan 2020 aluevaraukset ja Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen aluetarpeet ottaa huomioon.

Ulkokunnissa sijaitsevien kohteiden osalta tulisi harkita luopumista myös omistusoikeudesta, jolloin alueen hoito- ja kustannusvastuu siirtyy Suomen valtiolle. Tällä tavoin kaupungin rajalliset resurssit voidaan kohdentaa Helsingissä sijaitseviin luonnonsuojelun alueiden hoitoon.

Lisätiedot

Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Rakennusvirasto 12.4.2017

HEL 2017-001305 T 00 00 03

Kaupunginhallitus pyytää rakennusviraston lausuntoa valtuustoaloitteesta, joka koskee uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta. Määräaika on 26.4.2017 mennessä.

Emma Kari ja 44 muuta valtuutettua ovat ehdottaneet aloitteessaan, että Helsingin kaupunki osallistuu valtion kampanjaan Suomen 100-vuotisjuhlan kunniaksi tarjoamalla maitaan suojeltavaksi korvauksetta Suomen kunniaksi. Tarjotuista alueista on tarkoitus perustaa pysyviä, yksityisiä luonnonsuojelualueita.

Helsingin kaupungin uuden yleiskaavan valmistelun yhteydessä laadittiin Helsingin luonnonsuojeluohjelma 2015–2016. Ohjelman tarkoituksena oli valita Helsingistä uusia luonnonsuojelulla rauhoitettavia alueita, jotka täyttävät luonnonsuojelulain mukaiset edellytykset. Uuden yleiskaavan liitekarttaan Kaupunkiluonto liitettiin kaikki ohjelmassa esitetyt luonnonsuojeluohjelmassa esitetyt kohteet. Teemakartta on näiden alueiden osalta oikeusvaikutteinen. Yleiskaava hyväksyttiin Helsingin kaupunginvaltuustossa 26.10.2016.

Luonnonsuojeluohjelman toteutuessa suojelualueiden määrä lähes kaksinkertaistuu ja pinta-ala kasvaa 85-95 % nykyiseen verrattuna. Luonnonsuojeluohjelmassa esitetyistä 47 uudesta kohteesta valtaosa on metsäisiä kohteita. Helsingin ympäristökeskuksen tilaamaan, konsulttityötä ohjaavaan työryhmään kuului kaupunkisuunnitteluviraston ja rakennusviraston edustajia.

Rakennusvirasto ehdottaa, että Helsingin kaupunki osallistuu kampanjaan ”Luontolahjani satavuotiaalle” rauhoittamalla juhluvuonna luonnonsuojeluohjelman kohteen Haltialan metsä (Paloheinä-Haltiala). Alue on Helsingin mittakaavassa laaja ja yhtenäinen, paikoin lähes luonnontilainen metsäalue. Haltialan metsä sijaitsee Helsingin kaupungin alueella, on erittäin monimuotoinen, kaupungin omistuksessa oleva metsäalue ja siksi mainio kohde Suomi 100-luonnonsuojelukampanjaan. Rauhoitettavan alueen pinta-ala on noin 130 hehtaaria. Metsät ovat vaihtelevia ja edustavat eri metsätyppejä rehevistä lehdoista karumiin kangasmetsiin. Aluerajaukseen sisältyy myös aikoinaan ojitetun korven alue, mikä on ennallistamisen keinoin pyritty palauttamaan monimuotoiseksi lehtokorveksi viimeisen kymmenen vuoden ajan. Lisäksi kohteeseen kuuluu myös Haltiavuoren koillisrinteen vanha kalkkilou-

04.09.2017

hoksen alue, jonka ympäristössä kasvaa harvinaisia ja uhanalaisia kasvilajeja. Haltialan metsäalueella tavataan tavanomaisten metsäeläinten lisäksi muun muassa hirviä, valkohäntäpeuroja ja liito-oravia. Alueella on erittäin runsas ja monipuolinen linnusto.

Luukissa Espoon kaupungin alueella on Helsingin kaupungin omistama ulkoilualue, josta osa kuuluu Nuuksion Natura 2000-nimiseen suojeluaueeseen. Vihdintien pohjoispuolelle sijoittuvan Natura-alueen pinta-ala on 170 hehtaaria (kaupungin omistama vanhan metsän alue ja Koivulan lehtopurolaakso). Luonnonsuojelulain nojalla suojellun Luukkaan vanhan metsän alueen länsipuolella sijaitsee alue, johon kuuluu erilaisien metsien lisäksi pieniä suoalueita sekä erämaamainen, kallioiden ja soiden ympäröimä Mustalampi. Kohde rajautuu Halkolampeen, Luukkaan vanhan metsän alueeseen idän suunnalta, Vihdin tiehen etelästä ja Mustalammen pohjoispuolella ulkoilureittiin pohjoisesta. Metsäalue on ollut luonnonhoitosuunnitelmassa metsänhoitotoimien ulkopuolella. Alue jää sivuun vilkkaassa käytössä olevista pääulkoilureiteistä lukuun ottamatta pohjoisessa sijaitsevaa Mustalampea. Mikäli aluetta päätehtään ehdottaa rauhoitettavaksi, tulee alueen luontoarvot selvittää ja tarkistaa, että ne täyttävät luonnonsuojelulain kriteerit sekä rajata alue tarkemmin sen arvojen perusteella.

Aloitteessa esimerkkikohteena mainittu ulkokuntien kohde Kauhalan metsä on osittain Ämmäsuon kaatopaikan suojavyöhykettä. Ketunkorven alue on ollut hoidon piirissä ja sijaitsee lähellä laajenevaa Espoon omakotiasutusta.

Lisätiedot

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija, puhelin: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi

Markus Holstein, metsäsuunnittelija, puhelin: 310 64829
markus.holstein(a)hel.fi

Tiina Saukkonen, suunnitteluvastaava, puhelin: 310 38508
tiina.saukkonen(a)hel.fi

Antti Siuruainen, metsäsuunnittelija, puhelin: 310 75252
antti.siuruainen(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 11.04.2017 § 87

HEL 2017-001305 T 00 00 03

Lausunto

Liikuntalautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Emma Karin ym. valtuustoaloitteeseen.

Liikuntalautakunta näkee kannatettavana ja myönteisenä Helsingin kaupungin osallistumisen ”Luonnonlahjani satavuotiaalle” -luonnonsuo-

04.09.2017

jelukampanjaan 100-vuotiaan Suomen kunniaksi. Puhdas ja monimuotoinen luonnonympäristö tärkeä kaikille suomalaisille monipuolisen virkistyskäytön, ekologisen kestävyuden ja matkailun merkittävyyden takia.

Liikuntalautakunta katsoo, että tämän Suomen satavuotisjuhlien osana olevan kampanjan tavoite on merkittävä. Siihen tulee valita ja ilmoittaa sellaisia kohteita, joiden muuttamisesta luonnonsuojelualueiksi vallitsee mahdollisimman suuri yksimielisyys eikä niiden osalta ole mahdollisesti tulossa ristiriitoja tai suuria selvitys- ja jatkosuunnittelutarpeita. Kampanjan aikataulun ja luonteen vuoksi olisi selkeintä valita ilmoitettavat kohteet Helsingin luonnonsuojeluohjelma 2015–2024 kohteiden joukosta ja painottaa sellaisia kohteita, joiden kohdalla edellä mainitut seikat täyttyvät.

Liikuntalautakunta katsoo, että valtuustoaloitteessa mainittujen lisäselvityksiä, suunnittelua, tarkistuksia sekä neuvotteluja ja keskusteluja tarvitsevien Hallainvuoren ja Paloheinä-Haltialan metsän sijasta Helsingin kaupunki ilmoittaisi kampanjaan Kivinokan vanhan metsän. Tämän alueen osalta on rauhoitusta jo valmisteltu, eikä tämän alueen osalta ole näköpiirissä ristiriitoja tai epäselvyyksiä. Kivinokan vanhan metsän alue liittyy myös olemassa oleviin luonnonsuojelualueisiin.

Esittelijä

osastopäällikkö
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Hannu Airola, projektipäällikkö, puhelin: 310 87743
hannu.airola(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 9.3.2017

HEL 2017-001305 T 00 00 03

Valtuustoaloite koskee Helsingin osallistumista "Luontolahjani satavuotiaalle" - luonnonsuojelukampanjaan 100-vuotiaan Suomen kunniaksi. Valtio kannustaa maanomistajia perustamaan luonnonsuojelualueita juhluvuoden kunniaksi. Myös kunnat on kutsuttu mukaan. Aloitteen mukaan hienoja suojelukohteita Helsingissä olisivat esim. Paloheinä-Haltialan metsä, Hallainvuori sekä Pikkukosken ja Koskelan väliset lehtovaltaiset metsät. Ulkopaikkakuntien Helsingin omistuksessa olevista metsistä sopivia voisivat aloitteen mukaan olla esim. Kirkkonummella sijaitseva Kauhalan metsäalue sekä Espoossa sijaitseva Nuuksion kansallispuistoon rajautuva Ketunkorven palsta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Juhlavuonna rauhoitettaviksi kohteiksi on mahdollistaa esittää Helsingin uuden yleiskaavan suojeltaviksi tarkoitettuja alueita, jotka on osoitettu yleiskaavan Kaupunkiluonto-teemakartalla. Kartassa osoitetut alueet ovat samoja kuin Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa 2015 - 2024 esitetyt alueet. Suomen juhlavuonna rauhoitettaviksi kohteiksi olisi mahdollista ottaa luonnonsuojeluohjelman toteuttamisjärjestyksen mukaan (luonnonsuojeluohjelman liite 4) sellaisia kiireellisiä kohteita, joiden rajaus ei edellytä uuden yleiskaavan mukaista tarkempaa maankäytön suunnittelua. Pikkukosken ja Koskelan metsät eivät kuulu luonnonsuojeluohjelman kohteisiin, eikä niitä ole otettu yleiskaavan suojeltaviksi alueiksi. Hallainvuori kuuluu luonnonsuojeluohjelman toteuttamisohjelman kiireellisiin kohteisiin. Hallainvuoren kohteen tarkka rajaus on kuitenkin selvitettävä tarkemmassa suunnittelussa, koska alue rajautuu uuden yleiskaavan asuntovaltaiseen alueeseen. Aloitteessa esitetty metsäinen Paloheinä-Haltialan alue on luonnonsuojeluohjelman ja kaavoituksen puolesta mahdollinen kohde. Alue on yleiskaavan virkistys- ja viheraluetta ja se on asemakaavoitettu virkistysalueeksi ja suojeltavaksi tarkoitetuksi alueeksi, jolla on erityinen virkistyskäyttömerkitys. Paloheinän alue on erittäin suosittu ulkoilualue. Rauhoitusmääräyksissä on otettava huomioon Paloheinän metsäalueiden virkistyskäytön tarpeet ja riittävän latu- ja virkistysreitistön perustaminen. Paloheinä-Haltialan metsäalueen rauhoitusprosessi on jo käynnissä ympäristökeskuksessa. Helsingin omistamien muiden kuntien alueella sijaitsevien luonnonsuojelualuiden selvittäminen on kaupungin kiinteistöviraston ja rakennusviraston vastuulla. Ulkokunnissa olevat suojelualueiden laajennukset tukisivat laajojen suojelukokonaisuuksien luontoarvojen säilyttämistä.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkisuunnitteluvirastoa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 26.4.2017 mennessä.

Lisätiedot

Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi

§ 774

Historiatoimikunnan asettaminen

HEL 2017-009149 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Lauri Menna, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi
Ida Suolahti, erikoistutkija, puhelin: 310 43575
ida.suolahti(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää asettaa toimikaudekseen tieteelliseen tutkimukseen perustuvan Helsingin historian tietoisuutta syventävän historiatoimikunnan, jonka tehtävänä on:

- suunnitella ja tuottaa Helsingin kaupungin historian uutta tutkimusta
- suunnitella ja tuottaa yleistajuisia ja erikielisiä versioita jo laadituista tutkimuksista eri julkaisukanaville
- edistää kaupungin paikallishistorian tutkimusta ja tietoisuutta kaupunginosien ja alueiden historiasta
- tukea kaupungin historiahankkeiden tekemistä sekä Helsingin historian tuotteistamista ja tuottaa kaupunkihistoriaa yhdessä kaupungin muiden toimijoiden kanssa

Samalla kaupunginhallitus päättää nimetä jäsenet ja varajäsenet historiatoimikuntaan seuraavasti:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
1. professori Laura Kolbe	dosentti Samu Nyström

2. dosentti Erkki Tuomioja	pääsihteeri Ville Ylikahri
3. professori Martti Häikiö	professori Marjaana Niemi
4. dosentti Jessica Parland-von Essen	johdon erityisasiantuntija Eila Ratasvuori
5. professori Anu Lahtinen	professori Pia Olsson
6. tiedonhallintapäällikkö Jussi Jääskeläinen	tutkimuspäällikkö Minna Sarantola-Weiss
Puheenjohtaja	Laura Kolbe
Varapuheenjohtaja	Erkki Tuomioja

Samalla kaupunginhallitus päättää

- määrätä historiatoimikunnan esittelijäksi erikoistutkija Ida Suolahden kaupunginkansliasta ja esittelijän sijaiseksi johdon erityisasiantuntija Eila Ratasvuoren
- kehottaa kaupunginkanslian hallinto-osastoa vastaamaan toimielimen sihteeritehtävien järjestämisestä

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että toimikuntaan sovelletaan kaupunginvaltuuston antamaa päätöstä luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista.

Esittelijän perustelut

Historiatoimikunta on Helsinkiin liittyvää historiankirjoitusta ja -tutkimusta tukeva toimielin, jonka tarkoituksena on korkeatasoisen historiantutkimuksen edistäminen. Toimikunnan tehtävien tavoitteena on antaa päätöksentekijöille, valmistelijoille, kaupunkilaisille ja muille tahoille edellytykset ymmärtää Helsingin kehittymistä vuosisatojen aikana ja sen muuttumista suurkaupungiksi.

Esitys perustuu johtamisjärjestelmän uudistamisen yhteydessä tehtyyn toimi- ja neuvottelukuntien sekä vaikuttamistoimielinten kokonaisuutta koskevaan tarkasteluun. Johtamisen jaosto käsitteli kokonaisuutta 3.4.2017 kokouksessaan.

Historiatoimikunnan tehtävät

Historiatoimikunnan tehtävänä on syventää tieteelliseen tutkimukseen perustuvaa tietoisuutta Helsingin historiasta. Tämä toteutetaan suunnit-

telemalla ja tuottamalla Helsingin kaupungin historian uutta tutkimusta. Toimikunta tuottaa yleistajuisia ja eri kielisiä versioita jo laadituista tutkimuksista eri julkaisukanaville, myös sosiaaliseen mediaan.

Julkaisutoiminnan lisäksi toimikunta edistää kaupungin paikallishistorian tutkimusta ja tietoisuutta kaupunginosien ja alueiden historiasta. Toimikunnan on tarkoitus osallistua erilaisten teematapahtumien ja teemavuosien valmisteluun sekä niistä tiedottamiseen Helsingin historian tietoisuuden edistämistä koskevissa asioissa.

Lisäksi historiatoimikunta tukee asiantuntemuksellaan kaupungin hallintokuntien historiahankkeiden tuottamista ja tuottaa kaupunkihistoriaa yhdessä kaupungin muiden toimijoiden kanssa.

Historiatoimikunnan kokoonpano

Historiatoimikunnan työskentelyssä olennaista on jäsenten ammattitaito ja heidän verkostojensa kautta saatu yhteys kehittyvään tiedemaailmaan. Toimikunnan jäsenet edustavat historian, kaupunkihistorian ja kaupunkitutkimuksen asiantuntemusta Helsinki-kontekstissa ja edustavat tutkimuksen kannalta olennaisia sidosryhmiä tutkimus- ja kulttuurilaitoksissa.

Toimielimeen nimettävät ulkopuoliset jäsenet ovat kuntalain (410/2015) 69 §:n mukaisia luottamushenkilöitä. Kaupungin henkilöstöön kuuluvat asiantuntijat osallistuvat toimielimen toimintaan tehtävän tai asemansa puolesta.

Toimikuntia koskevat säännökset ja määräykset

Historiatoimikunta on toimikuntaan rinnastuva kuntalain (410/2015) 30 §:n mukainen kunnan toimielin, joka voidaan asettaa hoitamaan määrättyä tehtävää. Kuntalain esitöissä toimikunnilla tarkoitetaan erityisesti projektiluonteisia tehtäviä hoitavia toimielimiä.

Kuntalain 30 §:n mukaan kunnanhallitus ja valtuuston päätöksen nojalla muukin toimielin voi asettaa toimikunnan määrätyn tehtävän hoitamista varten. Toimikunta voidaan asettaa enintään sen asettaneen toimielimen toimikaudeksi. Toimikunnan jäsenille valitaan henkilökohtaiset varajäsenet.

Kuntalain 74 §:n mukaan toimikuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan tai jonka kotikunta kunta ei ole. Myös toimikuntaan valittavien luottamushenkilöiden tulee antaa suostumus luottamustoimeen.

Toimikuntien kokouksessa noudatetaan kunnan toimielinten hallinto- ja kokousmenettelyä vastaavaa menettelyä. Hallintosäännön 29 luvun 8

§:n mukaan muun toimielimen kokouksessa asiat ratkaistaan esittelystä toimielimen toiminnan sisäistä järjestelyä lukuun ottamatta.

Kuntalain 33 §:n mukaan valinnasta vastaava toimielin valitsee jäseniksi valituista toimielimen puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia. Toimikunnille on tarkoituksenmukaista valita yhteneväisesti puheenjohtaja ja yksi varapuheenjohtaja. Toimikunta voi myös kuulla asiantuntijoita.

Toimikunnan tulee täyttää tasa-arvolain (609/1986) vaatimukset sukupuolten välisestä tasa-arvosta. Kunnallisissa toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Toimikunnan jäsenille ja varajäsenille maksetaan kokouspalkkioita ja korvausta ansionmenetyksestä ja kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä sekä matkakustannusten korvausta ja päivärahaa kaupunginvaltuuston hyväksymien luottamushenkilöiden taloudellisten periaatteiden mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Lauri Menna, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi
Ida Suolahti, erikoistutkija, puhelin: 310 43575
ida.suolahti(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 775

Rintamaveteraansiasiain neuvottelukunnan asettaminen

HEL 2017-008881 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti asettaa valtuuston vuonna 2017 alkaneeksi toimikaudeksi rintamaveteraanien oloja ja niiden kehitystä seuraavan rintamaveteraansiasiain neuvottelukunnan, jonka tehtävänä on seurata ja koordinoita rintamaveteraaneja koskevien asioiden valmistelua, käsittelyä ja yhteistyötä tekemällä aloitteita ja antamalla lausuntoja viranomaisille ja yhteisöille sekä omalta osaltaan edistää rintamaveteraanien asioiden huomioimista.

Samalla kaupunginhallitus pyysi seuraavia yhteisöjä nimeämään rintamaveteraansiasiain neuvottelukuntaan jäsenen ja tälle tarvittavan määrän varajäseniä:

- Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry
- Rintamaveteraanien Helsingin Piiri ry
- Sotainvalidien Veljesliiton Helsingin Piiri ry
- Helsingin Rintamanaiset ry

Lisäksi kaupunginhallitus nimesi rintaveteraansiasiain neuvottelukunnan luottamushenkilöjäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

	Jäsen	Varajäsen
1. Kok.	Matti Niiranen	Merja Eklund
2. Kok.	Leila Kaleva	Pekka Holopainen
3. Vihr.	Auni-Marja Vilavaara	Jarmo Nieminen
4. RKP	Lasse Liemola	Christa Elmgren

Samalla kaupunginhallitus kehotti keskushallintoa ja toimialoja yhteistyössä nimeämään rintamaveteraansiasiain neuvottelukunnan tehtäväkokonaisuuden kannalta sopivat neljä viranhaltijaa tai työntekijää tarvittavine sijaisineen rintamaveteraansiasiain neuvottelukunnan jäseniksi.

Edelleen kaupunginhallitus päätti valita rintamaveteraansiasiain neuvottelukunnan puheenjohtajaksi Matti Niirasen ja kehottaa neuvottelukuntaa valitsemaan keskuudestaan varapuheenjohtajan.

Lisäksi kaupunginhallitus kehotti sosiaali- ja terveystoimialaa vastaamaan rintamaveteraansiasiain neuvottelukunnan esittely- ja sihteeriteh-

tävistä, kokousmuistion pitämisestä sekä neuvottelukunnan toiminnan kannalta tarpeellisista järjestelyistä jäsenten erityistarpeet huomioon ottaen.

Vielä kaupunginhallitus päätti, että rintamaveteraaniain neuvottelukunnan kokouksiin jäsenenä tai varajäsenenä yhteisö- ja luottamushenkilötaustaisina osallistuville maksetaan luottamushenkilöiden taloudellisia periaatteita soveltaen:

- kokouspalkkiota
- ansionmenetyksen korvausta
- korvausta avustajan käyttämisestä, jos henkilö tarvitsee vammansa vuoksi avustajaa kokoukseen tai siihen valmistautumiseen
- matkakustannusten korvausta, jos henkilö ei vammansa vuoksi kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä

Lopuksi kaupunginhallitus päätti

- kehottaa rintamaveteraaniain neuvottelukuntaa laatimaan toimintasuunnitelman ja selvityksen neuvottelukunnan toiminnan tulevaisuudesta sekä antamaan kertomuksen toiminnastaan toimikauden päättyessä
- merkitä tiedoksi liitteenä 1 olevan rintamaveteraaniain neuvottelukunnan toimintakertomuksen toimikaudelta 2015 - 2017
- kumota liitteenä 2 olevan rintamaveteraaniain neuvottelukunnan toimintasäännön

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rintamaveteraaniain neuvottelukunnan toimintakertomus 2015-2017
- 2 Rintamaveteraaniain neuvottelukunnan toimintasääntö

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Neuvottelukuntaan nimetyt yhteisöt ja jäsenet

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-

hallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Esitys perustuu johtamisjärjestelmän uudistamisen yhteydessä tehtyyn toimi- ja neuvottelukuntien sekä vaikuttamistoimielinten kokonaisuutta koskevaan tarkasteluun. Johtamisen jaosto käsitteli kokonaisuutta kokouksessaan 3.4.2017.

Neuvottelukunta ei ole kuntalain mukainen kunnan toimielin. Kaupunginhallitus asettaa neuvottelukunnat yleistoimivaltansa nojalla. Neuvottelukunnat on tarkoitus asettaa kaupunginvaltuuston toimikaudeksi, ellei neuvottelukunnan asettaminen pidemmäksi ajaksi ole perusteltua.

Rintamaveteraanasiaian neuvottelukunnan kokoonpano ja toimikausi

Rintamaveteraanasiaian neuvottelukunnan on tarkoitus muodostua neljästä järjestöjen nimeämästä jäsenestä, neljästä valtuustoryhmien nimeämästä jäsenestä sekä neljästä kaupungin edustajasta. Menettelyllä, jossa järjestöt nimeävät itse jäsenensä, pyritään vähentämään epä-tarkoituksenmukaista päätöksentekoa järjestöjä edustavien jäsenten vaihtuessa sekä helpottamaan väliaikaisjärjestelyjä esimerkiksi lyhytkestoissa poissaoloissa. Järjestöjen nimeämiskierrosta voidaan sopia yhteistyössä järjestöjen kanssa siten, että neuvottelukunnan kokoonpanoa yhteisöjen osalta voidaan päivittää tarvittaessa.

Rintamaveteraanasiaian neuvottelukuntaan valittavien neljän luottamus-henkilötaustaisen jäsenen osallistuminen on tarpeen neuvottelukunnassa käydyn keskustelun ja näkemysten välittämiseksi päätöksentekoon ja valtuustoryhmille.

Rintamaveteraanasiaian neuvottelukuntaan nimetään lisäksi neljä neuvottelukunnan kokonaisuutta työtehtävänsä ja asemansa puolesta tuntevaa kaupungin edustajaa tarvittavine sijaisineen.

Neuvottelukunnan toiminnan kannalta on tarkoituksenmukaista, että varsinaiset jäsenet huolehtivat tarvittaessa itse varajäsenensä kutsumisesta neuvottelukunnan kokouksiin.

Rintamaveteraanasiaian neuvottelukunta on tarkoituksenmukaista asettaa valtuustokaudeksi. Toimikautensa aikana neuvottelukuntaa kehoitetaan laatimaan selvitys toimintansa tulevaisuudesta. Selvityksen laatiminen on tarpeellista rintamaveteraanien määrän vähentymisen myötä.

Rintamaveteraaniasiain neuvottelukunnan tehtävät ja toiminta

Rintamaveteraaniasiain neuvottelukunta on ollut kaupunginhallituksen asettama ja sen toiminta on perustunut kaupunginhallituksen hyväksymään liitteenä 2 olevaan toimintasääntöön. Voimassa olevan toimintasäännön mukaan rintamaveteraaniasiain neuvottelukunnan tehtävänä on avustaa rintamaveteraaneja koskevien asioiden valmistelussa ja käsitteilyssä tekemällä niistä aloitteita ja antamalla lausuntoja viranomaisille ja hallintokunnille sekä yhteisöille ja edistää neuvottelukunnassa edustettuina olevien osapuolten välistä tiedonkulkua. Tehtävänsä toteutumista varten neuvottelukunta seuraa rintamaveteraanien oloja ja niiden kehitystä.

Neuvottelukunnan toimeksianto on määriteltävä asettamispäätöksessä. Rintamaveteraaniasiain neuvottelukunnan tehtävä on asettamispäätöksen yhteydessä mahdollista päivittää sen nykyistä sisältöä olennaisesti muuttamatta päätösehdotuksen mukaisesti. Samalla nykyinen sanamuodoltaan vanhentunut ja niukka toimintasääntö voidaan kumota.

Rintamaveteraaniasiain neuvottelukuntaan yhteisöjen ja valtuustoryhmien nimeämille jäsenille on tarkoitus maksaa kaupunginvaltuuston hyväksymien luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien periaatteiden mukaisia tiettyjä palkkioita ja korvauksia. Lisäksi maksetaan luottamushenkilöiden taloudellisten periaatteiden mukaista ansionmenetyksen korvausta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rintamaveteraaniasiain neuvottelukunnan toimintakertomus 2015-2017
- 2 Rintamaveteraaniasiain neuvottelukunnan toimintasääntö

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Neuvottelukuntaan nimetyt yhteisöt ja jäsenet

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

04.09.2017

Asia/8

Tiedoksi

Toimialajohtajat
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalvelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 776

Kaupunginhallituksen määräämät rajat Korkeasaaren eläintarhalle

HEL 2017-009330 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa Korkeasaaren eläintarhalle hallintosäännön 18a luvun 1 §:ssä määritellyt erityiset toimivallat seuraavasti:

- eläintarhan johtaja päättää eläintarhan irtaimen omaisuuden luovuttamisesta lukuun ottamatta osakkeita, kun irtaimen omaisuuden arvo on enintään 10 000 euroa (hallintosäännön 18 a luvun 1 §:n 1 momentin 5 kohta),
- eläintarhan johtaja päättää tuntiperusteisesta tai kausiluonteisesta huonetilojen vuokralle ottamisesta, kun sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo on enintään 100 000 euroa (hallintosäännön 18a luvun 1 §:n 1 momentin 9 kohta) sekä
- eläintarhan johtaja tai hänen määräämänsä päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita, kun hankinnan arvo on enintään 150 000 euroa (hallintosäännön 18a luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohta).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sami Rantanen, projektipäällikkö, puhelin: 310 25235
sami.rantanen(a)hel.fi
Jenni Ahtiainen, suunnittelija, puhelin: 310 78475
jenni.ahtiainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännössä on Korkeasaaren eläintarhalle määritelty eräiden yksilöityjen asiakokonaisuuksien osalta päätösvalta siten, että eläintarhan johtajalla tai hänen määräämällään on oikeus käyttää päätösvaltaansa kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa.

Irtaimen omaisuuden luovuttaminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Hallintosäännön 18a luvun 1 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, eläintarhan johtaja päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa eläintarhan irtaimen omaisuuden luovuttamisesta lukuun ottamatta osakkeita.

Irtaimena luovutetaan mm. käytöstä poistettua kalustoa ja muita vastaavia hyödykkeitä.

Kyseessä olevaan hallintosäännön kohtaan esitetty eläintarhan johtajalle vahvistettava toimivallan 10 000 euron raja vastaa aiempaa rajaa. Nähtävissä ei ole merkittäviä irtaimen omaisuuden luovutuksia.

Huonetilojen vuokralle ottaminen

Hallintosäännön 18a luvun 1 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, eläintarhan johtaja päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa huonetilojen vuokralle ottamisesta.

Eläintarhan varsinainen huonetilojen vuokralle ottaminen tapahtuu keskitetysti kaupunkiympäristön toimialan kautta, josta syystä eläintarhan johtajalle siirretään toimivaltaa ainoastaan tuntiperusteisessa tai kausiluonteisessa vuokrauksessa.

Eläintarhan johtajalle ehdotettu tuntiperusteiseen ja kausiluonteiseen vuokraukseen liittyvä toimivalta vastaa tällä hetkellä voimassa olevaa kaupunginhallituksen vahvistamaa tilahankkeiden käsittelyohjetta (viimeisin Khs 14.12.2015 § 1208) ja osaltaan täsmentää näitä ohjeita.

Toimivalta on katsottu toimivaksi ja tarkoituksenmukaiseksi, eikä sitä siten ole syytä muuttaa. Tilahankkeiden käsittelyohjetta noudatetaan myös jatkossa.

Hankinnat lukuun ottamatta osakkeita

Hallintosäännön 18a luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, eläintarhan johtaja päättää, tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää, kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita.

Eläintarhan johtajalle tai hänen määräämälleen viranhaltijalle ehdotettu toimivalta on johtamisuudistusta edeltävää tilannetta suurempi. Aiemmin eläintarhan johtajan toimivallan raja hankinnoissa oli 100 000 euroa. Organisaatioselvitykseen liittyen on ennakoitavissa tarve aiempaa suurempiin hankintoihin.

Esittelijä

04.09.2017

Asia/9

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sami Rantanen, projektipäällikkö, puhelin: 310 25235
sami.rantanen(a)hel.fi
Jenni Ahtiainen, suunnittelija, puhelin: 310 78475
jenni.ahtiainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Korkeasaaren eläintarha

§ 777

Lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2018-2020

HEL 2017-007214 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta taloussuunnitelmasta 2018-2020 seuraavan lausunnon:

Strategiasuunnitelma ja liikenteen palvelutaso

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) strategiset tavoitteet ja visio 2025 ovat antaneet hyvän perustan toiminnalle. Tavoitteet ovat kannatettavia ja tukevat osaltaan Helsingin kaupungin maankäyttöön ja liikenteelle asettamia tavoitteita. Tulevassa HSL:n strategian päivityksessä tulee erityisesti kiinnittää huomiota tavoitteiden toteutumisen seurantaan.

Strategian toteutumisen seurantaan tulee kehittää riittävän laaja mittaristo, joka kertoo mm. toiminnan taloudellisuudesta, tehokkuudesta ja suunnittelun laadusta. Tunnuslukuja ja niiden muuttumista tulisi seurata kulkumuodoittain ja liikennesektoreittain. Tunnuslukujen aikasarjat antaisivat mahdollisuuden seurata ja analysoida pidemmän aikavälin muutoksia toiminnassa ja taloudessa. Käytettävät mittarit sekä niiden

toteutuman aikasarjat ja tavoitetasot tulee esittää selkeästi toiminnan ja talouden suunnitelmassa.

Suurten joukkoliikenteen infrahankkeiden kustannusvaikutusten selvittämiseen on edelleen panostettava. Vasta viime vuosina on alettu selvittää yksittäisten hankkeiden vaikutuksia HSL:n talouteen ja lippujen hintoihin, mutta kokonaisvaltainen tarkastelu puuttuu vielä. Jatkossa tulisi, esim. osana MAL-prosessia, selvittää erilaisten liikenteen kehitysskenaarioiden mukaiset pitkän aikavälin kustannusvaikutukset. Vain tällä tavalla kokonaisuutta arvioimalla kaupungeilla on mahdollisuus vaikuttaa hankkeiden suunnitteluun ja ajoitukseen myös HSL:n tuottavuuskehitys huomioiden.

Suunnitelmakauden panostukset asiakaspalvelun kehittämiseen ja digitaalisiin palveluihin, mm. mobiilippuihin ja nettitilauksiin, ovat kannatettavia. Digitaalisia palveluja lisättäessä tulee kuitenkin voimakkaasti kiinnittää huomioita myös palvelujen käytettävyyteen, mm. lipunoston esteettömyyteen. Kuljettajien lipunmyynnistä luopuminen raitiovaunuissa on oikea toimenpide raitioliikenteen nopeuttamiseksi ja luotettavuuden parantamiseksi.

Strategian päivitystyön yhteydessä on hyvä seurata myös automaattiliikenteen kehittymistä ja sen merkitystä HSL:n toiminnassa.

HKL:n kulkuneuvoissa vuoden 2017 aikana HSL:n kanssa pilotoitu pikapalauttejärjestelmä tulee sujuvoittamaan asiakaspalvelua ja helpottamaan merkittävästi kehitystoimien kohdentamista. HKL:n vuosittaisia mystery shopping -tutkimuksia voitaisiin myös nykyistä laajemmin hyödyntää yhteistyössä HSL:n kanssa.

Vuonna 2018 Helsingin joukkoliikenteen palvelutasossa tehtävät muutokset ovat perusteltuja ja pohjautuvat yhteistyössä valmisteltuihin suunnitelmiin. Raskaan raideliikenteen ja raitiolinjaston kehittäminen ja niiden liikenteeseen tehtävät muutokset ovat Helsingin tavoitteiden mukaisia.

HSL:n rooli osana liikkumispalvelua

Uudet MaaS-palvelut voivat tarjota joukkoliikennettä täydentäviä liikkumispalveluja, joita myös HSL voi hyödyntää osana omaa toimintaansa ja osana matkaketjujen kokonaisuutta. Lausuntopyynnössä esitetyt alustavat linjaukset HSL:n roolista osana uusia liikkumispalveluja ovatkin oikean suuntaisia.

Lippuyhteistyön laajentaminen muiden viranomaisten ja yksityisten toimijoiden suuntaan on kannatettavaa. On tärkeää, että HSL hakee aktiivisesti ratkaisuja lipputarjonnan kehittämiseksi niin, että se mahdolli-

simman hyvin palvelee myös MaaS-toimijoita. Näin on mahdollista kasvattaa joukkoliikenteen käyttöä erityisesti niissä asukasryhmissä, jotka eivät lainkaan käytä joukkoliikennettä taikka käyttävät sitä vain satunnaisesti.

Reittioppaan kehittäminen siten, että se huomioi myös muut liikkumispalveluiden tuottajat, parantaa palvelun laatua ja täydentää muiden palvelutuottajien vastaavia sovelluksia.

Julkisten toimijoiden pääasiallisena tehtävänä on mahdollistaa uusien liikkumispalveluiden kehittyminen markkinalähtöisesti. Lausuntopyyntöissä ehdotettu HSL:n rooli MaaS-palveluiden suunnittelijana ja järjestäjänä toiminta-alueellaan ei ole perusteltua. Sen sijaan HSL:n tulisi avata omaa palvelutarjontaansa niin, että joukkoliikennepalvelut ovat mahdollisimman vaivatta kytkettävissä ja paketoitavissa eri palvelutarjoajien tuotteiden osaksi. Ensisijaisesti tulee tarjota mahdollisuus markkinalähtöiselle MaaS-toiminnan kehittymiselle.

MaaS-palvelujen toteuttamisessa kannattaa edetä kokeilujen ja pilottien kautta, jotta löydetään parhaat käytännöt. On tärkeää, ettei julkinen toimija omalla toiminnallaan rajoita uusien innovaatioiden syntymistä. Kun digitaalisten tietovarantojen muodostamien rekisterien toteuttamisessa hyödynnetään avoimia rajapintoja, mahdollistetaan usean toimijan markkinat. Liikkujat hyötyvät monipuolisesta tarjonnasta ja välttävät yhden toimijan varassa toteutetun järjestelmän haitat.

Kun joukkoliikenne on toteutettu kilpailukykyisesti, muut liikkumispalvelut eivät ole uhka sen menestykselle. Silloin ei ole tarvetta myöskään valikoida yhteistyökumppaneita, vaan avata palvelu kaikille halukkaille.

Kuntaosuuksien taso ja kuntakohtaisen ylijäämän käyttö tai alijäämän maksaminen

Kuntaosuudet ovat olleet kasvussa koko HSL:n toiminnan ajan. Joukkoliikenteen suunnittelun ja palvelujen hankinnan keskittämisellä tavoiteltiin synergiahyötyjä, joiden avulla myös kustannusten nousua voidaan hillitä. Toiminnan tuottavuuteen ja menojen kasvun katkaisemiseen tuleekin kiinnittää entistä enemmän huomioita. Helsingin kaupungilla on hidastettu velkaantumiskehitystä pyrkimällä pitämään käyttömenojen reaalikasvu asukasmäärän kasvun mukaisena vähennettynä vuotuisella 1 % tuottavuuden parantamisen tavoitteella.

Ensi vuonna HSL käyttää muiden palvelujen ostoon lähes yhtä paljon rahaa kuin metrolinjan ostoon. Näin merkittävän taloudellisen panostuksen vaikutukset esimerkiksi tuottavuuteen tai lipputulojen kasvuun olisi perusteltua arvioida.

HSL:n alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa Helsingin kuntaosuus vuonna 2018 on 203,9 milj. euroa (kasvua noin 2 %). Helsingin kuntaosuus on 58,3 % HSL-kuntien yhteenlasketusta 348,1 milj. eurosta.

Kaupunginhallituksen 12.6.2017 hyväksymässä vuoden 2018 talousarvioehdotuksen raamissa on Helsingin HSL-kuntaosuuteen varattu 200 milj. euroa, joka pohjautui HSL:n hallituksen 25.10.2016 hyväksymään toiminta- ja taloussuunnitelmaan. Kuntaosuuden ylijäämää ennustetaan vuoden 2017 loppuun mennessä kertyvän arviolta 63 milj. euroa, josta Helsingin osuus olisi noin 28 milj. euroa.

Helsingin kuntaosuuden sopeuttaminen 200 milj. euron tasoon vuonna 2018 tulee tehdä ensisijaisesti kustannusten kasvua rajoittamalla ja lipputuloja kerryttämällä sekä tarvittaessa kuntakohtaisen ylijäämän käyttöä lisäämällä. Yhdessä sovituista joukkoliikenteen palvelutason muutoksista tulee kuitenkin pitää kiinni. Muutoin kuntakohtaisen ylijäämän käyttö esityksen mukaisesti jaksotettuna kolmelle vuodelle on tarkoituksenmukaista kuntaosuuden vuosittaisten muutosten tasaamiseksi.

Lipun hintojen keskimääräiset muutokset

Joukkoliikenteen kilpailukyvyn kannalta on hyvä asia, että lippujen hintoihin ei tulevana vuonna esitetä korotuksia. Päinvastoin, esitetty mobiililippujen hinnan alentaminen arvolippujen tasolle aiheuttaa keskimäärin 1,2 % hintojen alennuksen.

Tarkastusmaksun korottaminen

Tarkastusmaksun korottaminen 80 eurosta 100 euroon on perusteltua. Samalla on tehostettava matkalippujen tarkastusta. Toiminnan painottaminen asiakkaiden informointiin uuden järjestelmän käyttöönoton yhteydessä on hyvä asia.

Kuntaosuuslaskentamallin kehittäminen

HSL esittää uutta mallia kuntaosuuksien laskemiseen, mikä edellyttäisi perussopimuksen uudistamista. Perusteena on esitetty mm. vyöhykeperusteiseen lippujärjestelmään siirtymistä ja avorahastuksen jatkossa lisääntyvää osuutta, jotka tuottavat haasteita nykyisin käytössä olevaan laskentatapaan.

Nykyisen perussopimuksen mukaan jäsenkunnat maksavat omien kuntalaistensa käyttämästä joukkoliikenteestä ja tulot jakautuvat kuntalaisten ostamien lippujen mukaisesti. HSL esittää kuntaosuuslaskentamallin pohjaksi tarjontaperusteista mallia, jossa liikenteen hoidon alijäämää jaettaisiin tarjotun palvelutason (lähdöt pysäkeittäin) perusteella.

Helsingin kaupungin mielestä HSL:n esittämä malli on osittain heikosti perusteltu, eivätkä mallin tueksi esitetyt esimerkit ole riittäviä tuomaan esiin mallin vaikutuksia. Mallin kehittämiseen käytetty aika oli asian vaikuttavuuteen nähden lyhyt ja tehdyt herkkyystarkastelut tämän vuoksi suppeita.

Helsingin kaupunki katsoo, että kuntaosuuksien jakotapaa tulisi kehittää nykyisestä, mutta tämä ei välttämättä edellytä laskentamallin periaatteiden kokonaisuudistusta. Nykyinen kohdistusmalli, jossa operointikulut jaetaan käytön mukaan kunnille, on oikeudenmukaisempi ja läpinäkyvämpi kuin HSL:n ehdottama tarjontaan perustuva malli. Esitetty tarjontaan perustuva malli ei huomioi sitä, minkä kunnan käyttäjille tarjontaa järjestetään. Nykyinen malli vastaa kustannusjaon osalta sitä periaatetta, jonka pohjalta HSL:n perussopimus on alun perin tehty.

Nykyinen kysyntäperusteinen kustannusjakomalli ohjaa tarjontapohjaisista mallia paremmin kustannustehokkaaseen joukkoliikenteen suunnitteluun. Kysyntään perustuva malli kannustaa tarjontaperusteista mallia paremmin myös lipputulokertymän kartuttamiseen ja uusien matkustajaryhmien saamiseen lippujen hintojen kurissa pitämiseksi.

Myös jatkossa joukkoliikennekysynnän ja asiakastarpeiden ymmärtäminen on tärkeä suunnittelun lähtökohta. Erityisesti kysyntätiedon laatua ja ajantasaisuutta tulisi kehittää, jotta kustannukset jakautuisivat mahdollisimman oikein. Operointikulujen kustannusjaon toteuttaminen nykymallilla onnistuu myös vyöhykemallissa tekemällä nykyiseen tapaan tutkimuksia joukkoliikenteen käytöstä, mm. joukkoliikenteen kysynnästä ja käyttäjien matkaketuista.

HSL:n selvityksen mukaan uuden laskentamallin vaikutus Helsingin kuntaosuuteen olisi vähäinen. Tehdyistä selvityksistä kuitenkin todetaan, että ne ovat alustavia arvioita, joten tulokset sisältävät riskejä. Ennustamisen tarkkuuteen vaikuttavat erityisesti Länsimetron ja vyöhykehinnittelujärjestelmän kokonaisvaikutusten ennustaminen matkustajamäärissä ja lipputulouissa.

Edellä todetun perusteella Helsingin kaupunki katsoo, että esitettyä operointikulujen kustannusjakomallia tulisi vielä selvittää tarkemmin. Laskelmia tulisi simuloida tulevaisuuteen ja arvioida mallin vaikutuksia isojen uusien joukkoliikenneyhteyksien, kuten länsimetron jatkeen, Rai-de-Jokerin ja Kruunusiltojen käyttöönoton jälkeen. Uuden jakomallin lisäksi tulisi myös tarkastella nykytyyppisen kysyntään perustuvan mallin kehittämistä.

Yleiskulujen ja lipputulujen osalta ehdotetut muutokset vaikuttavat kannatettavilta, mutta kuntaosuuslaskelman mahdollinen uudistaminen tulisi tarkastella ja tehdä kokonaisuutena.

Edellytyksiä kuntaosuuksien jakotavan kehittämisen johdosta tehtävälle perussopimuksen muuttamistarpeen harkinnalle on edellä olevan mukaisesti vasta huolellisen ja laajan selvitys- ja valmistelutyön jälkeen. Perussopimus on kokonaisuus, jonka yhden osan tarkasteleminen erillään muusta sopimuskokonaisuudesta sekä irrallaan sopimuksen taustalla olevista linjauksista ja lähtökohdista voi osoittautua haasteelliseksi.

Infrakorvausten käsittely kuntaosuuksien laskennassa

Joukkoliikenteen infraa ovat esimerkiksi asemat, radat sekä erilaiset infrajärjestelmät. Kunnat voivat infrasopimuksen mukaisesti laskuttaa infrainvestointien pääomakuluista (poistot ja korko) 50 % HSL:ltä ja loppuosa jää suoraan kunnan kustannukseksi. Infran hallinto- ja ylläpitokulut kunnat voivat laskuttaa täysimääräisesti HSL:ltä.

HSL:n omistajaohjauksen tavoitteeksi asetettiin viime valtuustokaudella, että kuntaosuuksilla katetaan HSL:n kokonaiskustannuksista korkeintaan 50 %. Siten HSL:n kautta kiertävistä infran pääomakustannuksista noin 50 % päättyy kuntien maksettavaksi kuntaosuuksien kautta. Näin joukkoliikenneinfran pääomakuluista laskennallisesti noin 75 % jää kuntien kustannuksiksi ja 25 % katetaan HSL:n lipputuloilla.

On perusteltua, että 50 % infrainvestointien pääomakuluista jää suoraan kuntien maksettavaksi, koska infrainvestoinnit hyödyttävät kuntia eri tavoin, kuten mahdollistaen kunnille tulovirtoja mm. kaavoituksen kautta. Toisaalta on tärkeää, että osa infrainvestointien pääomakuluista kohdistuu joukkoliikenteen käytön mukaisesti kuntaosuuksiin ja lipunhintoihin. Näin edesautetaan seudun joukkoliikennejärjestelmän kehittämistä kokonaisvaltaisesti.

Helsingin kaupunki ei kannata joukkoliikenneinfran korkoprosentin suuruuden muuttamista nykyisessä infrasopimuksessa sovitusta 5 %:sta. Kaikkien HSL:n jäsenkuntien osallistuminen kuntalaistensa käytön mukaisesti joukkoliikenteen kehittämisestä aiheutuvien infrainvestointien pääomakuluihin on perusteltua.

Helsingin kaupunki ei pidä perusteltuna sellaista ratkaisua, että infrakulut jätettäisiin ulkopuolelle subventio-osuutta laskettaessa. Tavoite HSL:n kokonaiskustannusten kattamisesta korkeintaan 50 %:sti kuntaosuuksilla voi aiheuttaa paineita suuriin lipunhinnan korotuksiin isojen infrahankkeiden valmistuessa. Toisaalta tavoite vahvistaa konkreettisesti pyrkimystä siihen, että toteutettavilla investoinneilla tulee saavuttaa merkittävä palvelutason parannus siten, että käyttäjämäärät kasvavat lipun hinnankorotuksista huolimatta. Siten joukkoliikenteen järjestämisen kustannusten kattaminen korkeintaan 50 %:sti kuntaosuuksilla ja infrakulujen sisällyttäminen subventio-osuuden laskentaan ovat osal-

taan varmistamassa joukkoliikennejärjestelmän kehittämisen kustannustehokkuutta.

Isoissa infrahankkeissa suurin paine infrakulujen nousulle kohdistuu ensimmäisiin vuosiin, jolloin korkovaikutus on suurimmillaan. Vuotuisen vaihtelun tasaamiseksi kuntaosuuksien yhteenlaskettu osuus voisi tilapäisesti ylittää puolet HSL:n menoista, mutta pitkän aikavälin subventioasteen keskiarvo ei saa olla yli 50 %. Subventioasteen laskennassa on perusteltua käyttää pidemmän aikavälin keskiarvoja, mutta tässä tarkastelussa tulee ottaa huomioon myös näkymä HSL:n tulevaan, toiminta- ja taloussuunnitelmakautta pidempään tulo- ja menokehitykseen.

Sähköbussien lisähankintojen rahoittaminen

Lähipäästöttömän sähköisen bussiliikenteen kehittäminen ja lisääminen on kannatettavaa, sillä liikenteen päästöjen vähentäminen on kaupungin tärkeimpiä ympäristötavoitteita. Siirtyminen uuteen tekniikkaan ja järjestelmään tulee kuitenkin tehdä vaiheittain ja taloudellisesti järkevällä tavalla, sillä kaupungilla ei ole mahdollisuutta kasvattaa liikenteenhoidon alijäämää merkittävästi.

Sähköbussien latausinfrastruktuurin rakentamisesta tulisi laatia kuntien kanssa yhteistyössä kokonaissuunnitelma kustannusarvioineen ja aikatauluineen, jotta kunnat pystyvät varautumaan tarvittaviin investointeihin.

Seudullisten bussivarikoiden järjestäminen

Vantaan Ojangan bussivarikolle esitetty toteutusmalli vaikuttaa käyttökelpoiselta kyseisen varikon toteuttamiseen. Kokeilu oli kuvattu hyvin lyhyesti, joten yksityiskohtiin ei ole mahdollista ottaa kantaa.

Malli, jossa HSL sisällyttää kilpailutuksessa varikkokapasiteettia samaan kokonaisuuteen bussien liikennöinnin kanssa voi olla joissain tapauksissa taloudellisesti ja toiminnallisesti järkevää. On hyvä, että HSL pyrkii varmistamaan tasapuolisen kilpailutilanteen eri bussioperaattoreille, joilla on erilaiset kyvyt hankkia käyttöönsä riittävä määrä varikkotilaa. Kaikkien operaattorien käytävissä olevat varikot voivat lisätä kilpailua ja helpottaa uusien operaattorien tuloa joukkoliikennemarkkinoille.

Samalla on kuitenkin otettava huomioon, että myös velvollisuus varikon käyttämiseen saattaa rajoittaa kilpailua tai nostaa liikenteen järjestämisen kustannuksia. Siksi tämän tyyppinen kehitys tulee perustua huolelliseen markkina-analyysiin.

Lisäksi on syytä varmistaa, että HSL ei sitoudu ottamaan sopimuksessa sellaista kiinteistötaloudellista riskiä tai -hallintavastuuta, joka ei kuulu sen ydintoimintaan.

Koululaisryhmien retkien maksuttomuus

HSL:n uudessa tariffijärjestelmässä pyritään yksikertaistamaan lippujen hinnoittelua, erityisryhmien alennus- ja vapaalippujen myöntämisperusteita sekä alennusten erilaisuutta eri ryhmille. Juuri valmistuneeseen uuteen järjestelmään ei ole perusteltua heti lisätä uusia matkustajaryhmiä, joilla olisi oikeus matkustaa ilman lippua.

Isot lapsiryhmät ilman lippuja heikentäisivät HSL:n kykyä vastata kysyntään. Lisäksi koululaisten tapauksessa matkalippujen tarkastuksen yhteydessä olisi hankala selvittää, kenellä olisi oikeus kulkea ilman lippua. Aikarajoitteet liputta matkustamiselle voivat aiheuttaa ongelmia, jos ryhmä myöhästyy viimeisestä kyseisen ajankohdan vuorosta tai tämä vuoro jää ajamatta. Koululaisryhmien matkustaminen tulee jatkossakin järjestää niin, että kaikilla matkustajilla on voimassa oleva matkalippu.

Sen sijaan, että HSL:n päätöksin laajennettaisiin liputta matkustamiseen oikeutettujen ryhmää, on retkien maksuttomuus koululaisryhmille periaatteessa mahdollista toteuttaa jäsenkuntien omin päätöksin. Tämä edellyttää, että jäsenkunta varaa opetustoimelleen tarvittavat resurssit koululaisille ilmaisten matkalippujen hankkimista varten.

Muuta

HSL:n taloussuunnitelmassa HKL:ää koskevat luvut perustuvat HKL:n ilmoittamiin alustaviin lukuihin huhtikuussa 2017. HKL on täsmentänyt lukuja kesän aikana. Vertailtu HSL:n alustavan taloussuunnitelman 2018 - 2020 ja HKL:n talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen 2018 - 2020 lukujen välillä on lausunnon liitteenä. Siltä osin kuin luvuissa on poikkeamia, on HSL:n päivitettävä luvut vastaamaan HKL:n esittämiä lukuja lopullisessa taloussuunnitelmassaan.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän perussopimuksen 23 §:n mukaan kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Hallitus laatii ehdotuksen taloussuunnitelmaksi. Hallituksen laatimasta ehdotuksesta on pyydetty jäsenkuntien lausunnot, jotka on liitettävä yhtymäkokoukselle annettavaan talousarvioehdotukseen.

04.09.2017

Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä pyytää lausuntoa alustavasta taloussuunnitelmasta 31.8.2017 mennessä. Lausuntopyyntö on liitteenä 1, ote HSL:n hallituksen pöytäkirjasta on liitteenä 2, taloussuunnitelma liitteenä 3 sekä lausuntopyyntöt HSL:n roolista osana liikkumispalveluja, kuntaosuuslaskentamallin uudistamisesta, infrakorvausten käsittelystä kuntaosuuksien laskennassa, jäsenkuntien halukkuudesta rahoittaa sähköbussien lisähankintoja, seudullisten bussivarikoiden järjestämisestä ja jäsenkuntien koululaisryhmien retkien maksuttomuudesta ovat liitteinä 4-10.

Taloussuunnitelman yhteydessä HSL pyytää lausuntoa:

- strategiasuunnitelmasta
- liikenteen palvelutasosta ja palvelutason muutoksista
- kuntaosuuksien tasosta
- lipun hintojen keskimääräisistä muutoksista
- tarkastusmaksun korottamisesta
- kuntakohtaisen ylijäämän käytöstä tai alijäämän takaisin maksamisesta suunnitelmakaudella 2018–2020
- HSL:n roolista osana liikkumispalveluja
- kuntaosuuslaskentamallin kehittämisestä (ns. seudullinen rahoitusmalli)
- infrakorvausten käsittelystä kuntaosuuksien laskennassa
- jäsenkuntien halukkuudesta rahoittaa sähköbussien lisähankintoja
- seudullisten bussivarikoiden järjestämisestä
- jäsenkuntien koululaisryhmien retkien maksuttomuudesta.

Taloussuunnitelman sisällöstä

Talousarviossa sitoviksi määrärahoiksi esitetään kuntayhtymän toimintamenoja sekä investointimenoja ja sitovaksi tuloarvioksi kuntaosuuksia.

Taloussuunnitelman mukaan HSL:n toimintatulot vuonna 2018 ovat 724,1 milj. euroa. Kasvua vuoden 2017 ennusteeseen verrattuna on 52,1 milj. euroa (7,8 %). Toimintamenot ovat 2018 yhteensä 725,2 milj.

euroa. Kasvua on vuoden 2017 ennusteeseen verrattuna 59,6 milj. euroa (9,0 %) Toimintamenoista 71,2 % eli 516,2 milj. euroa on joukkoliikenteen operointikustannuksia.

Operointikustannuksista 516,2 milj. eurosta noin 62 % (317,7 milj. euroa ml. sähköbussien hankinnan nettokustannukset 0,8 milj. euroa) muodostuu bussiliikenteen kustannuksista, noin 18 % junaliikenteestä, noin 11 % raitioliikenteestä ja noin 9 % metroliikenteestä. Vuonna 2018 Espoon suunnan bussiliikenteen kustannuksia alentavat Länsimetro ja liityntäliikenteen alkaminen, mutta uusien jäsenkuntien (Tuusula ja Siuntio) myötä bussiliikenteen kustannusten on arvioitu kasvavan.

Junaliikenteen kustannukset vuonna 2018 ovat 95,1 milj. euroa (ml. Junakalustoyhtiön vuokrat Sm5 kalustosta). Raitioliikenteen kustannukset kasvavat 2018 uuden kaluston pääomakustannusten ja liikennöintisopimusten tuntihintojen tarkistuksen johdosta. Raitioliikenteen kustannuksiksi arvioidaan 56,3 milj. euroa vuonna 2018 ja metroliikenteen kustannuksiksi 43,4 milj. euroa. Metroliikenteen kustannukset kasvavat 2018 uuden metrokaluston ja Länsimetron myötä. Lauttaliikenteen kustannukset ovat 3,7 milj. euroa.

Joukkoliikenneinfran käyttökorvauksiksi on arvioitu 140,8 milj. euroa, josta Helsingin osuus on 82,5 milj. euroa. Uusien joukkoliikenneinvestointien (Länsimetro, Kehärata) osalta infrakustannusten jako on tehty 27.5.2015 hyväksytyyn sopimuksen mukaisesti.

Vuonna 2018 joukkoliikenteen infrakustannukset kasvavat merkittävästi Länsimetron myötä.

Kuntaosuuslaskelmassa on oletettu, että uusi vyöhykehinnottelumalli otetaan käyttöön vuoden 2018 kesällä ja vuoden 2018 kuntaosuudet on laskettu nykyisen lippujärjestelmän ja uuden vyöhykejärjestelmän vuosiarvioiden keskiarvona. Vuodet 2019 ja 2020 on arvioitu kokonaan vyöhykejärjestelmän mukaisina.

Taloussuunnitelmassa kuntien sisäisten lippujen hinnat ovat yhtenäiset. Nykytariffin mukaisia hintoja ei koroteta, mutta mobiililippujen hinnat lasketaan arvolippujen tasolle. Tämän vuoksi taksat keskimäärin alenevat hieman. Keskimääräiset alennukset ovat erisuuruiset, koska myytyjen lippujen lippulajijakautuma vaihtelee alueittain. Vuodesta 2017 vuoteen 2018 lipunmyyntiin vaikuttavan matkustajamäärän arvioidaan kasvavan keskimäärin noin 1,5 %.

Mobiililippujen hinnan alentaminen arvolippujen tasolle aiheuttaa keskimäärin 1,2 % hintojen alennuksen. Se, että lippujen hintoihin ei esitetä korotuksia, johtuu ennakoitua suuremmista lipputulosta sekä HSL:ään kertyneen kuntakohtaisen ylijäämän käytöstä tulevalla TTS-kaudella.

Osa ylijäämän käytöstä kohdistetaan kuntasubventioihin ja osa lipun-
hintoihin ja korotustarpeiden minimoimiseen, jolloin kuntien keskimää-
räinen subventiotaso ylittää vuonna 2018 hieman omistajaohjauksen
määrittelemän 50 %:in tavoitteen. TTS-esityksessä vuonna 2018 kun-
tien subventioaste ilman edellisten vuosien yli-/alijäämiä on keskimää-
rin 50,3 %. Kuntien HSL-ajan keskimääräinen subventiotaso on ollut al-
le 50 % (48,4 %).

Helsingin sisäisten lippujen hintojen keskimääräiseksi alennukseksi esi-
tetään -1,7 % vuoden 2017 hintoihin verrattuna. Seutulippujen keski-
määräinen alennus on 0,6 %. Sisäisten lippujen alennus koskee kerta-
lippuja.

Suunnitelmakauden lipputulot on arvioitu nykyisen tariffijärjestelmän
perusteella. Lisäksi on rinnalle laskettu vyöhyketariffin mukaiset lippu-
jen hinnat, jotka täsmentyvät vielä syksyllä 2018. Vyöhykkeisiin perus-
tuva tariffijärjestelmä tulee käyttöön vuoden 2018 aikana.

Lipputuloja arvioidaan vuonna 2017 kertyvän 353,5 milj. euroa. Vuonna
2018 lipputuloja arvioidaan olevan 359,7 milj. euroa. Kasvua on 1,8 %
vuoden 2017 ennusteeseen nähden. Lipputulot muodostavat 49,6 %
HSL:n toimintatuloista. Vuonna 2019 lipputulojen arvioidaan olevan
365,0 milj. euroa ja 370,3 milj. euroa vuonna 2020.

Suurten kaupunkien joukkoliikennetueksi on arvioitu 4,9 milj. euroa,
josta Helsingin osuus asukaslukujen mukaisessa suhteessa on 2,4 milj.
euroa.

Kuntaosuudet muodostuvat operointikustannusten, yleiskustannusten
ja joukkoliikenneinfran kuntaosuuksista. Kuntaosuudet ovat talousar-
viossa 2018 yhteensä 348,1 milj. euroa ja kuntaosuudet muodostavat
48,1 % HSL:n toimintatuloista.

Helsingin kuntaosuus, joka on 58,3 % yhteenlasketusta 348,1 milj. eu-
rosta, on 203,9 milj. euroa (kasvua noin 2 %) vuonna 2018. Vuonna
2019 Helsingin kuntaosuudeksi on arvioitu 206,7 milj. euroa ja 196,9
milj. euroa vuonna 2020.

Helsingin subventio vuonna 2018 on 50,3 %, vuonna 2019 se on 50,0
%, ja 2020 subvention määräksi on arvioitu 48,4 % (ilman edellisten
vuosien yli-/alijäämää).

Tarkastusmaksua esitetään korotettavaksi 80 eurosta 100 euroon.

Toiminnassa tapahtuvia muutoksia ovat mm. seuraavat: Vuoden 2018
alusta Tuusula ja Siuntio liittyvät HSL:ään. Uusi vyöhykkeisiin perustu-
va hinnoittelumalli otetaan käyttöön vuoden 2018 aikana, kun uusi mat-

kalippujärjestelmä on käytössä ja nykyiset matkakortit vaihdettu uusiin. Vyöhykemallin myötä lipputuotteet ja hinnoittelu muuttuvat merkittävästi. Vyöhykkeiden muutos merkitsee laajoja muutoksia pysäkki-infraan ja matkustajainformaatioon. Lipunmyynti raitiovaunuissa uudistuu, sillä kuljettajat eivät myy lippuja vuoden 2018 alusta lähtien. Uudistuksen tavoitteena on tehdä raitioliikenteestä entistä sujuvampaa.

Liikenteen hankinnan tavoitteena on saattaa liikennejärjestelmä kokonaisuudessaan kestävä kehityksen tielle vähähiilisen energian, vähäpäästöisten ja energiatehokkaiden ajoneuvojen sekä älykkäiden liikennepalvelujen käyttöönoton avulla. Bussiliikenteen osalta tavoitteen saavuttaminen edellyttää parhaimpien biopolttoaineiden ja sähköbussien yhdistelmää. HSL:n tavoitteena on, että vuonna 2025 liityntälinjat ajetaan sähköbusseilla, joiden käyttämä sähkö on kestävästi tuotettua.

Vantaan kaupungin rakennuttama Ojangan bussivarikon on suunniteltu valmistuvan vuoden 2019 syysliikenteen aloitukseen mennessä. Varikon käyttö suunnitellaan kytkettäväksi tuolloin kilpailutettavan liikenteen tarjouspyyntöihin.

Linjastoa kehitetään keskittämällä tarjontaa vahvoille reiteille sekä busseilla että raideliikenteessä runkolinjastrategian mukaisesti. Raitiovaunujen rooli kasvaa tulevaisuudessa, kun Helsingin kantakaupungin linjasto tihenee ja poikittaisen Raide-Jokerin liikenne käynnistyy 2020-luvun alussa. Länsimetron jatke Kivenlahteen valmistuu 2020-luvun alussa. HSL suunnittelee jatkeen liityntälinjastosuunnitelman vuosien 2018 ja 2019 aikana. Rantaradan kapasiteettia ja toimintavarmuutta pyritään parantamaan suunnitelmakaudella yhteistyössä Liikenneviraston kanssa. HSL:n tilaamasta lähijunaliikenteestä järjestetään vuosina 2018 - 2020 tarjouskilpailun siten, että uusi liikennöintisopimus astuu voimaan kesäkuussa 2021.

Merkittävimmät palvelutasomuutokset suunnitelmakaudella ovat:

- runkolinja 500 Herttoniemi-Munkkivuori aloittaa syksyllä 2018,
- runkolinja 510 Pasila-Tapiola aloittaa vuonna 2019,
- runkolinja 570 Mellunmäki-Aviapolis aloittaa syksyllä 2019,
- runkolinjaa 560 jatketaan Matinkylään syksyllä 2020,
- Raide-Jokerin käynnistyminen 2020-luvun alussa,
- Länsimetron jatke Kivenlahteen 2020-luvun alussa.

Vuonna 2018 varaudutaan parantamaan matkustajasatamien (Länsiterminaali, Katajanokan terminaali) liikennepalveluita kasvavien asiakas-

määrien vuoksi. Siuntion junaliikennettä lisätään jonkin verran, samoin Suomenlinnan lauttaliikenteen vuoroja.

Herttoniemen ja Kalasataman linjastoissa tehdään syysliikenteen 2018 alussa useita muutoksia, mm. linjojen 58 ja 58B tilalle perustetaan runkolinja 500. Runkolinjan 500 reitiksi on tarkentumassa Itäkeskus(M) – Herttoniemi – Pasila – Meilahti – Munkkivuori. Myös bussilinja 551 on tarkoitus muuttaa runkolinjaksi 510 Herttoniemi(M) – Pasila – Meilahti – Otaniemi.

Linjan 39B päätepysäkki siirretään syksyllä 2018 Kampista Eiraan, mikäli telikokoiset bussit pääsevät liikennöimään Kamppi-Eira –osuudella ongelmitta.

Rautatientorilta lähtevien linjojen 64 - 67 ja 611 vuorovälejä muutetaan. Linjan 88 reittiä muutetaan palvelemaan paremmin Kruunuvuorenrannan uusien asuinalueiden tarpeita. Laajasalossa varaudutaan yöliikenteen lisäämiseen Kruunuvuorenrannan uusille alueille vuonna 2018. Koillis-Helsingin linjastosuunnitelman mukainen linjasto otetaan käyttöön syysliikenteen alkaessa 2017 ja 2018 varaudutaan linjaston pieeniin korjauksiin. Raide-Jokerin rakentamisenaikaisiin poikkeusliikennejärjestelyihin ja Herttoniemen bussiterminaalin peruskorjauksen tarvitsemiin järjestelyihin varaudutaan.

Jatkossa uusia merkittäviä joukkoliikenneinvestointeja ovat kantakaupungin raitioverkon kehittäminen, Länsimetron jatkaminen Kivenlahteen, Raide-Jokeri, Kruunusillat, Espoon kaupunkirata ja Pisara.

Näiden hankkeiden arvioidut investointikustannukset (ilman infrasopimusten mukaista laskennallista rakennusaikaista 5 % korkoa) ja niistä aiheutuvat infran pääomakustannukset ovat yhteensä 58,7 milj. euroa, josta korkojen osuus 38,9 milj. euroa.

Lausuntopyyntö HSL:n roolista osana liikkumispalveluja

HSL:n roolia liikkumispalveluiden markkinoilla on selvitetty kevään 2017 kuluessa strategiatyön tueksi. HSL:n tulevassa strategiatyössä on tarve tehdä lähitulevaisuuden toimintalinjat HSL:n roolista liikkumispalveluissa.

HSL:n roolin selvittämiseksi on tunnistettu ja jäsennelly erilaisia vaihtoehtoja kehittää HSL:n toimintaa. Toiminnan kehittämistavoiksi on tunnistettu: 1. lippuyhteistyö, 2. tieto- ja markkinointiyhteistyö ja 3. palvelujen tuottaminen. Kehittämisen kohteina olevat palvelut on jäsennelly: a. välitys- ja yhdistelypalvelut (MaaS), b. muut liikkumispalvelut ja c. joukkoliikennepalvelut.

Selvityksen perusteella on muodostettu strategiatyön tueksi alustavat linjaukset HSL:n roolista osana liikkumispalveluja:

1. HSL laajentaa joukkoliikenteen lippuyhteistyötä viranomaisten ja kaupallisten toimijoiden kanssa.
2. Reittioppaaseen otetaan mukaan muita liikkumispalveluiden tuottajia.
3. Joukkoliikennetarjontaa korvaavia liikkumispalveluja pilotoidaan.
4. HSL toimii kaupunkiseudun liikkumisen alustana, jossa runkona on joukkoliikenne.

Alustavista linjauksista pyydetään kommentteja omistajakunnilta. Lausunnot eivät sido kuntia, mutta ne otetaan huomioon linjausten muodostamiseen osana HSL:n strategian päivitystä syksyllä 2017.

Lausuntopyyntö infrakorvausten käsittelystä

Kehäradan ja länsimetron käyttöönotto sekä muiden tulevien infrahankkeiden valmistuminen aiheuttavat tulevina vuosina merkittäviä paineita lippujen hintojen korottamiseen, mikäli kuntien keskimääräinen subventiotaso pidetään edelleen maksimissaan 50 %:ssa.

HSL:n yhtymäkokous päätti vuonna 2015 aloittaa omistajakuntien väliset neuvottelut kuntaosuuksien tasosta, subventioasteesta ja infrakustannusten mahdollisesta uudelleen jakamisesta siten, että lipunhintojen korotustarve taloussuunnitelmakaudella pienenee. Yleisesti HSL:n kustannusten nousupaine on mahdollista kattaa puuttamalla kuntaosuuksiin, lippujen hintoihin tai joukkoliikenteen palvelutasoon (tai itse kustannuksiin). Neuvotteluissa ei löytynyt yhteisesti hyväksyttäviä keinoja lipun hintojen korotustarpeen pienentämiselle.

HSL-sopimuksen 26 §:ssä on määräykset Infran kustannusten jakoperiaatteista sekä lipputulojen ja kulujen jakamisesta:

- Jäsenkuntien kuntayhtymän käyttöön erillisillä sopimuksilla osoittaman joukko-liikenneinfraomaisuuden käytöstä maksettavan käyttöoikeuskorvauksen laskentaperusteena käytetään infraomaisuuden tarkistettua käypää arvoa.
- Infrakustannukset jaetaan jäsenkunnille kuntaosuuksina liikennemuodittain nousujen suhteessa.
- Infrakulut lasketaan käypien arvojen perusteella. Kuluihin sisältyvät 50 % pääoman poistoista ja koroista sekä täysimääräisesti infran hallinto- ja ylläpitokulut.

- Infran hallinto- ja ylläpitokuluista neuvotellaan kuntayhtymän ja jäsenkuntien kesken vuosittain.

- Jäsenkuntien uusien joukkoliikenneinvestointien osalta otetaan huomioon myös rakennusaikaiset korot. Määriteltäessä jäsenkuntien vanhojen joukkoliikenneinvestointien käy-pää arvoa ei rakennusaikaisia korkoja kuitenkaan jälkikäteen oteta huomioon.

- Vantaan kehärata ja muut tulevat kaupunkiratahankkeet sisällytetään infrakustannuksiin, mutta ei vanhojen kaupunkiratojen kustannuksia.

Joukkoliikenneinfran pääoman korkoprosentiksi on sovittu 5 %.

HSL:n hallitus hyväksyi 27.5.2014 § 95 sopimuksen joukkoliikenteen infrakulujen kohdistamisesta uuden joukkoliikenneinfran (esim. Länsimetro, Kehärata) osalta.

HSL:n ensimmäisenä toimintavuotena 2010 HSL:ltä laskutettavat infrakustannukset olivat 59,1 milj. euroa (12,2 % HSL:n toimintamenoista). Alustavassa talousarvioissa 2018 infrakustannukset ovat 140,8 milj. euroa (19,4 % toimintamenoista).

Pääkaupunkiseudun koordinaatioryhmä on asettanut HSL:n omistajaohjauksen tavoitteeksi valtuustokaudelle 2013 - 2016, että kuntaosuuksilla katetaan kokonaiskustannuksista enintään 50 %. Omistajaohjauksen linjasta on tulkittu siten, että kuntaosuuksilla (ennen edellisten vuosien yli-/alijäämien huomioon ottamista) voidaan kattaa keskimäärin korkeintaan 50 % kuntaosuuksiin kohdistetuista kaikista kustannuksista, ml. infrakustannukset.

Jäsenkuntia pyydetään ottamaan kantaa, voidaanko infrasopimuksessa määriteltyä joukkoliikenneinfran pääoman korkoprosenttia alentaa, voiko jäsenkuntien subventio-osuus ilman infrakustannuksia olla korkeintaan 50 % taikka voiko subventio-osuus ylittää tilapäisesti 50 %:in rajan, jos kuntien keskiarvo HSL-ajalla on alle 50 %.

Lausuntopyynnössä on esimerkkejä infran pääoman korko%:n muutoksen vaikutuksesta lippujen hintoihin. Lausuntopyynnössä on myös kuntien subventio-osuudet HSL-historian ajalta vuosilta 2010 - 2018 ilman infrakustannuksia. Vuosien 2010 - 2018 keskimääräisen subvention keskiarvo ilman infrakustannuksia on ollut 40,1 %. Helsingin osalta keskimääräinen subventio ilman infrakustannuksia on ollut 39,0 %.

Lausuntopyyntö sähköbussien lisähankintojen rahoittamisesta

Tärkeänä keinona liikenteen aiheuttamien päästöjen vähentämisessä on sähkökäytön lisääminen HSL:n hankkimassa bussiliikenteessä siten, että 30 % busseista eli noin 400 on vuonna 2025 sähkökäyttöisiä.

Sähköbussilinjojen päätepysäkeille sekä myös reitin varrelle on tarpeen asentaa latausasemia, jotka kuntien tulee rakentaa. HSL korvaa 50 % latausasemien kustannuksista kunnille infrakorvauksina. HSL:n tarkoituksena on aloittaa hankkimansa sopimusliikenteen kilpailuttaminen TTS-kaudella 2018 - 2020.

Yhden latausaseman keskimääräinen rakentamiskustannus on 0,35 milj. euroa. Koko rakentamistarpeen on arvioitu vastaavan noin 12 milj. euron investointia vuosina 2018 – 2021. Helsingin osuus olisi noin 4 milj. euroa vielä tarkemmin määrittelemättömiä kohteita.

HSL tiedustelee, voidaanko sähköbussiliikennettä ryhtyä lisäämään edellä kuvatulla tavalla ilman, että siitä aiheutuva mahdollinen liikennöintikustannusten nouseminen alkuvaiheessa edellyttää liikenteen tarjonnan vastaavaa karsimista sekä siitä, sitoutuvatko kunnan lausuntopyynnössä kuvatun suuruisiin sähköbussiliikenteen edellyttämiin sähköbussien latausinfrastruktuurin rakentamisinvestointeihin.

Lausuntopyyntö koululaisryhmien maksuttomasta joukkoliikenteestä

HSL tiedustelee jäsenkuntien kantaa koululaisryhmien maksuttomasta joukkoliikenteestä.

Lastenlippujen alennus on 50 % ja lastenlippujen myynnin arvo on vuodessa yli 20 milj. euroa. Koulumatkoja varten tarkoitettujen koululaislippujen myynti on yli 2 milj. euroa.

HSL:n hallitus on päättänyt vuonna 2015 erityisryhmien oikeudesta liipputtomaan matkustamiseen uudessa vyöhykemallissa. Maksuttomien joukkoliikennematkojen myöntäminen pelkästään tietyn kunnan koululaisryhmille ei ole mahdollista, koska lippujen hinnoittelu- ja myöntämisperusteet ovat samat eri jäsenkunnissa.

Helsingin kaupunki on pyytänyt HSL:ää arvioimaan koululaisryhmien maksuttoman joukkoliikenteen kustannusvaikutukset. HSL on arvioinut kustannuksia siltä pohjalta, että jos koululaisryhmien liikkumista halutaan tukea HSL:n rahoituksen kautta, samanlaiset käytännöt täytyy olla tarjolla kaikille jäsenkuntien koululaisryhmille.

Helsinki käyttää tällä hetkellä vuosittain arviolta noin 0,5 milj. euroa koululaisryhmien liikkumiseen. Sen lisäksi Helsinki kustantaa vuosittain noin 1,2 miljoonalla eurolla koululaislippuja, jotka ovat rajoitetulla käytöajalla varustettuja kausilippuja. Muiden kuntien koululaisryhmien myynniksi on arvioitu yhteensä noin 0,5 milj. euroa.

Lipputulomenetysten lisäksi tulisi varautua myös lisäliikenteen kasva-
viin kustannuksiin. Lisäliikenteen kustannukset voisivat kasvaa vuositai-
solla joillakin kymmenillä tuhansilla tai jopa sadoilla tuhansilla euroilla.

HSL ehdottaa, että kuntien opetustoimiin varataan erillinen budjetti kou-
lulaisryhmien liikkumistarpeita varten ja kyseistä budjettia ei opetustoi-
missa käytetä muihin menoihin.

Lausuntopyyntö kuntaosuuslaskennan uudistamisesta (seudullinen rahoitusmalli)

HSL tiedustelee jäsenkuntien kantaa kuntaosuuslaskelmien päivityk-
sestä ja jäsenkunnille kohdistettavien kulujen ja tuottojen kohdistusperi-
aatteista.

HSL-liikenteen kulut ja tuotot kohdennetaan jäsenkunnille perussopi-
muksessa esitettyjen periaatteiden mukaisesti. Kuntayhtymän eri tehtä-
vistä aiheutuvat kulut kohdistetaan palvelujen käytön mukaisesti. Lippu-
tulot jaetaan kunnille kuntakohtaisen lipputulokertymän perusteella. Pe-
russopimuksessa jäsenkunnille jaettavat kulut on jaettu operointikului-
hin (liikennöintikorvaukset), tilaajaorganisaation suunnittelu-, hallinto-
yms. kuluihin (yleiskustannukset) ja infrakuluihin.

Nykyisen laskentamallin kohdistusperiaatteet perustuvat vahvasti mal-
liin, jossa lipputulot ja kustannuksia jaetaan joko kuntien sisäisten tai
seudullisen liikenteen erissä. Tarpeelliseksi tuli sopia, kuinka kohdistus-
sääntöjä muutetaan niin, että ne tukevat vyöhykejärjestelmää, jossa ei
ole kuntarajoja.

HSL teetti keväällä 2016 ulkopuolisen asiantuntijan avulla esiselvityk-
sen mahdollisuuksista kehittää ja antaa vaihtoehtoja kuntaosuuslas-
kentaan. Esiselvityksen keskeinen tulos oli ehdotus jakaa operointikulu-
jen alijäämää kokonaisuutena tarjontatason perusteella. Selvityksestä
pyydettiin jäsenkunnilta lausunnot ja kunnat vastauksissaan suhtautui-
vat myönteisesti laskennan kehitykseen. Kunnat kuitenkin edellyttivät,
että pääsevät yhteistyössä kehittämään laskentamallia. Keväällä 2017
perustettiin työryhmä kehittämään kuntaosuuslaskentaa. Uusi laskenta-
malli nimettiin ”Seudulliseksi rahoitusmalliksi”.

Seudullisessa rahoitusmallissa kaikki ne lipputulot, joiden osalta kunta-
laisuustieto on selvillä, kohdistetaan ko. kunnalle riippumatta lippulajis-
ta. Ne lipputulot, joiden osalta ostajan kuntalaisuustietoa ei ole saatavil-
la, vähentävät suoraan operointikulujen yhteisen alijäämän osuutta.

Liikenteen hoidon alijäämää jaettaisiin seudullisessa rahoitusmallissa
tarjotun palvelutason (lähdöt pysäkeittäin) perusteella. Tarjontatasoon
vaikuttavat liikennemuotojen paikkakapasiteetti ja operointikulut. Nykyi-

sin alijäämää jaetaan joukkoliikenteen käytön (matkustajakilometrit) mukaan.

Työryhmän ehdotus ei sisällä muutoksia infrakulujen jakoperusteisiin. Yleiskuluihin jakoperusteeksi mallissa ehdotetaan kuntien asukasmääriä. Asukasmäärä on ennakoitavampi, selkeämpi ja yksinkertaisempi jakoperuste kuin nykyinen nousijamääriin perustuva laskenta.

Seudullisen rahoitusmallin toimivuutta erilaisissa joukkoliikenteessä tapahtuvissa muutoksissa on tarkasteltu laskennallisissa herkkyystarkasteluissa. HSL:n mukaan seudullinen rahoitusmallissa kuntien rahoitusosuudet eivät kasva entiseen malliin nähden kohtuuttomasti.

Laskentasääntöjen muutokset vaativat HSL:n perussopimukseen tehtäviä muutoksia.

HSL päivittää ja kehittää seudullista rahoitusmallia palautteen perusteella syksyllä TTS:n yhteydessä.

Lausuntopyyntö seudullisten bussivarikoiden järjestämisestä

HSL tiedustelee jäsenkuntien kantaa seudullisten bussivarikoiden järjestämisestä.

HSL on yhdessä Vantaan kaupungin kanssa suunnitellut uutta noin 200 bussin varikkoa Itä-Vantaalle Ojankoon. HSL:n tarkoitus on kilpailuttaa yli 100 bussin liikenne yhtenä kokonaisuutena tältä varikolta käsin siten, että kilpailun voittanut liikennöitsijä veloitetaan vuokraamaan suurin osa Ojangan varikosta sen rakennuttaneelta Vantaan kaupungin omistamalta osakeyhtiöltä.

HSL sitoutuu sopimuksellisesti siihen, että se järjestää uudelle varikolle vuokralaisen tai vuokralaisia. Liikenteen uudelta varikolta on tarkoitus alkaa elokuussa 2019. Varikon yli jäävää kapasiteettia on tarkoitus kilpailusyistä tarjota ensisijaisesti vuokrattavaksi muulle bussiliikennöitsijälle kuin em. tarjouskilpailun voittajalle.

HSL pyytää lausuntoa edellä kuvattuun varikon toteuttamismalliin sekä sen käytettävyyteen myös laajemmin seudulle bussivarikoita toteutettaessa.

Saadut lausunnot

Asiasta on pyydetty kaupunkiympäristölautakunnan ja liikenneliikelaitoksen johtokunnan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunnot. Lausunnot ovat päätöshistoriassa.

Kaupunkiympäristölautakunta antoi lausuntonsa kolmen äänestyksen jälkeen. Äänestykset koskivat tarkastusmaksun suuruutta ja koululaisryhmien maksutonta matkustamista, joiden kaikkien osalta lautakunta päätyi esittelijän ehdotuksesta poikkeavaan kantaan. Lautakunta ei kannata tarkastusmaksun korottamista., Lautakunta kannattaa koululaisryhmien maksutonta matkustamista. Lisäksi lautakunta hyväksyi vastaehdotuksen seniorilipun aikarajojen tarkistamisesta. Infrakorvausten käsittelyn osalta lautakunta poisti esittelijän ehdotuksessa olevan maininnan siitä, että subventioasteen laskennassa huomioidaan subventioasteen tasaaminen pidemmällä aikavälillä, jos yksittäisen vuoden subventioaste on yli 50 %.

Liikenneliikelaitoksen johtokunta äänesti tarkastusmaksun korottamisesta. Johtokunta ei kannata tarkastusmaksun korottamista. Johtokunta hyväksyi yksimielisesti vastaehdotuksen koululaisryhmien maksuttomasta matkustamisesta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ei ota suoranaisesti kantaa HSL:n ehdotukseen siitä, että kuntien opetustoimiin varataan erillinen budjetti koululaisryhmien liikkumistarpeita varten. Sen sijaan toimiala ehdottaa oppilasryhmille kohdennettua HSL:n lippua sekä lyhyttä kokeilua maksuttomista oppilasryhmämatkoista.

Esittelijän kannanotot

Kaupunginhallituksen 12.6.2017 hyväksymässä vuoden 2018 talousarvioehdotuksen raamissa on Helsingin HSL-kuntaosuuteen varattu 200 milj. euroa. HSL:n esityksessä kuntaosuus on 203.9 milj. euroa. Helsingin kuntaosuuden sopeuttaminen 200 milj. euron tasoon vuonna 2018 tulee tehdä ensisijaisesti kustannusten kasvua rajoittamalla ja lipputulon ja kerryttämällä sekä tarvittaessa kuntakohtaisen ylijäämän käyttöä lisäämällä.

Toiminta- ja taloussuunnitelman lisäksi HSL kysyy jäsenkuntien kannanottoja eräisiin muihinkin asioihin, joista merkittävimmät liittyvät kuntaosuuslaskentamallin kehittämiseen, infrakorvausten käsittelyyn kuntaosuuksien laskennassa sekä HSL:n rooliin osana liikkumispalvelua.

Kuntaosuuksien laskentamallin kehittäminen on kannatettavaa. Laskentamallin kehittäminen ei välttämättä kuitenkaan edellytä laskentamallin kokonaisuudistusta. HSL:n esittämä joukkoliikenteen operointikustannusten tarjontaperusteinen jakomalli edellyttää vielä lisäselvityksiä. Samassa yhteydessä on syytä tarkastella myös operointikustannusten nykyisentyypisen kysyntäperusteisen jakotavan kehittämistä. Yleiskulujen ja lipputulon jakotavan suhteen ehdotetut muutokset sen sijaan vaikuttavat kannatettavilta. Kuntaosuuslaskennan uudistaminen on kuitenkin hyvä tarkastella ja tehdä kokonaisuutena.

Infrakorvausten käsittelystä kuntaosuuksien laskennassa HSL esittää muutamia eri vaihtoehtoja. HSL:n perussopimuksen mukainen lähtökohta, että joukkoliikenneinfran kehittämisen investointeihin osallistuvat kaikki HSL:n jäsenkunnat ja infrainvestoinnit sisällytetään mukaan kuntaosuuslaskentaan, on edelleen perusteltu. Nykyisin noudatettu periaate, että kuntaosuuksilla katetaan korkeintaan 50 % joukkoliikennejärjestelmän järjestämisen kustannuksista, on perusteltu myös jatkossa.

Suurten infrainvestointien aiheuttaman infrakulujen kasvupaineen huomioimiseksi kuntaosuuksien yhteenlaskettu osuus voisi tilapäisesti ylittää 50 %, mutta pitemmällä aikavälillä subventioasteen keskiarvon ei tule olla yli 50 %. Infrainvestointien korkoprosenttia ei ole syytä muuttaa nykyisestä 5 %:sta pienemmäksi. Kaikkien HSL:n jäsenkuntien osallistuminen joukkoliikenteen kehittämisestä aiheutuvien infrakulujen kattamiseen on perusteltua. Infrakulujen kohdentamisella jäsenkuntien maksuosuuksiin ja lippujen hintoihin vahvistetaan joukkoliikenteen kehittämisen kustannustehokkuutta.

Alustavat linjaukset koskien HSL:n roolia osana liikkumispalveluja ovat kannatettavia. HSL:n ei tule kuitenkaan ottaa roolia MaaS-palvelujen suunnittelijana ja järjestäjänä toiminta-alueellaan, vaan tarjota osaltaan mahdollisuuksia markkinalähtöiselle liikkumispalvelujen kehittymiselle.

Joukkoliikenteen tarkastusmaksusta annettu laki mahdollistaa tarkastusmaksun korottamisen enintään 40-kertaiseksi alimpaan kertamaksun hintaan nähden. Tarkastusmaksun korotus on tarpeen, jotta liputta matkustamisen houkuttelevuutta saataisiin vähennettyä, ja liputta matkustamisen kasvu pysähtymään.

HSL:n uudessa tariffijärjestelmässä lähtökohtana on, että kaikilla matkustajilla on oltava matkalippu. HSL on 2015 hyväksynyt periaatteet erityisryhmien oikeudesta liputtomaan matkustamiseen uudessa tulevasa vyöhykemallissa. Tavoitteena on, että lippujärjestelmä on mahdollisimman yhtenäinen kaikissa jäsenkunnissa. Koululaisryhmien oikeus maksuttomaan matkustamiseen olisi vastoin näitä linjauksia ja aiheuttaisi lisäksi käytännön ongelmia mm. matkalippujen tarkastustoiminnassa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

04.09.2017

Asia/10

Liitteet

- 1 HSL lausuntopyyntö, poistettu allekirjoitus
- 2 HSL:n alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2018-2020
- 3 Lausuntopyyntö HSL:n roolista osana liikkumispalveluja
- 4 HSL:n rooli osana liikkumispalveluja
- 5 Lausuntopyyntö jäsenkunnille kuntaosuuslaskennan uudistamisesta
- 6 Seudullinen rahoitusmalli
- 7 Lausuntopyyntö jäsenkunnille infrakorvausten käsittelystä kuntaosuuk-
sissa
- 8 Lausuntopyyntö jäsenkunnille sähköbussien lisähankintojen rahoittami-
sesta
- 9 Lausuntopyyntö seudullisten bussivarikoiden järjestämisestä
- 10 Lausuntopyyntö jäsenkunnille koululaisryhmien maksuttomasta matkus-
tamisesta
- 11 Kaupungin lausunnon liite/Liikennöinti- ja infrakorvaukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
HSL

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Tiedoksi

Kymp
HKL

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 17.08.2017 § 37

HEL 2017-007214 T 00 01 06

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle HSL:n alustavasta taloussuunnitelmasta 2018 – 2020 seuraavan lausunnon:

Strategiasuunnitelma sekä toiminta- ja taloussuunnitelma

HKL:n mielestä HSL:n toimintastrategia ja strategiset tavoitteet antavat hyvän perustan toiminnalle. Tavoitteet ovat kannatettavia ja ovat tuke-
neet omalta osaltaan Helsingin strategiaohjelman toteutumista. Myös
HKL:n tavoiteohjelman valmistelussa yksi keskeisimmistä lähtökohdista

on ollut kehittää toimintaa niin, että HKL entistä paremmin ja vaikuttavammin tukisi HSL:n strategisten tavoitteiden toteutumista.

HKL pitää tärkeänä, että HSL:n strategian päivitystyön yhteydessä kiinnitettäisiin erityistä huomiota tavoitteiden toteutumisen seurantaan. Tavoitteisiin voisi nykyistä paremmin sisältyä sellaisia asioita, jotka ohjaavat parantamaan joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja kustannustehokkuutta. Helsingin kaupungin taloudenhoidossa on edellisen valtuustokauden ajan ollut tavoitteena, että käyttömenojen reaalikasvu on korkeintaan asukasmäärän kasvun mukainen vähennettynä vuotuisella 1 % tuottavuuskehitystavoitteella. Vastaavan suuntainen tavoite HSL:lle kiinnittäisi hyvin huomiota toiminnan taloudelliseen tehokkuuteen pitkällä aikajänteellä.

HSL:n tulisi tavoitteita konkretisoidessaan edelleen kehittää tarkempia konkreettisia mittareita, jotka kertoisivat muun muassa suunnittelun laadusta ja taloudellisuudesta. Mittariston tulee olla riittävän laaja, jotta sen avulla pystytään arvioimaan toiminnan onnistuneisuutta ja tehtyjä muutoksia. Tehtyjen linjastomuutosten ennen-jälkeen-analyysit tukevat tätä työtä ja luovat edellytyksiä tehdä johtopäätöksiä suunnittelun onnistuneisuudesta taloudellisuuden ja palvelukyvyn suhteen.

Suunnitelmakauden panostukset asiakaspalvelun kehittämiseen ovat erittäin kannatettavia. HKL näkee asiakslähtöisyyden, asiakaspalvelun ja uusien palvelujen kehittämisen keskeisenä joukkoliikenteen suosiota kasvattavana tekijänä. Panostukset digitaalisiin palveluihin, mm. mobiililiput ja nettilataus sujuvoittavat liikennettä ja vastaavat asiakkaiden kysyntään. Luopuminen raitiovaunujen kuljettajarahastuksesta vuoden 2018 alussa on yksi keskeinen tätä tukeva toimenpide. Vuoden 2017 aikana HKL:n kulkuneuvoissa yhdessä HSL:n kanssa pilotoitu pikapalauttejärjestelmä tulee sujuvoittamaan asiakaspalvelua ja helpottamaan merkittävästi palautteiden perusteella tehtävien kehitystoimien kohdentamista.

Asiakaskokemuksen kehittäminen yhteistyössä liikenneoitsijöiden kanssa luo yhteisiä mittareita hyvän asiakaspalvelun määrittelemiseksi koko matkaketjussa. HKL on jo vuosia panostanut henkilöstönsä asiakaspalveluosaamisen kehittämiseen. Tässä apuna ovat olleet mm. vuosittaiset Mystery shopping –tutkimukset. Näitä tutkimuksia voitaisiin nykyistä laajemmin hyödyntää yhteistyössä HSL:n kanssa yhtenäisen asiakaskokemuksen kehittämiseksi.

Helsingin joukkoliikenteen palvelutasoon liittyvät muutokset pohjautuvat yhteistyössä valmisteltuihin suunnitelmiin. Raitiolinjaston kehittäminen ja niiden liikenteeseen tehtävät muutokset ovat Helsingin tavoitteiden mukaisia.

Joukkoliikenteen kilpailukyvyn kannalta on hyvä asia, että lippujen hintoihin ei tulevana vuonna esitetä korotuksia. On positiivista, että nykytariffin mukaisia hintoja ei koroteta, mutta mobiililippujen hinnat lasketaan arvolippujen tasolle. Koko HSL:n toiminta-ajan matkalippujen hinnat ovat nousseet selvästi kuluttajahinta-indeksiä voimakkaammin. HSL:n kassaan on kertynyt vuoden 2017 jälkeen arviolta 63 milj. euroa ylijäämää, josta Helsingin osuus on 28 milj. euroa. Kuntakohtaisen ylijäämän käyttö esityksen mukaisesti jaksotettuna kolmelle vuodelle on tarkoituksenmukaista kuntaosuuden vuosittaisten muutosten tasaamiseksi.

Kuljettajien lipunmyynnistä luopuminen raitiovaunuissa on oikea toimenpide raitioliikenteen nopeuttamiseksi ja luotettavuuden parantamiseksi. Kuljettajalipunmyynnistä luopuminen parantaa myös edellytyksiä nykyistä vahvempien raitioliikenteen liikennevaloetuuksien toteuttamiseen. Kokonaisuutena kuljettajalipunmyynnistä luopuminen parantaa raitioliikenteen houkuttelevuutta.

HKL:n mielestä tarkastusmaksun taso on riittävä, joten HKL:n mielestä ei ole tarvetta korottaa tarkastusmaksua 80 eurosta.

HSL:n rooli osana liikkumispalveluja

MaaS-palvelut tarjoavat joukkoliikennettä täydentäviä liikkumispalveluita voidaan hyödyntää myös joukkoliikennettä osana tarjoamaansa palvelukokonaisuutta. Uudet liikkumispalvelut vähentävät autoriippuvuutta ja edistävät kaupunginhallituksen hyväksymän liikkumisen kehittämissuunnitelman tavoitteiden toteutumista.

HKL pitää erittäin tärkeänä liikkuminen palveluna –konseptin (MaaS) edellytysten kehittämistä. Avoimen datan lisäksi joukkoliikenteen lippujen myynti MaaS-konseptiin soveltuvissa muodoissa on avainasemassa edellytysten luojana. MaaS-konseptin edistämiseksi on tärkeää, että HSL aktiivisesti hakee ratkaisuja lipputarjonnan kehittämiseksi niin, että se mahdollisimman hyvin palvelee myös MaaS-toimijoita. Nykyisten kertalipputuotteiden tarjoamisen lisäksi yhteiskunnan edun mukaisista olisi tarjota kaikki HSL:n lipputuotteet ainakin HSL:n jäsenkuntien asukkaiden ja mahdollisesti laajemminkin liikkujien käyttöön MaaS-palveluiden kautta. Harkinnan arvioista olisi myös joukkoliikennelippujen jonkinlainen tukkumyynti MaaS-palveluiden tarjoajille, jolloin palveluntarjoajat eivät olisi sidottuja vain nykyisen kaltaisiin lipputuotteisiin. Luomalla edellytyksiä MaaS-palveluntarjoajien monipuoliselle ja joustavalle tuotevalikoimalle HSL kasvattaisi joukkoliikenteen käyttöä erityisesti niissä asukasryhmissä, jotka nykyisin vain satunnaisesti tai ollenkaan käyttävät joukkoliikennettä.

Kuntaosuusmallin kehittäminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

HSL pyytää lausuntoa kuntaosuuslaskentamallin kehittämisestä (ns. seudullinen rahoitusmalli). HSL-liikenteen kulut ja tuotot kohdennetaan jäsenkunnille HSL:n perussopimuksessa esitettyjen tavoitteiden mukaisesti. HSL:n mukaan uuteen vyöhykehinnottelujärjestelmään siirryttäessä tulee nykyiseen kuntaosuuslaskelmamalliin tarve tehdä isoja päivityksiä laskentasääntöjen osalta. Nykyisen laskentamallin kohdistusperiaatteet perustuvat vahvasti malliin, jossa lipputuloja ja kustannuksia jaetaan joko kuntien sisäisten tai seudullisten liikenteen erissä. Kohdistussääntöjä on tarvetta kehittää niin, että ne tukevat vyöhykejärjestelmää, jossa ei ole kuntarajoja.

HSL pyytää lausuntoa seuraavista kohdistusperiaatteista:

Erä	Nykyinen kohdistusmalli	Uusi kohdistusmalli
Operointikulut	Liikennemuodittain/linjoittain matkustajakilometrien perusteella	Aueellisen tarjonnan mukaan
Yleiskulut	Nousujen perusteella	Kuntien asukasmäärän mukaan
Lipputulot	Tuetut lipputulot kunnille, omakustanteiset seutulipputulot nousujen mukaan.	Tuettu / omakustanteinen – jaottelusta luopuminen ja kohdistussääntöjen karsiminen
Infrakulut	Nousujen suhteessa	Nousujen suhteessa

HKL toteaa, että operointikulujen kohdistusmallin muuttaminen tarjontapohjaiseksi on ongelmallinen. HKL:n mielestä nykyinen kohdistusmalli, jossa operointikulut jaetaan käytön mukaan kunnille, on oikeudenmukaisempi, läpinäkyvämpi ja vastaa sitä periaatetta, jonka pohjalta HSL:n perussopimus on alun perin tehty kustannusjaon osalta. Käyttöperusteinen kustannusjakomalli ohjaa myös paremmin kustannustehokkaaseen joukkoliikenteen suunnitteluun, mikä on HSL:n keskeinen ydintehtävä. Joukkoliikennekysynnän ja asiakastarpeiden ymmärtäminen on myös jatkossa tärkeä suunnittelun lähtökohta.

Operointikulujen kustannusjaon toteuttaminen nykymallilla onnistuu myös vyöhykemallissa tekemällä nykyiseen tapaan tutkimuksia joukkoliikenteen käytöstä. Tutkimuksia on joka tapauksessa tarvetta tehdä, jotta HSL saa tarkempaa tutkimustietoa joukkoliikenteen kysynnästä ja käyttäjien matkaketjuista.

HSL:n laskelmien mukaan uuteen laskentamalliin siirtyminen ei muuta merkittävästi kuntien välisiä kuntaosuuksia. Laskelmat ovat kuitenkin alustavia ja niihin liittyy riskejä. HKL toteaa, että mahdollisesta uudesta mallista on syytä tehdä tarkempia laskelmia. Laskelmia on myös syytä simuloida tulevaisuuteen ja arvioida tarkemmin mallin vaikutuksia esimerkiksi isojen uusien joukkoliikenneyhteyksien, kuten länsimetron jatkoon, Raide-Jokerin ja Kruunusiltojen, käyttöönoton jälkeen. Mahdollis-

sa jatkolaskelmia on selvitettävä tarkemmin myös nykyisenkaltaisen mallin toimivuutta.

Yleiskulujen ja lipputulojen osalta esitetyt muutokset ovat perusteltuja.

Infrakorvausten käsittely kuntaosuuksien laskennassa

HSL pyytää lausuntoa infrakorvausten käsittelystä kuntaosuuksissa. Joukkoliikenteen infraa ovat esimerkiksi asemat, radat sekä erilaiset infrajärjestelmät.

Kunnat voivat laskuttaa infrainvestointien pääomakuluista (poistot ja korko) 50 % HSL:ltä ja loppuosa jää suoraan kunnan kustannukseksi. Infran käyttökulut kunnat voivat laskuttaa täysimääräisesti HSL:ltä. HSL:n kautta kiertävästä infran pääomakustannuksesta noin 50 % päätyy kunnan maksettavaksi kuntaosuuksien kautta. Näin joukkoliikenneinfran pääomakuluista laskennallisesti noin 75 % jää kuntien kustannuksiksi ja 25 % pääomakuluista katetaan HSL:n lipputuloilla.

On perusteltua, että 50 % infrainvestointien pääomakuluista jää suoraan kuntien maksettavaksi. Infrainvestoinnit ovat usein luonteeltaan sellaisia kaupunkikehitysinvestointeja, että ne mahdollistavat kunnille tulovirtoja mm. tiivistyvän maankäytön kautta. Toisaalta on tärkeää, että osa infrainvestointien pääomakuluista kohdistuu joukkoliikenteen käytön mukaisesti lipunhintoihin ja kuntaosuuksiin.

HSL:n omistajaohjauksen tavoitteeksi on asetettu, että kuntaosuuksilla katetaan HSL:n kokonaiskustannuksista korkeintaan 50 %. Tavoite voi aiheuttaa paineita suuriin lipunhinnan korotuksiin isojen infrahankkeiden valmistuessa. HKL toteaa, että subventioasteen käyttöön voitaisiin saada joustoa laskelmalla keskiarvo pidemmän aikavälin subventioasteista. Isoissa infrahankkeissa suurin paine kohdistuu ensimmäisiin vuosiin, jolloin infrahankkeen korkovaikutus on suurimmillaan. Keskiarvomallilla voitaisiin tasata yksittäisten vuosien vaihtelua ja yksittäisen vuoden subventioaste voisi olla yli 50 %. Joissain tapauksissa voitaisiin myös harkita infrakustannuksen irrottamista subventioasteen laskennassa, mikäli infrahanke lähtökohtaisesti toteutetaan nimenomaan kaupunkikehityksen lähtökohdista ja infrahankkeen kustannus HSL:n subventio-osuuslaskennassa rasittaisi kohtuuttomasti joukkoliikennejärjestelmän kilpailukykyisen palvelutason toteuttamisen edellytyksiä.

Helsingin (HKL:n) liikennöinti- ja infrakorvauslaskutus HSL:ltä 2018 - 2020

HSL:n taloussuunnitelmassa HKL:ää koskevat luvut perustuvat HKL:n ilmoittamiin alustaviin lukuihin huhtikuussa 2017. HKL on täsmentänyt lukuja kesän aikana.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

04.09.2017

Alla on vertailtu HSL:n alustavan taloussuunnitelman 2018 - 2020 ja HKL:n talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen 2018 - 2020 lukuja. HKL esittää, että siltä osin kuin luvuissa on poikkeamia, niin HSL päivittää luvut vastaamaan HKL:n esittämiä lukuja lopullisessa taloussuunnitelmassaan yhteistyössä HKL:n kanssa.

Raitioliikenteen liikennöintikorvaus

Milj. euroa	2018	2019	2020
Raitioliikennekorvaus, HSL taloussuunnitelma 2018-2020	56,3	54,6	57,9
Raitioliikennekorvaus, HKL TA 2018-2020	56,3	54,3	57,8
Erotus	0,1	-0,4	-0,1

Metroliikenteen liikennöintikorvaus

Milj. euroa	2018	2019	2020
Metroliikennekorvaus, HSL taloussuunnitelma 2018-2020	43,4	43,2	44,8
Metroliikennekorvaus, HKL TA 2018-2020	42,4	43,0	44,5
Erotus	-1,0	-0,2	-0,3

Lauttaliikenteen liikennöintikorvaus

Milj. euroa	2018	2019	2020
Lauttaliikennekorvaus, HSL taloussuunnitelma 2018-2020	3,7	3,7	3,7
Lauttaliikennekorvaus, HKL TA 2018-2020	3,7	3,7	3,7
Erotus	0,0	0,0	0,0

Infrakorvaukset

Milj. euroa	2018	2019	2020
Metroinfrakorvaus, HSL taloussuunnitelma 2018-2020	42,4	43,6	43,9
Metroinfrakorvaus, HKL TA 2018-2020	42,2	43,1	43,2

04.09.2017

Asia/10

Erotus	-0,2	-0,5	-0,7
Länsimetron infrakorvaus, HSL taloussuunnitelma 2018-2020	16,1	15,9	15,7
Länsimetron infrakorvaus, HKL TA 2018-2020	17,3	17,4	17,4
Erotus	1,2	1,4	1,6
Raitioinfrakorvaus, HSL taloussuunnitelma 2018-2020	22,3	22,9	24,1
Raitioinfrakorvaus, HKL TA 2018-2020	21,2	22,3	22,7
Erotus	-1,1	-0,7	-1,4
Junainfrakorvaus, HSL taloussuunnitelma 2018-2020	0,7	0,8	0,8
Junainfrakorvaus, HKL TA 2018-2020	0,8	0,8	0,8
Erotus	0,0	0,0	0,0
Lauttainfrakorvaus, HSL taloussuunnitelma 2018-2020	0,5	0,4	0,4
Lauttainfrakorvaus, HKL TA 2018-2020	0,5	0,5	0,5
Erotus	0,0	0,1	0,1
Bussi-infrakorvaus, HSL taloussuunnitelma 2018-2020	3,5	3,6	3,6
Bussi-infrakorvaus, HKL TA 2018-2020	3,5	3,6	3,6
Erotus	0,0	0,0	0,0
Infra yhteensä, HSL taloussuunnitelma 2018-2020	85,6	87,3	88,5
Infra yhteensä, HKL TA 2018-2020	85,4	87,7	88,1
Erotus	-0,2	0,4	-0,4

Liikennöinti- ja infrakorvaukset yhteensä

Milj. euroa	2018	2019	2020
Liikennöinti- ja infrakorvaus, HSL taloussuunnitelma 2018-2020	189,0	188,8	194,9
Liikennöinti- ja infrakorvaus, HKL TA 2018-2020	187,9	188,6	194,2
Erotus	-1,1	-0,2	-0,7

Sähköbussien lisähankintojen rahoittaminen

Sähköbussiliikenne edellyttää kunnilta latausinfrastruktuuria raitioliikenteen tavoin. HKL on osaltaan varautunut sähköbussien latausinfra toteuttamiseen yhteistyössä HSL:n kanssa suunnitellulla tavalla. HKL pitää hyvänä tavoitetta lähipäästöttömän sähköbussiliikenteen edistämiseksi mm. ilmanlaadun ja pitkällä aikajänteellä myös talouden näkökulmasta. HKL:n yhtenä tavoitteena on tulevaisuudessa saavuttaa synergiahyötyjä raitioliikenteen ja sähköbussiliikenteen latausinfra kesken.

HKL:llä on valmius ja tahtotila toteuttaa sähköbussien latausinfrastruktuurin toteutus Helsingin kaupungin alueella HSL:n kanssa sovittavalla tavalla. Siirtyminen uuteen tekniikkaan ja järjestelmään tulee kuitenkin tehdä vaiheittain ja taloudellisesti järkevällä tavalla, mistä tulisi laatia kokonaisvaltainen suunnitelma HSL:n ja HKL:n yhteistyönä.

Seudullisten bussivarikoiden järjestäminen

Vantaan Ojangan bussivarikolle esitetty toteutusmalli on kuvattu lausuntopyynnössä hyvin lyhyesti, joten sen toteutukseen liittyviin yksityiskohtiin ei ole mahdollista ottaa kantaa. Malli, jossa HSL luovuttaa varikkokapasiteettia operaattoreiden käyttöön voi olla joissain tapauksissa taloudellisesti ja toiminnallisesti järkevää. On hyvä, että HSL pyrkii varmistamaan tasapuolisen kilpailutilanteen eri bussioperaattoreille, joilla on erilaiset kyvyt hankkia käyttöönsä riittävä määrä varikkotilaa.

Tulee kuitenkin huomioida, että joukkoliikenteen varikkojen kehitys kytkeytyy kiinteästi kaupungin muuhun kehitykseen, joten on tärkeää varmistaa, että varikkojen suunnittelu ja hallintavastuu säilyy myös jatkossa jäsenkunnilla. Kunnilla on myös hallussaan jo merkittävä määrä kiinteistöomaisuuden kehittämisen ja hallintaosaamista. Näin ollen ei ole perusteltua, että sopimuksesta laaditaan sellainen, jossa HSL ottaisi itselleen kiinteistötaloudellista riskiä tai -hallintavastuuta, joka ei kuulu myöskään perussopimuksen perusteella sen ydintoimintaan.

Koululaisryhmien maksuton matkustaminen

Koululaisryhmien maksuton matkustaminen tukisi koululaisten kasvamista joukkoliikennepalvelujen tottuneiksi käyttäjiksi ja siten lisäisi kestävien liikkumispalveluiden käyttämistä kaupungissa myös tulevaisuudessa.

Koululaisryhmien matkat olisivat merkittävästi koulujen mahdollisuuksia hyödyntää nykyistä laajemmin kulttuuripalveluja osana opetusta. Samalla ne kasvattavat uusia joukkoliikenteen käyttäjiä. Koululaisryh-

mien ohjaaminen ruuhkien ulkopuolella ja aikaa vievän lippujen maksamisen häviäminen lisäävät myös joukkoliikenteen yleistä sujuvuutta.

Käsittely

17.08.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Laura Rissanen: Muutetaan s. 29 jakson "Koululaisryhmien maksuton matkustaminen" toisen kappale kuulumaan seuraavasti: "Koululaisryhmien maksuton matkustaminen" ensimmäinen kappale kuulumaan seuraavasti: "Koululaisryhmien matkat lisäävät merkittävästi koulujen mahdollisuuksia hyödyntää nykyistä laajemmin kulttuuripalveluja osana opetusta. Samalla ne kasvattavat uusia joukkoliikenteen käyttäjiä. Koululaisryhmien ohjaaminen ruuhkien ulkopuolella ja aikaa vievän lippujen maksamisen häviäminen lisäävät myös joukkoliikenteen yleistä sujuvuutta."

Kannattaja: Jessica Karhu

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti yksimielisesti hyväksyä Laura Rissanen tekemän vastaehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Stefan Loman: Muutetaan s. 23 jakson "Strategiasuunnitelma sekä toiminta- ja taloussuunnitelma" viimeinen kappale kuulumaan seuraavasti: "HKL:n mielestä tarkastusmaksun taso on riittävä, joten HKL:n mielestä ei ole tarvetta korottaa tarkastusmaksua 80 eurosta."

Kannattaja: Leo Stranius

Äänestys vastaehdotuksesta 2:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Muutetaan s. 23 jakson "Strategiasuunnitelma sekä toiminta- ja taloussuunnitelma" viimeinen kappale kuulumaan seuraavasti: "HKL:n mielestä tarkastusmaksun taso on riittävä, joten HKL:n mielestä ei ole tarvetta korottaa tarkastusmaksua 80 eurosta."

Jaa-äännet: 2

Perttu Hillman, Laura Rissanen

Ei-äännet: 7

Atte Harjanne, Jessica Karhu, Stefan Loman, Tuomo Luoma, Leo Stranius, Anu Suoranta, Kirsi Maria Sutton

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Liikenneliikelaitoksen johtokunta hyväksyi jäsen Stefan Lomanin vastahdotuksen äänin 7 - 2.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Karoliina Rajakallio, yksikön johtaja, puhelin: 310
karoliina.rajakallio(a)hel.fi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 16.8.2017

HEL 2017-007214 T 00 01 06

HSL on pyytänyt jäsenkuntiansa kantaa Helsingin kaupungin pyytämästä selvityksestä koululaisryhmien maksuttomasta joukkoliikenteestä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala antaa lausunnon:

Helsingin kaupungin peruskoulujen opetussuunnitelmissa oppiminen ja oppimisympäristö laajenevat perinteisen luokahuoneen ja koulurakennuksen ulkopuolelle. Oppimista tapahtuu kaikkialla ja koko kaupunki on oppimisympäristönä. Kaikille oppilaille tulee tarjota mahdollisuus oppimiseen eri puolilla kaupunkia.

Koulujen mahdollisuudet hyödyntää Helsingin kaupunkiympäristön monipuolista tarjontaa ovat riippuvaisia koulun sijainnista, koska suurin osa tarjonnasta sijaistee Helsingin keskustassa ja sinne liikkumiseen tarvitaan joukkoliikennettä. Suurimpana rajoitteena opintokäynteihin ovat matkakulut, jotka julkisella liikenteellä ovat 1,50 euroa/ suunta/ oppilas. Suomen- ja ruotsinkielisessä perusopetuksessa opiskelee yhteensä n. 40 000 oppilasta, joista reilulla 7000 on myönnetty koulumatkaetuutena HSL koululaiskortti. Koululaiskortilla pystyy matkustamaan koulupäivän aikana, mutta muille oppilaille matkat joudutaan maksamaan koulun käyttömenoista.

Keskustan koulut pystyvät liikkumaan jalan suurimpaan osaan keskustan tarjoamista ympäristöistä. Mitä kauempana keskustaa koulu sijais-

tee, sitä useimmin koulun pitää käyttää maksullisia koululaislippuja. HSL:n esittämä uusi vyöhykemalli lisäisi nykyisten kustannusten lisäksi joidenkin koulujen opintomatkakustannuksia Helsingin keskustaan, kun vyöhyke vaihtuu kaupungin sisällä.

Yksi opintokäynti kuukaudessa koulujen työaikana aiheuttaisi vuositasolla yhteensä noin 1 milj. euron kulut kouluille. Koululaisryhmien keran kuussa tekemä opintomatka ei lisää yksittäisen vuoron asiakaskuntaa siten, että bussin muut käyttäjät eivät mahtuisi bussiin. Koulu voidaan myös velvoittaa ilmoittamaan ennakkoon matkustavista oppilasryhmistä koulupäivän aikana, jolloin HSL:ssä tiedetään ennakkoon matkustajamäärät.

Maksuton joukkoliikenne koululaisille kello 10.00-15.00 välillä tukee uuden opetussuunnitelman mukaista toimintaa ja turvaa oppilaille tasavertaiset, koulun sijainnista riippumattomat mahdollisuudet hyödyntää Helsingin monipuolista kaupunkiympäristöä ja kulttuuritarjontaa. Lisäksi myönteinen kokemus joukkoliikenteen käytöstä koulupäivän aikana vahvistaa ekologisesti kestäväää liikkumistottumusta ja edistää oppilaiden kasvamista joukkoliikenteen käyttäjiksi.

Maksuton matkustaminen voidaan järjestää myös siten, että kouluille luodaan oma lippu ns. koulun oppilasryhmälippu, joka oikeuttaa ennalta määritellyn määrän matkoja Helsingin sisällä ja ryhmän mukana on aina 1-2 koulun aikuista edustajaa, jotka vastaavat ryhmän toiminnasta. Näin lipuntarkastus tms. on helppo suorittaa. Mikäli päivittäisten ryhmien määrä kouluittain rajattaisiin lipulla, niin silloin voidaan estää myös joidenkin vuorojen kuormittuminen. Lisävuorojakaan ei tällöin tarvita.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala esittää maksutonta joukkoliikennettä tasavertaisten oppimismahdollisuuksien tarjoamiseksi kaikille helsinkiläisille koululaisille riippumatta koulun sijainnista. Jotta saataisiin käyttäjäkokemusta toiminnasta, niin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ehdottaa, että oppilasryhmämatkalippua kokeiltaisiin vuonna 2018 Helsingissä idän alueella yhden lukukauden eli puoli vuotta. Idän alueella metro pystyy kuljettamaan suurempiakin ryhmiä ilman pelkoa liiallisesta kuormittumisesta. Kokeilun aikana saadaan kokemusta koululaisryhmien matkustusmäärästä, koulujen matkustamisen määrästä (esim. kuinka paljon kasvaa) ja oppilaiden kokemuksista.

Lisätiedot

Outi Salo, perusopetusjohtaja, puhelin: 310 86774
outi.salo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 15.08.2017 § 20

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alvno FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

HEL 2017-007214 T 00 01 06

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Strategiasuunnitelma sekä toiminta- ja taloussuunnitelma

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) strategiset tavoitteet ja visio 2025 ovat antaneet hyvän perustan toiminnalle. Tavoitteet ovat kannatettavia ja tukevat omalta osaltaan Helsingin kaupungin maankäytölleen ja liikenteelleen asettamia tavoitteita.

Strategian toteutumisen seurantaan tulee kehittää mittareita, jotka kertoisivat muun muassa toiminnan taloudellisuudesta, tehokkuudesta ja suunnittelun laadusta. Mittariston tulee olla riittävän laaja, jotta sen avulla pystytään arvioimaan toiminnan onnistuneisuutta ja tehtyjä muutoksia. Tavoitteena tulee koko ajan olla joukkoliikenteen houkuttelevuuden ja kilpailukyvyn sekä taloudellisuuden ja kustannustehokkuuden parantaminen. Näitä tunnuslukuja ja niiden muuttumista tulisi seurata kulkumuodoittain ja liikennesektoreittain. Tunnuslukujen aikasarjat antaisivat mahdollisuuden seurata ja analysoida pidemmän aikavälin muutoksia toiminnassa ja taloudessa. Strategian päivitystyön yhteydessä tulisi kiinnittää erityistä huomiota tavoitteiden toteutumisen seurantaan.

Helsingin joukkoliikenteen palvelutasoon liittyvät muutokset pohjautuvat yhteistyössä valmisteltuihin suunnitelmiin. Raskaan raideliikenteen ja raitiolinjaston kehittäminen ja niiden liikenteeseen tehtävät muutokset ovat Helsingin tavoitteiden mukaisia.

Joukkoliikenteen kilpailukyvyn kannalta on hyvä asia, että lippujen hintoihin ei tulevana vuonna esitetä korotuksia. Koko HSL:n toiminta-ajan matkalippujen hinnat ovat nousseet selvästi kuluttajahinta-indeksiä voimakkaammin. HSL:n kassaan on kertynyt vuoden 2017 jälkeen arviolta 63 milj. euroa ylijäämää, josta Helsingin osuus on 28 milj. euroa. Kuntakohtaisen ylijäämän käyttö esityksen mukaisesti jaksotettuna kolmelle vuodelle on tarkoituksenmukaista kuntaosuuden vuosittaisten muutosten tasaamiseksi. Kuljettajien lipunmyynnistä luopuminen raitiovaunuissa on oikea toimenpide raitioliikenteen nopeuttamiseksi ja luotettavuuden parantamiseksi.

Lipunhintojen nousun lisäksi myös kuntaosuudet ovat olleet kasvussa koko HSL:n toiminnan ajan. Joukkoliikenteen suunnittelun ja palvelujen hankinnan keskittämällä tavoiteltiin synergiahyötyjä, joiden avulla myös kustannusten nousua voidaan hillitä. Talouden tasapainottami-

seen ja menojen kasvun katkaisemiseen tulee kiinnittää entistä enemmän huomioita. Helsingin strategiaohjelmassa on asetettu kaupungin taloudelle tavoite, että velkaantumiskehitystä hidastetaan pitämällä käyttömenojen reaali kasvu asukasmäärän kasvun mukaisena vähennettynä vuotuisella 1 % tuottavuuden parantamisen tavoitteella. Myös muiden palveluiden ostojen kustannusten kasvuun tulee kiinnittää enemmän huomiota. Ensi vuonna HSL käyttää muihin palveluihin lähes yhtä paljon rahaa kuin metrolliikenteen ostoon. Näin merkittävän taloudellisen panostuksen vaikutukset muun muassa lipputulojen kasvuun olisi perusteltua arvioida.

Tarkastusmaksun korottaminen 80 eurosta 100 euroon ei ole perusteltua. Matkalippujen tarkastusta on tehostettava. Tarkastustoiminnan painottaminen asiakkaiden opastamiseen uusien taksa- ja lipunmyyntijärjestelmien käyttöönotossa on hyvä asia.

HSL:n rooli osana liikkumispalveluja

Helsingin kannalta on tärkeää, että HSL:n rooli toimialueensa joukkoliikennejärjestelmästä vastaavana toimijana säilyy vahvana. Siten seudun liikennejärjestelmän kehittämisessä otetaan jatkossakin huomioon päätetyt liikennepoliittiset tavoitteet. Koska yksityisten toimijoiden toteuttamat MaaS-palvelut ovat verraten uusi ilmiö, niiden rooli seudun liikennejärjestelmässä ja vaikutus HSL:n toimintaan on vielä jäsentymätön. MaaS -palvelut tarjoavat joukkoliikennettä täydentäviä liikkumispalveluita voidaan hyödyntää myös joukkoliikennettä osana tarjoamaansa palvelukokonaisuutta. Parhaimmillaan uudet liikkumispalvelut vähentävät autoriippuvuutta. Ne eivät heikennä joukkoliikenteen palvelutasoa tai nosta joukkoliikenteen kustannuksia, kun liikkumispalvelu vastaa oman auton omistamiseen liittyviin tarpeisiin. Tässä onnistuminen edellyttää vahvaa markkinalähtöistä kehitystä.

Lausuntopyynnössä esitetyt alustavat linjaukset HSL:n roolista osana uusia liikkumispalveluja ovat oikean suuntaisia. Lippuyhteistyön laajentaminen muiden viranomaisten ja yksityisten toimijoiden suuntaan vastaa eduskunnassa keväällä hyväksytyille liikennepalveluille asetettuihin tavoitteisiin. Reittioppaan kehittäminen siten, että se huomioi myös muut liikkumispalveluiden tuottajat, parantaa palvelun laatua ja täydentää muiden palvelutuottajien vastaavia sovelluksia. MaaS -palveluiden toteuttamisessa kannattaa myös edetä kokeilujen ja pilottien kautta, jotta löydetään parhaat käytännöt. Julkisten toimijoiden pääasiallisena tehtävänä on mahdollistaa uusien liikkumispalveluiden kehittyminen markkinalähtöisesti. Lausuntopyynnössä ehdotettu HSL:n rooli MaaS -palveluiden suunnittelijana ja järjestäjänä toiminta-alueellaan ei ole perusteltua. Sen sijaan, että HSL itse ryhtyisi MaaS-toimijaksi, sen tulisi avata omaa palvelutarjontaansa niin, että kustannustehokkaasti ja asia-

kaslähtöisesti toteutetut joukkoliikennepalvelut ovat mahdollisimman vaivatta kytkettävissä ja paketoitavissa eri palvelutarjoajien tuotteiden osaksi. Kun joukkoliikenne on toteutettu kilpailukykyisesti, muut liikennepalvelut eivät ole uhka sen menestykselle. Silloin ei ole tarvetta myöskään valikoida yhteistyökumppaneita, vaan avata palvelu kaikille halukkaille.

MaaS -palveluihin liittyen Helsingin tavoitteena on mahdollistaa ja edistää eri liikennemuodoista koostuvien matkaketjujen suunnittelua, maksamista ja toteuttamista. Jotta eri liikennemuodoista koostuvia matkaketjuja voidaan muodostaa, tarvitaan julkisia ja yksityisiä liikkumispalveluiden tarjoajia, jotka hyödyntävät eri kulkutapojen staattista ja reaaliaikaista digitaalista dataa ja tietovarantoja. Kun digitaalisten tietovarantojen muodostamien rekisterien avaamisessa ja toteuttamisessa hyödynnetään yhteisesti sovittuja avoimia rajapintoja sekä modulaarista lähestymistapaa, mahdollistetaan usean toimijan markkinat. Liikkuajat hyötyvät monipuolisesta tarjonnasta ja välttävät yhden toimittajan varassa toteutetun järjestelmän haitat.

Kuntaosuuslaskennan uudistaminen

HSL esittää uutta mallia kuntaosuuksien laskemiseen, mikä edellyttäisi perussopimuksen uudistamista. Vyöhykeperusteinen lippujärjestelmä ja avorahastuksen merkittävä osuus tuottavat käytössä olevaan laskentatapaan omat haasteensa. Erityisesti kysyntätiedon laatua ja ajantasaisuutta tulisi kehittää, jotta kustannukset jakautuisivat mahdollisimman oikein. Kuitenkin, ehdotuksessa täysin uudistettu laskentamalli on osittain heikosti perusteltu ja osa käytetyistä esimerkeistä on erikoisia. Nämä yksittäiset esimerkit tuovat kuitenkin nykyisen laskentamallin puutteita hyvin esiin. Esimerkki linjan 615 liikenteen lisäämisestä osoittaa, ettei kustannusten jako nykyisin tapahdu oikein. Operointikulut tulisi perussopimuksen mukaan jakaa liikennemuodoittain ja linjastoittain. Espoon Helsinkiä suurempi maksuosuus Helsingin ja Vantaan alueilla kulkevan linjan 615 liikennöintikustannusten kasvaessa osoittaa, että jako tapahtuu jonkinlaisilla seudun bussiliikenteen keskimääräisillä jakoluilla. Tätä tulisi kehittää, mutta se ei välttämättä edellytä laskentamallin periaatteiden kokonaisuudistusta.

Nykyisen laskentamallin periaate kohdentaa selkeällä tavalla kustannukset ja lipputuotot oikeudenmukaisesti. Perussopimuksen mukaan jäsenkunnat maksavat omien kuntalaistensa käyttämästä joukkoliikenteestä ja tulot jakautuvat kuntalaisten ostamien lippujen mukaisesti. HSL:n tulee jatkossakin vastata kustannustehokkaan joukkoliikennejärjestelmän suunnittelusta eikä tätä vastuuta pidä siirtää jäsenkunnilleen tarjontaperusteisen kuntaosuuslaskentamallin avulla. HSL:n toiminnan perustana on tavoite asiakaslähtöisestä ja kustannustehokkaasta jouk-

koliikenteestä, mikä edellyttää joukkoliikennetarjonnan suunnittelua kysyntälähtöisesti eikä sen mukaan kuinka paljon jäsenkunta on valmis maksamaan alijäämää. Joukkoliikennekysynnän ja asiakastarpeiden ymmärtäminen on myös jatkossa tärkeä suunnittelun lähtökohta.

HSL:n selvityksen mukaan uuden mallin vaikutus operointikustannusten osalta Helsingin kuntaosuuteen olisi hyvin vähäinen. Tehdyistä selvityksistä kuitenkin todetaan, että ne ovat alustavia arvioita, joten tulokset saattavat sisältää riskejä. Operointikulujen kustannusjakomallia tulisi vielä selvittää tarkemmin, jotta päätös perussopimuksen muuttamisesta voidaan tehdä varmemmalla pohjalla. Uuden jakomallin lisäksi tulisi myös tarkastella nykytyyppisen mallin kehittämistä. Yleiskulujen, lipputulojen ja infrakustannusten kohdistusten osalta ehdotetut muutokset ovat perusteltuja.

Infrakorvausten käsittely kuntaosuuksien laskennassa

Periaate, jossa joukkoliikennejärjestelmän kehittämisen investointikustannuksia kierrätetään HSL:n infrakorvausten kautta, tarjoaa mahdollisuuden kehittää kokonaisvaltaisesti seudun joukkoliikennejärjestelmää. Menetelmä voi aiheuttaa ongelmia, jos kuntaosuuksilla voidaan hoitaa korkeintaan 50 % kokonaiskustannuksista. Lippujen hintojen voimakas nostaminen infrakustannuksista johtuvien investointien kattamiseksi ei ole kestävä ratkaisu, kun seutu kasvaa vauhdilla. Infrakustannusten osalta subventioasteen voisi ajoittain määritellä erikseen tapauskohtaisesti, jolloin kuntaosuuksien yhteenlaskettu osuus voi olla yli puolet HSL:n tuloista. Tämä on perusteltua siksi, että usein tällaiset infrainvestoinnit ovat usein kannattavia myös kuntien maankäytön kehittämisen ja siitä saatavien tuottojen kautta.

Sähköbussien lisähankintojen rahoittaminen

Lähipäästöttömän sähköisen bussiliikenteen kehittäminen ja lisääminen on kannatettava hanke, sillä liikenteen päästöjen vähentäminen on kaupungin tärkeimpiä ympäristötavoitteita. Siirtyminen uuteen tekniikkaan ja järjestelmään tulee kuitenkin tehdä vaiheittain ja taloudellisesti järkevällä tavalla, sillä kaupungilla ei ole mahdollisuutta kasvattaa liikenteenhoidon alijäämää merkittävästi. Sähköbussien latausinfrastruktuurin rakentamisesta tulisi laatia kuntien kanssa yhteistyössä kokonaisuunnitelma kustannusarvioineen ja aikatauluineen, jotta kunnat pystyvät varautumaan tarvittaviin investointeihin.

Seudullisten bussivarikoiden järjestäminen

Vantaan Ojangan bussivarikolle esitetty toteutusmalli vaikuttaa käyttökelpoiselta. Kokeilu oli kuvattu hyvin lyhyesti, joten yksityiskohtiin ei ole mahdollista ottaa kantaa. On hyvä, että infrastruktuuria rakentavat kun-

nat saavat varmuuden siitä, että investointi tulee käyttöön ja kustannukset tulevat maksetuksi, mutta HSL:n ei pidä ottaa itselleen sellaista kiinteistötaloudellista riskiä, joka ei kuulu sen ydintoimintaansa. Kaikkien operaattorien käytävissä olevat varikot voivat lisätä kilpailua ja helpottaa uusien operaattorien tuloa joukkoliikennemarkkinoille. Jos kokemukset Ojangan varikon toteutusmallista ovat myönteisiä, voidaan käytäntöä mahdollisesti laajentaa.

Koululaisryhmien maksuton matkustaminen ja seniorilipun aikarajojen tarkistaminen

HSL:n uudessa tariffijärjestelmässä pyritään yksinkertaistamaan lippujen hinnoittelua, erityisryhmien alennus- ja vapaalippujen myöntämisperusteita sekä alennusten erilaisuutta eri ryhmille. Juuri valmistuneeseen uuteen järjestelmään on perusteltua olla pääsääntöisesti lisäämättä uusia lippuhintojen suhteen erityisasemassa olevia matkustajaryhmiä. Ainoaksi poikkeukseksi tästä tulisi tulkita opettajan johdolla liikkuvat koululaisryhmät. Niiden kohdalla ilmaiset matkat lisääisivät merkittävästi koulujen mahdollisuuksia hyödyntää nykyistä laajemmin kulttuuripalveluja osana opetusta. Samalla ne kasvattavat uusia joukkoliikenteen käyttäjiä. Koululaisryhmien ohjaaminen tällä varjolla ruuhkien ulkopuolella ja aikaa vievän lippujen maksamisen häviäminen lisäävät myös joukkoliikenteen yleistä sujuvuutta.

Lautakunta lisäksi toteaa, että HSL:n johtokunta tutkii mahdollisuutta poistaa tai muuttaa seniorilipun (yli 70-vuotiaat) aikarajoja (klo 10-14). On tärkeää, että yli 70-vuotiaat asukkaat liikkuvat ja osallistuvat, jotta he pysyvät terveinä ja toimintakykyisinä mahdollisimman kauan.

Käsittely

15.08.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Lautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan viidennen esityksen kokouksen kolmantena asiana.

Asian aikana asiantuntijana kuultavana oli liikenneinsinööri Granholm Markku. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Lautakunta päätti todeta, ettei Kaisa Hernberg esteellisenä osallistunut asian käsittelyyn eikä ollut läsnä sitä käsiteltäessä.

Esteellisyyden peruste: muu erityinen syy, hallintolain 28 §:n 1 mom. 7 kohta, kuntalain 97 §:n 2 mom.

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Kohta "Tarkastusmaksun korottaminen 80 eurosta

04.09.2017

100 euroon on perusteltua." muutetaan muotoon "Tarkastusmaksun korottaminen 80 eurosta 100 euroon ei ole perusteltua."

Kannattaja: Silvia Modig

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Virke "Subventioasteen laskennassa on perusteltua käyttää pidemmän aikavälin keskiarvoja, jotta vuosittainen vaihtelu saadaan tasattua. Tällöin yksittäisen vuoden subventioaste voi olla yli 50 %" korvataan virkkeellä: "Tämä on perusteltua siksi, että usein tällaiset infrainvestoinnit ovat usein kannattavia myös kuntien maankäytön kehittämisen ja siitä saatavien tuottojen kautta."

Kannattaja: Silvia Modig

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Muokataan kohtaa "koululaisryhmien maksuton matkustaminen" kuulumaan seuraavasti:

"HSL:n uudessa tariffijärjestelmässä pyritään yksinkertaistamaan lippujen hinnoittelua, erityisryhmien alennus- ja vapaalippujen myöntämisperusteita sekä alennusten erilaisuutta eri ryhmille. Juuri valmistuneeseen uuteen järjestelmään on perusteltua olla pääsääntöisesti lisäämättä uusia lippuhintojen suhteen erityisasemassa olevia matkustajaryhmiä. Ainoaksi poikkeukseksi tästä tulisi tulkita opettajan johdolla liikkuvat koululaisryhmät. Niiden kohdalla ilmaiset matkat lisääisivät merkittävästi koulujen mahdollisuuksia hyödyntää nykyistä laajemmin kulttuuripalveluja osana opetusta. Samalla ne kasvattavat uusia joukkoliikenteen käyttäjiä. Koululaisryhmien ohjaaminen tällä varjolla ruuhkien ulkopuolella ja aikaa vievän lippujen maksamisen häviäminen lisäävät myös joukkoliikenteen yleistä sujuvuutta."

Kannattaja: Risto Rautava

Vastaehdotus:

Sirpa Asko-Seljavaara: Lisätään kohtaan 17

Lautakunta toteaa, että HSL:n johtokunta tutkii mahdollisuutta poistaa tai muuttaa seniorilipun (yli 70-vuotiaat) aikarajoja (klo 10-14). On tärkeää, että yli 70-vuotiaat asukkaat liikkuvat ja osallistuvat, jotta he pysyvät terveinä ja toimintakykyisinä mahdollisimman kauan.

Kannattaja: Silvia Modig

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Kohta "Tarkastusmaksun korottaminen 80 eurosta 100 eu-

04.09.2017

roon on perusteltua." muutetaan muotoon "Tarkastusmaksun korottaminen 80 eurosta 100 euroon ei ole perusteltua."

Jaa-äännet: 6

Sirpa Asko-Seljavaara, Dennis Hamro-Drotz, Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Risto Rautava

Ei-äännet: 6

Mai Kivelä, Jape Lovén, Silvia Modig, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Kaisa Hernberg

Lautakunta hyväksyi Tuomas Rantasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen puheenjohtajan äänen ratkaistaessa äänin 6 - 6 (1 poissa).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Virke "Subventioasteen laskennassa on perusteltua käyttää pidemmän aikavälin keskiarvoja, jotta vuosittainen vaihtelu saadaan tasattua. Tällöin yksittäisen vuoden subventioaste voi olla yli 50 %" korvataan virkkeellä: "Tämä on perusteltua siksi, että usein tällaiset infrainvestoinnit ovat usein kannattavia myös kuntien maankäytön kehittämisen ja siitä saatavien tuottojen kautta."

Jaa-äännet: 3

Dennis Hamro-Drotz, Atte Kaleva, Risto Rautava

Ei-äännet: 9

Sirpa Asko-Seljavaara, Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Mai Kivelä, Jape Lovén, Silvia Modig, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Kaisa Hernberg

Lautakunta hyväksyi Tuomas Rantasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 9 - 3 (1 poissa).

3 äänestys

04.09.2017

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Muokataan kohtaa "koululaisryhmien maksuton matkustaminen" kuulumaan seuraavasti: "HSL:n uudessa tariffijärjestelmässä pyritään yksinkertaistamaan lippujen hinnoittelua, erityisryhmien alennus- ja vapaalippujen myöntämisperusteita sekä alennusten erilaisuutta eri ryhmille. Juuri valmistuneeseen uuteen järjestelmään on perusteltua olla pääsääntöisesti lisäämättä uusia lippuhintojen suhteen erityisajassa olevia matkustajaryhmiä. Ainoaksi poikkeukseksi tästä tulisi tulkita opettajan johdolla liikkuvat koululaisryhmät. Niiden kohdalla ilmaiset matkat lisäävät merkittävästi koulujen mahdollisuuksia hyödyntää nykyistä laajemmin kulttuuripalveluja osana opetusta. Samalla ne kasvattavat uusia joukkoliikenteen käyttäjiä. Koululaisryhmien ohjaaminen tällä varjolla ruuhkien ulkopuolella ja aikaa vievän lippujen maksamisen häviäminen lisäävät myös joukkoliikenteen yleistä sujuvuutta."

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 12

Sirpa Asko-Seljavaara, Dennis Hamro-Drotz, Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Mai Kivelä, Jape Lovén, Silvia Modig, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Kaisa Hernberg

Lautakunta hyväksyi Tuomas Rantasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 12 - 0 (1 poissa).

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään kohtaan 17

Lautakunta toteaa, että HSL:n johtokunta tutkii mahdollisuutta poistaa tai muuttaa seniorilipun (yli 70-vuotiaat) aikarajoja (klo 10-14). On tärkeää, että yli 70-vuotiaat asukkaat liikkuvat ja osallistuvat, jotta he pysyvät terveinä ja toimintakykyisinä mahdollisimman kauan.

Jaa-äännet: 2

Risto Rautava, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 9

Sirpa Asko-Seljavaara, Dennis Hamro-Drotz, Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Mai Kivelä, Jape Lovén, Silvia Modig, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 1
Tuomas Rantanen

Poissa: 1
Kaisa Hernberg

Lautakunta hyväksyi Sirpa Asko-Seljavaaran vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 9 - 2 (1 poissa).

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

§ 778

Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta

HEL 2017-007524 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle sen alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin kuntaosuus kuluvalta vuodelta vastaa kaupungin talousarvioon kirjattua. Helsingin kuntaosuus tulee mitoittaa kaupungin määrärahavarausten (2,050 milj. euroa) mukaiseksi, eikä kuntaosuiden tule reaalisesti kasvaa myöskään taloussuunnitelmakaudella

HSY:n tulee pyrkiä mitoittamaan investointinsa ja tulorahoituksensa siten, että asetetun tavoitteen mukainen omavaraisuusaste voidaan jatkossa saavuttaa.

Kaupunginhallituksella ei ole muuta huomauttamista suunnitelmaehdotuksen johdosta.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

HSY:n hallitus pyytää Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien antamaan 1.9.2017 mennessä lausuntonsa HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2018 — 2020.

Yleistä

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Talousarviossa ja -suunnitelmasa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja se on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.

HSY:n perussopimuksen mukaan toiminta- ja taloussuunnitelmasta on pyydettävä jäsenkaupunkien lausunnot ennen sen hyväksymistä. Lausunnolla olevan talousarvion ja -suunnitelman lisäksi HSY:n ympäristöohjelma valmistellaan lopullisen toiminta- ja taloussuunnitelman liitteeksi syksyllä 2017.

Talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa tuottavuustavoitteena on ollut keskimääräinen 1,5 %:n vuotuinen tuottavuuden paraneminen.

Myyntituottojen budjetoinnissa on huomioitu toimintavolyymien ja toiminnan muutokset sekä vesihuollon ja jätehuollon talousmallioletukset.

Yleisenä kustannustason muutoksena talousarviovuodelle 2018 on käytetty 0,8 -0,6 %:a, ellei tarkempaa ennustetta ole ollut käytettävissä. Inflaatiokerrointa tarkennetaan syksyllä lopullisen talousarvion valmistelussa. Suunnitelmavuodet on esitetty vuoden 2018 hintatasossa.

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n yhtymäkokouksen 18.11.2016 hyväksymiin investointiohjelmiin vuosille 2017 - 2026.

Tavoitteet

PKS -koordinaatioryhmän asettamat tavoitteet

PKS -koordinaatioryhmä hyväksyi 17.5.2013 viimeksi kuluneelle valtuustokaudelle HSY:lle alla olevan mukaiset tavoitteet, jotka HSY:n tulee ottaa huomioon lopullisessa taloussuunnitelmassa ja investointiohjelmissaan:

- Tuottavuuden nousu vähintään 1,5 % / vuosi. Vesihuollon osalta pyritään korkeampaan tuottavuuden nousuun.

- Vesihuollon osalta tavoitteena tulee olla vesihuollon tariffien reaalisten hinnankorotusten hillitseminen tuottavuutta lisäävillä toimenpiteillä.
- Investointien kokonaistaso mitoitettava rahoituksellisesti kestävä tasolle. Jätehuollon investoinnit mitoitettava siten, että jätehuollon omavaraisuusaste kääntyy nousuun.
- Peruspääomalle ei edellytetä maksettavan korvausta vuonna 2018. Tästä päätetään vuosittain.

PKS -koordinaatioryhmä ei ole vielä hyväksynyt HSY:lle uusia tavoitteita kuluvalle valtuustokaudelle, mutta edellä esitetyjä tavoitteita voidaan edelleen pitää suuntaa antavina.

HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelman 2018 — 2020 tavoitteet

HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelman 2018 — 2020 tavoiteasetanta perustuu yhtymäkokouksen 14.11.2014 hyväksymään strategiaan 2020, jonka laatimisen pohjana on ollut mm. PKS-koordinaatioryhmän tavoitteisto, ainoastaan tavoitearvot vuodelle 2018 on päivitetty.

Tavoitteiden pohjana ovat seuraavat strategiset päämäärät:

- Ympäristön tila on parantunut
- Toimintavarmuus on korkea ja verkostojen toiminta on optimoitu.
- HSY:n palvelut vastaavat asiakasryhmien tarpeisiin ja asukaskokemus on parantunut.
- HSY:llä on merkittävä rooli alueen materiaali- ja energiatehokkuuden parantamisessa sekä materiaalivirtojen hyödyntämisessä.
- Tuottavuus on merkittävästi ja mitattavasti parantunut ja rahoituksen hallittu tasapaino on saavutettu niin, että myös investointimenot kätetään tulorahoituksella.

Toiminta

HSY:n verkostoon pumpatun veden määrän arvioidaan kasvavan vuosittain noin 0,4 % perustuen toiminta-alueen arvioituun 1 % vuosikasvuun ja toisaalta veden ominaiskulutuksen ennakoituun 1,1 % vuosittaiseen vähenemiseen. Vuonna 2018 tuotetun veden määrän arvioidaan olevan 92,5 miljoonaa m³ ja laskutettavan vedenmyynnin 73,5 miljoonaa m³. Viikinmäen ja Suomenojan jätevedenpuhdistamoilla käsiteltävän jäteveden määrän arvioidaan olevan yhteensä 138,5 miljoonaa m³.

Vesihuoltolain mukainen hulevesisopimus jäsenkuntien ja HSY:n kesken pyritään saattamaan voimaan ensi vuoden alusta. Sopimuksen on tarkoitus selkeyttää hulevesivastuita, mikä tulee heijastumaan pitkällä aikavälillä koko hulevesijärjestelmän toimintavarmuuden paranemisenä. Kaupunkien yhteisen kuntatekniikan seurantaryhmän esitys sopimukseksi on tarkoitus saattaa HSY:n hallituksen käsiteltäväksi ja edelleen kaupunkien päätöksentekoon lähiaikoina.

Vuonna 2018 asiakaskiinteistöillä tehdään noin 8,1 miljoonaa jäteastia-tyhjennystä ja kuljetetaan jätteitä yhteensä noin 320 000 tonnia. Jätteen energiakäyttöön Vantaan Energian jätevoimalaan toimitetaan jätteitä yhteensä 247 000 tonnia. Ämmässuon jätteenkäsittelykeskukseen vastaanotetaan jätteitä yhteensä noin 290 000 tonnia, josta biojätettä on 50 000 tonnia ja muita hyödynnettäviä jätteitä noin 149 000 tonnia.

Vastaanotettavien maa-ainesten määräksi arvioidaan noin 84 000 tonnia.

Henkilöstö

Henkilöstön määrällinen tarve on arvioitu voimassa olevassa henkilöstösuunnitelmassa 2017 - 2019. Yksityiskohtaisella tasolla laaditun suunnitelman mukaisesti henkilöstömäärän lasku loivenee suunnitelmakauden aikana. Vuoden 2018 keskimääräinen henkilöstömäärä on yhteensä 771 pysyen vuoden 2017 tasolla. Henkilöstömäärien toteutumukset ovat jääneet suunniteltua alemmalle tasolle.

Henkilöstösuunnitelma päivitetään suunnitelmakaudelle 2018 - 2020 ja muutokset huomioidaan lopullisessa taloussuunnitelmassa syksyllä sen laadinnan yhteydessä.

Käyttötalous

HSY:n toimintatuotot vuonna 2018 ovat 351,4 miljoonaa euroa, 3,8 miljoonaa (-1,1 %) vähemmän vuoden 2017 ennusteeseen verrattuna. Myyntituottojen budjetoinnissa on otettu huomioon toimintavolyymien muutokset sekä vesitaksoissa oletetun 0,8 % inflaatiokorotuksen lisäksi 0,7 % reaalikorotus. Jätehuollossa korotuksia ei ole vuonna 2018 oletettu tehtävän. Suunnitelmavuosille on jätehuollossa kuitenkin laskettu 2,0 % reaalikorotukset.

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti HSY perii jäsenkunniltaan maksusuudet muista kuin vesihuollon tai jätehuollon tehtävistä. Jäsenkunnilta perittävät kuntaosuudet ovat noin 1 % HSY:n toimintatuoloista. Kuntaosuuksilla katetaan ne seutu- ja ympäristötiedon sekä ilmastoinfon toiminta- ja pääomakulut, joita ei saada katettua palvelutuo-

tannon myynnistä ja hankerahoituksista saaduilla tuloilla. Vuonna 2018 laskutettavat kuntaosuudet ovat 4,12 miljoonaa euroa (4,10 milj. vuonna 2017).

Maksuosuudet jaetaan jäsenkuntien asukasluvun suhteessa siten, ettei yhden kunnan maksuosuus voi olla yli 50 % ja se on vähintään 1 %. Helsingin osuus kuntien maksuosuudesta on 50 %, tänä vuonna kaupungin talousarvion mukainen 2,050 miljoonaa euroa. Sen lasketaan suunnitelmakaudella kasvavan ensi vuodeksi 2,059 miljoonaan (0,4 %) ja suunnitelmakauden lopuksi vuoteen 2020 mennessä 2,151 miljoonaan euroon.

HSY:n toimintamenot vuonna 2018 ovat 175,1 miljoonaa euroa, 3,0 miljoonaa (-1,7 %) vähemmän vuoden 2017 ennusteeseen verrattuna. Toimintakulujen budjetoinnissa on huomioitu toiminnan muutokset ja merkittävimmät tiedossa olevat kustannusmuutokset, kuten kemikaalikulusten normaalia nopeampi kohoaminen sekä eräät kertaluonteiset kustannuserät (mm. Suomenojan pilaantuneiden maiden käsittely sekä Tikkurilan vesitornin purku). Jätehuollossa toimintakuluihin vaikuttavat mm. jätteenkuljetuksen käsittelyosuuden läpilaskutuksen vaihteellinen lopettaminen sekä jätevoimalan läpilaskutuksen kirjaustavan muutos, joilla kuitenkin ei ole tulosvaikutusta.

Toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena syntyvä toimintakate vuonna 2018 on 178,2 miljoonaa (50,7 %), kun se vuonna 2017 ennustetaan olevan 179,0 miljoonaa (50,4 %). Toimintakate paranee koko suunnitelmakauden ollen 183,0 miljoonaa (51,7 %) vuonna 2019.

Nettorahoituskulut vuonna 2018 ovat 69,4 miljoonaa, 1 miljoonaa vuoden 2017 ennustettua tasoa enemmän. Korkokuluista 63,0 miljoonaa euroa on jäsenkunnille perustamislainoista maksettavia korkoja. Näiden osuus vähenee suunnitelmakauden lopulla, kun perustamislainojen ensimmäiset lyhennykset alkavat vuonna 2019. Rahoitustuottoihin on budjetoitu 1,0 miljoonan euron osinkotuotot Uudenmaan Woima Oy:ltä.

Toimintakatteen ja rahoituserien jälkeen syntyvä vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen jälkeen jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Vuonna 2018 vuosikate on 108,8 miljoonaa, kun investoinnit ja lainojen lyhennykset ovat yhteensä 217,7 miljoonaa euroa. Vuosikate paranee koko suunnitelmakauden ajan, mutta siitä huolimatta erityisesti vesihuollon investointien rahoittamiseksi joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa koko suunnitelmakauden ajan yhteensä noin 367 miljoonaa euroa toteutuvasta investointitasosta riippuen. Jätehuollon toimialalla tulorahoitus kattaa toimialan investoinnit täysimääräisesti kaikkina suunnitelmavuosina.

Tilikauden tulos vuonna 2018 on vuosikatteesta vähennettävien pysyvien vastaavien (käyttöomaisuus) poistojen jälkeen +8,4 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Jätehuollon investointivarausten aiempaan purkamiseen liittyvien poistoerokirjausten ja vesihuollon tuloksesta maksettavien tuloverojen jälkeen tilikauden ylijäämä on +8,3 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit perustuvat HS Y:n yhtymäkouksen 18.11.2016 hyväksymiin investointiohjelmiin vuosille 2017 - 2026. Investointeja päivitetään tiedossa olevien muutoksien osalta syksyllä laadittavassa lopullisessa toiminta- ja taloussuunnitelmassa.

Vuonna 2018 investoinnit ovat yhteensä 198,7 miljoonaa euroa, josta 188,0 miljoonaa on vesihuollon ja 10,1 miljoonaa jätehuollon investointeja.

Toiminta-alueen laajentumisen ja kaavoituksen edellyttämistä investoinneista merkittävimpiä hankkeita ovat mm. Finnoo ja Perkkää Espoossa, Jätkäsaari, Kalasatama, Kruunuvuorenranta ja Pasila Helsingissä sekä Kehäradan asemaseudut Vantaalla.

Haja-asutusalueiden osalta käynnistetään vesihuollon rakentaminen mm. Pakankylässä Espoossa sekä Kiilan alueella Vantaalla.

Vedenhankinnan ja -puhdistuksen investoinneista merkittävin investointi on Pitkälän vedenpuhdistuslaitosten kapasiteetin nostaminen ja rakennustekninen saneeraus.

Vedenjakeluverkoston merkittävimmät investoinnit suunnitelmakaudella ovat Hiekkaharjun uuden vesitornin rakentaminen, uusi yhteys Vanhastakaupungista Ala-Tikkurilaan, uusi yhteys Mäkkylästä Kauniaisten vesitornille sekä Porkkalankadulta Ruoholahteen johtava varmistusyhteys.

Merkittävimmät viemärintijärjestelmän investoinnit suunnitelmakaudella ovat Kivistön ja Koillis-Espoon runkoviemäri, sekä Jokivarsi - Mikkola runkoviemäri.

Verkostosaneerauksessa keskitytään runkoyhteyksien toiminnan varmistamiseen. Merkittävä osa verkostosaneerauksista tehdään yhteishankkeina kaupunkien katutöiden kanssa. Etelärannan vesihuoltoverkostot uusitaan ja alueen sekaviemäriverkon ylivuotojen hallintaa parannetaan. Vanhoja vesihuoltotunneleita kunnostetaan.

Jätevedenpuhdistuksen investoinneissa merkittävin on Blominmäen jätevedenpuhdistamohanke. Lisäksi Viikinmäen puhdistamon toiminnan kannalta kriittinen purkutunneliyhteys välillä Viikinmäki - Viikki kahden-

netaan ja varaudutaan käynnistämään ravinteiden poistoa tehostavia investointeja suunnittelukauden lopulla.

Jätehuollon investoinneista keskeisimmät ovat jätteenkäsittelykeskuksen toiminnan varmistamiseen ja ympäristöhaittojen minimoimiseen liittyviä rakennustöitä. Suunnitelmakaudella tehdään mm. vuonna 1987 valmistuneen kaatopaikan vanhan tasausaltaan saneeraus, rakennetaan tulvapumppaamo, toteutetaan vuosittaiset kaatopaikkojen pintarakenteet, tehdään biojätteen käsittelylaitosten vuosittaiset ylläpitosaneeraukset, tehdään kompostituotteen käsittelyä varten kenttäinvestointeja ja tehostetaan jätteenkäsittelykeskuksen sekä prosessien energiatehokkuutta.

Suunnitelmakaudella varaudutaan Seutulan käytöstä poistetun kaatopaikka-alueen perustilan selvittämiseen ja kunnostamiseen viranomaisten ja jätehuollon uusien toimintamallien edellyttämällä tavalla. Seutulan alueen suunnitelmallinen kehittäminen kiertotalouden tarpeisiin sisältyy suunnitelmakauden vuosien 2018 - 2020 investointihankkeisiin. Vuoden 2017 aikana alueelle rakentuu HSY:n jätehuollon puujätteen käsittely- ja varastointikenttä. Suunnitelmissa on hyödyntää Seutulan alueen rakentamisessa kierrätysmateriaaleja ja osoittaa aluetta kiertotalouden käyttöön.

Aluepalveluissa varaudutaan mm. vuoden 1990 alussa valmistuneen Kivikon jätepalvelukeskuksen korjaus- ja täydennystöihin. Suunnitelmakauden lopussa on myös suunniteltu kehitettäväksi uuden tyyppistä palvelukonseptia Sortti-asemien toimintaan.

Rahoitus

Perustamislainat HSY:n jäsenkunnilta ovat yhteensä 1,2 miljardia euroa, jonka lisäksi HSY:llä on ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta nostettua pitkäaikaista lainaa vuoden 2017 ennusteen mukaan noin 284 miljoonaa, mikäli vuoden 2017 tulorahoitus ja investoinnit toteutuvat vuosien ennusteen mukaisesti.

Tulorahoitus ei riitä kattamaan kuntayhtymän investointitasoa ja lainojen lyhennyksiä, jonka vuoksi suunnitelmakauden kaikkina vuosina joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa yhteensä noin 367 miljoonaa euroa riippuen toteutuvasta investointitasosta. Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella yhteensä noin 125 miljoonalla. Ulkopuolisilta nostetun pitkäaikaisen velan yhteismäärä suunnitelmakauden lopulla on noin 525 miljoonaa euroa.

Lähivuosien erittäin suurista investoinneista johtuen HSY:n omavaraisuusaste heikkenee asetetuista tavoitteista poiketen koko suunnitelmakauden ajan ollen vuoden 2020 lopussa 26,2 % kun viimeisimmässä ti-

04.09.2017

linpääätöksessä omavaraisuusaste oli 28,2 %. Suunnitelmakauden ylijäämäiset tulokset kasvattavat omaa pääomaa, mutta vieraan pääoman kasvu suunniteltujen investointien rahoittamiseksi tarvittavasta ulkopuolisesta lainarahoituksesta johtuen heikentää omavaraisuutta.

Liitteet

HSY:n hallituksen lausuntopyyntö on liitteenä 1, ote hallituksen pöytäkirjasta liitteenä 2 ja alustava toiminta- ja taloussuunnitelma liitteenä 3. Alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelman liitteinä on taulukko strategian indikaattoreiden lähtötasosta vuonna 2013, toteutumasta vuosina 2014-2016 ja tavoitearvoista vuosille 2018 ja 2020.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HSY:n lausuntopyyntö 20.6.2017
- 2 Ote pöytäkirjasta 16.6.2017
- 3 Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2018-2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

HSY
Talous- ja suunnitteluosasto

§ 779

Lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle hallituksen esitysluonnoksesta laiksi maantielain muuttamisesta

HEL 2017-008028 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 46768
mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa liikenne- ja viestintäministeriölle hallituksen esitysluonnoksesta laiksi maantielain muuttamisesta seuraavan lausunnon:

Yleiset huomiot esityksestä

Maanteiden parantamishankkeiden yhteydessä syntyviä kustannuksia rahoitetaan yhä enemmän kaupunkien verorahoista, vaikka valtio kerää kaikki tieliikenteen erityisverot. Tämä kehitys on ollut jo pitkään väärän suuntaista. Uudistuksessa tulisi määrätä entistä tarkemmin ja oikeudenmukaisemmin maanteiden tienpidon kokonaisuuden kustannusjaosta.

Valtion osallistuminen ns. kaupungin maankäytöstä johtuvien hankkeiden kustannuksiin on jatkossakin erittäin perusteltua. Uuden maankäytön keskittäminen yhdyskuntarakenteen kannalta tiiviisti ja keskeisten liikenneyhteyksien varteen on kestävä ja yhdyskuntarakenteen kehittämisen johtava periaate, johon valtiokin on useissa strategioissaan sitoutunut.

Huomiot lain 1 lukuun Yleiset säännökset

Tiivis yhteistyö tienpidossa valtion ja Helsingin kaupungin välillä on jatkossakin erittäin tärkeätä, sillä valtio on maanteiden omistaja ja maantieverkko säilyy liikenneviraston hallinnassa.

Huomiot lain uuteen 1 a lukuun Liikennejärjestelmäsuunnittelu

Lakiesitys ei sisällä liikennejärjestelmäsuunnittelun kannalta merkittävää muutosta, koska laissa ei säädetä kaupunkiseuduilla tehtävästä liikennejärjestelmäsuunnittelusta ja Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnittelusta vastaa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL). Maakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnittelussa tulee huomioida Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnittelun tavoitteet ja erityispiirteet, jotta suunnitelmat ovat yhdenmukaisia.

Valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan sisällytettävä liikennejärjestelmän 10-12 vuoden rahoitus- ja toimenpideohjelma parantaa tienpidon ennakoitavuutta ja tuo siihen kaivattua pitkäjännitteisyyttä.

Huomiot lain uuteen 1 b lukuun Valtion ja maakunnan välinen suhde

Tienpidon rahoituksen kohdentamisessa maakuntien kesken ja maakunnissa tulisi huomioida erityisesti maanteiden liikennemäärät (tavara-, joukko- ja autoliikenne) ja merkitys muun muassa maan elinkeinoelämän toimivuuden kannalta.

Huomiot lain 2 lukuun Maantien suunnittelu

Yleissuunnitelmien ja tiesuunnitelmien laatiminen jakautuu jatkossa tienpidon yhteistyöalueelle ja tienpitäjälle (valtio). Kun rahoitus ja henkilöstöresurssit jaetaan maakuntauudistuksen ja maantielain muutosten myötä useampaan tulosityksikköön, on riskinä, että yksikkökustannukset tulevat nousemaan pitkällä aikavälillä.

Helsingin kaupunki haluaa osallistua jatkossakin alueellaan olevien maanteiden yleissuunnitelmien ja tiesuunnitelmien laatimiseen. Yhteistyön ja vuorovaikutuksen tärkeys kunnan ja tienpitäjän välillä tulee kasvamaan entisestään lakiuudistuksen johdosta.

Huomiot lain uuteen 9 lukuun Maakuntauudistuksen voimaansäätämiseen liittyvät siirtymäsäännökset

Ei huomioita.

Huomiot lain muihin lukuihin (luvut 3-7)

Ei huomioita.

Muut huomiot

Ei muita huomioita.

Esittelijän perustelut

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt 5.7.2017 kaupungeilta ja muilta jakelussa mainituilta tahoilta lausunnot hallituksen esitysluonnoksesta maantielain (503/2005) muuttamiseksi 4.9.2017 mennessä.

Esityksen tavoitteena on maakuntauudistuksen täytäntöön paneminen siirtämällä esitettävän maakuntalain 6 §:n 1 momentin 14 kohtaan sisältyvät liikennettä ja tienpitoa koskevat tehtävät valtiolta maakunnille. Lakkaavista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista siirrettäisiin lisäksi eräitä tehtäviä Liikennevirastoon. Valtio toimisi edelleen maanteiden omistajana, ja tienpidon rahoitus toteutettaisiin erillisrahoituksena.

Esityksessä maantielain nimikettä ehdotetaan muutettavaksi laiksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä sekä soveltamisalaa vastaavasti laajennettavaksi. Lakiin ehdotetaan sisällytettäväksi valtakunnallista ja maakunnissa tapahtuvaa liikennejärjestelmäsuunnittelua koskevat uudet säännökset ja maanteiden luokitteluun pohjautuvat palvelutasoa koskevat nykyistä täsmällisemmät säännökset. Esitykseen sisältyvät myös ehdotukset maakuntauudistuksen edellyttämäksi uudeksi sääntelyksi koskien maanteiden tienpidon järjestämistä maakuntien ja valtion yhteistyönä sekä tähän liittyvistä ohjaus-, sopimus- ja muista järjestelyistä.

Esityksen keskeisenä tavoitteena on varmistaa maantieverkon valtakunnallinen yhtenäisyys sekä maanteiden riittävä palvelutaso joka puolella maata. Esityksellä selkeytettäisiin valtion ja maakunnan välistä toimivaltajakoa liikenne- ja tienpitotehtävissä.

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausunnonantajia pyydetään erityisesti kiinnittämään huomiota tienpidon järjestämisen ja ohjauksen toteutustapaan, arvioimaan esitettyä valtakunnallista ja maakunnallista liikennejärjestelmäsuunnittelukokonaisuutta, arvioimaan maakuntien ja valtion välistä yhteistyötä, sekä tarkastelemaan eri toimijoiden roolia näissä edellä mainituissa kokonaisuuksissa.

Helsingin kaupungin hallintosäännön mukaan kaupungin lausunnot antaa kaupunginhallitus. Kaupunginhallituksen lausuntoa varten on pyydetty lausunto kaupunkiympäristön toimialalta, koska toimialalautakunnalla ei ole ollut kokousta lausunnonle asetetun tiiviin aikataulun puitteissa.

Lausuntopyyntö, esitysluonnos ja kaupunkiympäristön toimialan lausunto ovat asian liitteinä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 46768
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi maantielain muuttamisesta
- 2 Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle laiksi maantielain muuttamisesta
- 3 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto kaupunginhallitukselle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Liikenne- ja viestintäministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kaupunkiympäristön toimiala

§ 780

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ympäristölupahakemuksesta ylijäämämaiden välivarastointiin Kyläsaassa

HEL 2017-008047 T 11 01 00 00

ESAVI/4110/2017

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Kyläsaaren ylijäämämassojen välivarastoaluetta koskevasta ympäristölupahakemuksesta seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunginhallitus viittaa Helsingin kaupungin ympäristöpalveluiden ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisena 23.8.2017 antamaan lausuntoon Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ja toteaa, että ympäristöluvan ja toiminnan aloittamisluvan hyväksymiselle ei ole esitettyä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 5.7.2017
- 2 Ympäristölupahakemus.pdf
- 3 Ympäristölupahakemuksen liite.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, ympäristölupavastuualue

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Helsingin kaupungin ja kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa Helsingin kaupungin rakentamispalvelu Staran hakemuksesta ylijäämämassojen välivarastointi-, esikäsittely- ja kompostointikentän toiminnan jatkamiseen ja toiminnan aloittamiseen Kyläsaassa. Lausuntoa on pyydetty 31.8.2017 mennessä. Lausunnon antamiselle varattua määräaikaan on pidennetty 26.9.2017 asti.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Helsingin kaupungin rakentamispalvelu Stara hakee ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaista ympäristölupaa ylijäämämassojen välivarastointi-, esikäsittely- ja kompostointikentän toiminnan jatkamiseen ja toiminnan aloittamiseen Kyläsaassa. Kyläsaaren välivarastokenttä sijaitsee Helsingin Kyläsaassa Hermannin kaupunginosassa osoitteessa Kyläsaarenkatu 8. Helsingin kaupunki omistaa maa-alueen.

Toiminta on ollut käynnissä vuodesta 2000 lähtien. Nykyinen ympäristölupa on voimassa kuluvan vuoden loppuun. Toiminnalle haetaan jatkolupaa vuoden 2027 loppuun asti. Toiminnalle haetaan myös ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista lupaa toiminnan aloittamiseksi ennen uuden luvan lainvoimaisuutta alueella harjoitetun toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Alue on tarkoitettu Helsingin kaupungin alueen työmailta tulevien rakennusjäte- ja maamassojen esikäsittelyyn ja välivarastointiin, märkien maamassojen kuivattamiseen ja orgaanisten aineiden kompostointiin. Alueen koko on 23650 m². Yhtä aikaa voidaan välivarastoida aumoilla noin 12000 m³ massoja, mutta yleensä kentällä on välivarastoitavana alle puolet tästä määrästä.

Pilaantuneiden maiden kunnostustyömailta tuodut maa-ainekset voivat sisältää haitta-aineita. Käsiteltävät maa-ainekset eivät sisällä haihtuvia yhdisteitä valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisia alempia ohjearvoja ylittäviä pitoisuuksia. Kompostoitavat maa-ainekset sisältävät biologisesti hajoavia orgaanisia haitta-aineita. Kompostoitavat maa-ainekset voivat sisältää myös raskasmetalleja ja heikosti haihtuvia biologisesti hajoamattomia orgaanisia yhdisteitä, joiden pitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisen ylemmän ohjearvon. Kompostoitavien massojen mineraaliöljypitoisuus on enintään 20000 mg/kg ja PAH-yhdisteiden summapitoisuus on enintään 2000 mg/kg. Rakennusjäte- ja purkumateriaalit voivat sisältää betoni-, tiili- ja asfalttijakeita. Kentälle ei oteta vastaan vaaralliseksi jätteeksi luokiteltavia maa-aineksia tai purku- ja rakennusjätteitä, jotka sisältävät merkittäviä määriä vaarallisia aineita. Asbestia sisältäviä maa-aineksia tai jätteitä ei

välivarastoida tai käsitellä. Maa-aineksen laaduntarkkailu on esitetty lupahakemuksessa.

Tarvittavan käsittelyn jälkeen maamassat ja materiaalit sijoitetaan kullekin erälle sopivimpaan käyttökohteeseen. Ensisijaisesti pyritään suosiimaan hyötykäyttöä ja kierrätystä. Pilaantuneet maat ja jätteet toimitetaan luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan.

Alue on asfaltoitu ja aidattu. Hulevedet johdetaan kallistuksin kaivoihin ja hiekan- ja öljynerottimen kautta HSY:n viemäriverkostoon. Ulkopuolisten pintavesien virtaaminen kentälle estetään niskaojilla. Vesien laatua tarkkaillaan säännöllisesti.

Liikenteen määräksi arvioidaan noin 0–20 kuorma-autoa päivässä. Maa-aineksia ja purkumateriaaleja otetaan vastaan pääsääntöisesti arkisin kello 7.00–22.00 ja tarvittaessa viikonloppuisin kello 7.00–18.00, ei kuitenkaan arkipyhinä. Satunnaisesti kentälle tuodaan kuormia myös yöllä. Kentällä noudatetaan Helsingin kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä melun- ja pölyntorjunnasta.

Mahdollista meluhaittaa aiheuttava toiminta pyritään tekemään arkipäivisin kello 7.00 ja 18.00 välillä mahdollisimman kaukana asutuksesta tai muista häiriintyvistä kohteista. Pölyämistä vähennetään ja rajoitetaan mm. maamassojen peittämisellä, kastelulla, laitevalinnoilla ja tarvittaessa ajoreittien pölynsidonalla sekä kiinnittämällä huomiota vallitseviin sääolosuhteisiin. Mahdollista hajuhaittaa aiheuttavat työvaiheet pyritään pitämään mahdollisimman lyhytkestoisina ja sääolosuhteet otetaan huomioon.

Kentän toiminta ei aiheuta päästöjä ilmaan, maaperään tai pohjaveiteen, jotka vaikuttaisivat merkittävästi lähialueen viihtyvyyteen tai ihmisten terveyteen. Kentän toiminnasta ei arvioida aiheutuvan ympäristölle haittaa.

Kentän käytöstä pidetään kirjaa ja kirjanpidosta laaditaan yhteenveto vuosittain.

Saadut lausunnot

Asiasta on saatu kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunkiympäristön ympäristöpalvelujen lausunnot.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 5.7.2017
- 2 Ympäristölupahakemus.pdf
- 3 Ympäristölupahakemuksen liite.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, ympäristölupavastuualue

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Ympäristöpalvelut Ympäristönsuojelu Yksikön päällikkö 23.08.2017 § 69

HEL 2017-008047 T 11 01 00 00

ESAVI/4110/2017

Päätös

Ympäristönsuojeluyksikön päällikkö päättää antaa seuraavan lausunnon Helsingin kaupungin rakentamispalvelu Staran Kyläsaaren välivarastointialuetta koskevasta ympäristölupahakemuksesta.

Lausuntopyyntö

Kaupunginhallitus on pyytänyt ympäristöpalveluilta lausuntoa Helsingin kaupungin rakentamispalvelu Staran ympäristölupahakemuksesta, joka koskee Kyläsaaren maa-ainesten välivarastointi-, esikäsittely- ja kompostointikentän toiminnan jatkamista ja toiminnan aloittamislupaa. Ympäristölupahakemus on käsitellyssä Etelä-Suomen aluehallintovirastossa, joka on pyytänyt hakemuksesta lausuntoa 31.8.2017 mennessä Helsingin kaupunginhallitukselta, Helsingin kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta ja Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Kuvaus toiminnasta, jolle ympäristölupaa haetaan

Ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaista ympäristölupaa haetaan Kyläsaaren välivarastointi-, esikäsittely- ja kompostointikentän toiminnalle. Kyläsaaren välivarastokenttä sijaitsee Helsingin Kyläsaarella Herman-

nin kaupunginosassa osoitteessa Kyläsaarenkatu 8. Maanomistaja on Helsingin kaupunki.

Kentällä on voimassa oleva ympäristölupa nro 183/2013/1, joka on voimassa 31.12.2017 asti. Toiminta on ollut käynnissä vuodesta 2000 lähtien. Toiminnalle haetaan jatkolupaa vuoden 2027 loppuun asti. Toiminnalle haetaan myös ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista lupaa toiminnan aloittamiseksi ennen uuden luvan lainvoimaisuutta alueella harjoitetun toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Alue on tarkoitettu Helsingin kaupungin alueen työmailta tulevien rakennusjäte- ja maamassojen esikäsitteilyyn ja välivarastointiin, märkien maamassojen kuivattamiseen ja orgaanisten aineiden kompostointiin. Alueen koko on 23650 m². Yhtä aikaa voidaan välivarastoida aumoilla noin 12000 m³ massoja, mutta yleensä kentällä on välivarastoitavana alle puolet tästä määrästä.

Pilaantuneiden maiden kunnostustyömailta tuodut maa-ainekset voivat sisältää haitta-aineita. Käsiteltävät maa-ainekset eivät sisällä haihtuvia yhdisteitä valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisia alempia ohjearvoja ylittäviä pitoisuuksia. Kompostoitavat maa-ainekset sisältävät biologisesti hajoavia orgaanisia haitta-aineita. Kompostoitavat maa-ainekset voivat sisältää myös raskasmetalleja ja heikosti haihtuvia biologisesti hajoamattomia orgaanisia yhdisteitä, joiden pitoisuudet alittavat valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisen ylemmän ohjearvon. Kompostoitavien massojen mineraaliöljypitoisuus on enintään 20000 mg/kg ja PAH-yhdisteiden summapitoisuus on enintään 2000 mg/kg. Rakennusjäte- ja purkumateriaalit voivat sisältää betoni-, tiili- ja asfalttijakeita. Kentälle ei oteta vastaan vaaralliseksi jätteeksi luokiteltavia maa-aineksia tai purku- ja rakennusjätteitä, jotka sisältävät merkittäviä määriä vaarallisia aineita. Asbestia sisältäviä maa-aineksia tai jätteitä ei välivarastoida tai käsitellä. Maa-aineksen laaduntarkkailu on esitetty lupahakemuksessa.

Tarvittavan käsittelyn jälkeen maamassat ja materiaalit sijoitetaan kullakin erälle sopivimpaan käyttökohteeseen. Ensisijaisesti pyritään suosimaan hyötykäyttöä ja kierrätystä. Pilaantuneet maat ja jätteet toimitetaan luvanvaraiseen vastaanottoipaikkaan.

Alue on asfaltoitu ja aidattu. Hulevedet johdetaan kallistuksin kaivoihin ja hiekan- ja öljynerottimen kautta HSY:n viemäriverkostoon. Ulkopuolisten pintavesien virtaaminen kentälle estetään niskaojilla. Vesien laatua tarkkaillaan säännöllisesti.

Liikenteen määräksi arvioidaan noin 0–20 kuorma-autoa päivässä. Maa-aineksia ja purkumateriaaleja otetaan vastaan pääsääntöisesti arkipäivinä kello 7.00–22.00 ja tarvittaessa viikonloppuisin kello 7.00–18.00,

04.09.2017

ei kuitenkaan arkipyhinä. Satunnaisesti kentälle tuodaan kuormia myös yöllä. Kentällä noudatetaan Helsingin kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä melun- ja pölyntorjunnasta.

Mahdollista meluhaittaa aiheuttava toiminta pyritään tekemään arkipäivisin kello 7.00 ja 18.00 välillä mahdollisimman kaukana asutuksesta tai muista häiriintyvistä kohteista. Pölyämistä vähennetään ja rajoitetaan mm. maamassojen peittämisellä, kastelulla, laitevalinnoilla ja tarvittaessa ajoreittien pölynsidonnalla sekä kiinnittämällä huomiota vallitseviin sääolosuhteisiin. Mahdollista hajuhaittaa aiheuttavat työvaiheet pyritään pitämään mahdollisimman lyhytkestoisina ja sääolosuhteet otetaan huomioon.

Kentän toiminta ei aiheuta päästöjä ilmaan, maaperään tai pohjaveeteen, jotka vaikuttaisivat merkittävästi lähialueen viihtyvyyteen tai ihmisten terveyteen. Kentän toiminnasta ei arvioida aiheutuvan ympäristölle haittaa.

Kentän käytöstä pidetään kirjaa ja kirjanpidosta laaditaan yhteenveto vuosittain.

Lausunto

Ympäristönsuojeluyksikön päällikkö katsoo Helsingin kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen ominaisuudessa, että ympäristölupahakemuksen hyväksymiselle ei ole estettä ja että voimassa olevan ympäristöluvan määräykset ovat pääosin edelleen soveltuvia toimintaa ohjaaviksi lupamääräyksiksi.

Lisätiedot

Virpi Salo, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 32047
virpi.salo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala 14.8.2017

HEL 2017-008047 T 11 01 00 00

Lausunto

Hakemuksen (ESAVI/4449/2017) mukaisen toiminnan tavoitteena on mahdollistaa Helsingin kaupungin työmailta tulevien maa- ja jättemateriaalien hyötykäyttöä ja vähentää vastaanottoaikoja ja jätekeskuksiin meneviä materiaalivirtoja. Tavoite on kannatettava.

Lausuntopyynnön liitemateriaalissa on tunnistettu ja kuvattu toimintaan liittyvät ympäristöriskit ja häiriöt ja näihin liittyvä valvonta ja seuranta.

Liitemateriaalin mukaan kentällä käsitellään ja välivarastoidaan puhtaita sekä haitta-aineita sisältäviä Helsingin kaupungin alueen rakennustyömaiden ylijäämämaita. Kentän toiminnoista ei aiheudu normaalista työmaasta poikkeavaa meluhaittaa. Pölyhaittaa ehkäistään tarvittaessa kastelulla, suolauksella ja maa-aumojen peittämisellä. Kenttä on päällystetty asfaltilla ja sadevedet ohjataan puhdistamisen jälkeen HSY:n viemäriin. Toiminnasta ei aiheudu liitemateriaalin mukaan päästöjä maaperään tai pohjaveteen.

Kohde sijoittuu Sörnäistenrannan ja Hermanninrannan osayleiskaava-alueelle. Osayleiskaavassa nro 11650 alue on merkitty virkistysalueeksi. Alueella on voi-massa yleiskaava 2002 ja asemakaava nro 10240, jossa alue on osoitettu puistoksi. Osana Kyläsaaren maankäytön suunnittelua on vuoden 2017 kuluessa jatkettu geo-, pilaantuneisuus- ja yhdyskuntateknistä yleissuunnittelua. Sijaintipaikalla ja sitä ympärivällä alueella on poikkeuksellisen heikkoa maaperää. Myös pilaantuneisuutta esiintyy Kyläsaaren alueen maaperässä yleisesti. Käsitelyalue sijaitsee pitkällä tähtäimellä meriveden tulva-alueella. Tulevaisuudessa käsitelyalueen läheisyyteen tarvitaan erilaisia laajan alueen tulva-, hulevesi- ja jätevesijärjestelyjä. Välittömästi käsitelyalueen länsipuolelle on osayleiskaavassa osoitettu asuinkorttelien alue. Alue on teknisesti erittäin haastava eikä se siten ole erityisen nopeasti taloudellisesti käyttöön otettavissa. Välivarastointi- ja esikäsitelyalueen toiminnan pidentämisestä ei nykykäsityksen perusteella ole odotettavissa toiminnan ympäristövaikutusten ja uuden asumisen ristiriitoja.

Kaupunkiympäristön toimialan käsityksen mukaan estettä jatkaa käsitelyalueen toimintaa vuoteen 2027 asti ei ole.

Hanke

Helsingin kaupungin rakentamispalvelu Stara hakee jatkoa Kyläsaaren välivarastointi- ja esikäsitelyalueen ympäristöluvalle vuoteen 2027 saakka.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia pyytää kaupunkiympäristön toimialan lausuntoa 17.8.2017 mennessä.

Lisätiedot

Tuomas Hakala, arkkitehti, puhelin: 310 37205

tuomas.hakala(a)hel.fi

Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37251

jouni.kilpinen(a)hel.fi

§ 781

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ympäristölupahakemuksesta vesipitoisten massojen käsittelyyn Kyläsaaren entisen jätepuhdistamon lietteensakeutusaltaassa

HEL 2017-008052 T 11 01 00 00

ESAVI/4449/2017

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ympäristölupahakemuksesta vesipitoisten massojen kuivatuksesta, esikäsittelystä ja välivarastoinnista Kyläsaaren entisen jätevedenpuhdistamon lietteensakeutusaltaassa seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunginhallitus viittaa Helsingin kaupungin ympäristöpalveluiden ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisena 15.8.2017 antamaan lausuntoon Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ja toteaa, että ympäristöluvan ja toiminnan aloittamisluvan hyväksymiselle ei ole esittä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, ympäristölupavastuualue

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Helsingin kaupungin ja kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa Helsingin

gin kaupungin rakentamispalvelu Staran hakemuksesta vesipitoisten massojen kuivatukseen, esikäsittelyyn ja välivarastointiin Kyläsaaren entisen jätevedenpuhdistamon lietteensakeutusaltaassa. Lausuntoa on pyydetty 31.8.2017 mennessä. Lausunnon antamiselle varattua määräaikaan on pidennetty 26.9.2017 asti.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Helsingin kaupungin rakentamispalvelu Stara hakee ympäristölupaa vesipitoisten massojen kuivatukseen, esikäsittelyyn ja välivarastointiin jatkamiselle Kyläsaaren entisen jätevedenpuhdistamon lietteensakeutusaltaassa sekä toiminnan aloittamislupaa. Kyseiselle toiminnalle on tällä hetkellä voimassa ympäristölupa, jonka voimassaolo päättyy vuoden 2017 lopussa. Toimintaa esitetään jatkettavaksi yhdessä altaassa vuoteen 2027 saakka.

Altaassa on tarkoitus kuivattaa Helsingin kaupungin alueelta tulevia vesipitoisia massoja, jotka voivat olla esimerkiksi ruopattuja pohjasedimenttejä, lumenkaatopaikkojen sulatusaltaisiin kertyneitä maamassoja tai hiekanerottimiin ja hulevesikaivoihin kertyneitä maa-aineksia. Vesi erotetaan massoista altaan pohjalla sijaitsevan kaivon kautta tai altaan pohjalle tai massan sekaan pystyyn asennettävien salaojaputkien avulla. Vedet johdetaan altaasta viereiseen umpikaivoon, josta otetaan tarvittaessa vesinäytteitä viemärintikelpoisuuden selvittämiseksi.

Altaassa käsiteltävät massat voivat olla puhtaita tai sisältää erilaisia haitta-aineita, kuten raskasmetalleja, arseenia, bromia, booria, fluoridia, sulfidia, öljyhiilivetyjä, polyaromaattisia yhdisteitä, polykloorattuja bifenyylejä, PCDD/PCDF -yhdisteitä, kloorifenoleja, torjunta-aineita, orgaanisia tinayhdisteitä, syanidia tai muita heikosti haihtuvia orgaanisia yhdisteitä. Joissakin tapauksissa massojen haitta-ainepitoisuudet voivat ylittää vaarallisen jätteen raja-arvot. Massat toimitetaan niiden laadun mukaisesti jatkokäsittely- tai loppusijoituspaikkoihin.

Toiminnanharjoittajan arvion mukaan toiminnasta aiheutuva liikenne on 10–20 kuorma-autoa päivässä silloin, kun allasta täytetään tai tyhjenetään. Muulloin kohteelle ei ole liikennettä. Liikenteen lisäksi melua aiheuttaa massojen kääntely työkoneilla. Melua aiheuttavat toiminnot pyritään hakemuksen mukaan suorittamaan arkisin kello 7–18. Laitoksen on tarkoitus olla toiminnassa arkisin klo 7–22 ja tarvittaessa viikonloppuisin klo 7–18. Pölyhaittoja ehkäistään pitämällä työalue ja ajoreiitit puhtaina sekä tarvittaessa käyttämällä pölynsidontaa tai kastelua.

Hakemuksen mukainen toiminta on jatkunut alueella jo useita vuosia eikä siitä ole aiheutunut ympäristöhaittoja. Toiminta tulee supistumaan voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesta toiminnasta siten, että käyttöön jää nykyisen kolmen käsittelyaltaan sijaan yksi allas.

Saadut lausunnot

Asiasta on saatu kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunkiympäristön ympäristöpalvelujen lausunnot.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, ympäristölupavastuualue

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala 16.8.2017

HEL 2017-008052 T 11 01 00 00

Helsingin kaupungin Stara hakee ympäristölupaa (ESAVI/4449/2017) vesipitoisten massojen kuivatuksen, esikäsittelyn ja välivarastoinnin jatkamiselle Kyläsaaren entisen jätevedenpuhdistamon lietteensakeutusaltaassa sekä toiminnan aloittamislupaa. Kyseiselle toiminnalle on tällä hetkellä voimassa ympäristölupa, jonka voimassaolo päättyy vuoden 2017 lopussa. Toimintaa esitetään jatkettavaksi yhdessä altaassa vuoteen 2027 saakka.

Hakemuksen mukainen toiminta tapahtuu pääosin noin 1 000 m³ ko-koisessa altaassa, jossa on tarkoitus käsitellä vuosittain korkeintaan 2 000 m³ märkiä massoja, kuten merisedimenttejä ja lumensulatusaltaiisiin kertyneitä massoja. Käsiteltävät massat tulevat Helsingin kaupungin kohteista. Toiminnan tavoitteena on käsitellä vesipitoiset massat siten, että ne on mahdollista ohjata hyötykäyttöön tai loppusijoittaa. Käsitteilyllä voidaan myös pienentää loppusijoituskustannuksia. Tavoitetta pidetään kannatettavana.

04.09.2017

Hakemuksessa on tunnistettu ja kuvattu toimintaan liittyvät ympäristöriskit ja häiriöt ja näihin liittyvä valvonta ja seuranta.

Hakemuksen mukaan toiminnasta ei aiheudu ympäristöstä poikkeavaa meluhaittaa, eikä melu ole jatkuvaa. Toiminnasta ei myöskään aiheudu pölyhaittaa eikä päästöjä maaperään, pohjaveteen tai vesistöön.

Lietteensakeutusallas sijaitsee Hermannin kaupunginosassa osoitteessa Kyläsaarenkatu 8 kiinteistöllä 91-21-676-3. Kohde sijoittuu Sörnäistenrannan ja Hermanninrannan osayleiskaava-alueelle. Osayleiskaavassa nro 11650 alue on merkitty kerrostalovaltaiseksi alueeksi. Alueella on voimassa yleiskaava 2002, jossa alue on kerrostalovaltaista asuminen ja toimitilojen aluetta. Alueella on voimassa asemakaava nro 10240 (28.1.1998), jossa alue on osoitettu ympäristöhaittoja aiheuttamattomille teollisuus- ja varastorakennuksille sekä toimistorakennuksille. Lähiympäristön tuorein asemakaava 12407 on saanut lainvoiman vuonna 2017. Kaava mahdollistaa mm. asuinkerrostalojen-, erityisasumisen sekä liike- ja hotellirakennusten sijoittamisen lähimmillään noin 150 metrin etäisyydelle lupakohteesta. Kalasataman rakentumisjärjestyksen ja kaavoituksen ajoituksen suhteen on todennäköistä, että toiminnalla on edellytykset jatkua ympäristölupahakemuksen edellyttämällä tavalla.

Kaupunkiympäristön toimialan käsityksen mukaan estettä jatkaa sakeutusaltaan toimintaa vuoteen 2027 asti ei ole. Toiminnan aloittamislupaa ennen uuden luvan lainvoimaisuutta pidetään kannatettava, jotta toimintaa voidaan jatkaa keskeytyksettä.

Lisätiedot

Kati Valkama, ympäristösuunnittelija, puhelin: 09 310 36573
kati.valkama(a)hel.fi
Tuomas Hakala, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37205
tuomas.hakala(a)hel.fi
Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, puhelin: 09 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Ympäristöpalvelut Ympäristönsuojelu Yksikön päällikkö 15.08.2017 § 63

HEL 2017-008052 T 11 01 00 00

ESAVI /4449/2017

Kaupunginhallitus on pyytänyt 17.8.2017 mennessä ympäristöpalveluilta lausuntoa Helsingin kaupungin rakentamispalvelu Staran ympäristölupahakemuksesta, joka koskee vesipitoisten massojen kuivatus-, esi-

käsittely- ja varastointitoimintaa Kyläsaarella. Ympäristölupahakemus on käsitellyssä Etelä-Suomen aluehallintovirastossa, joka on pyytänyt hakemuksesta lausuntoa 31.8.2017 mennessä Helsingin kaupunginhallitukselta, Helsingin kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta ja Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Kuvaus toiminnasta, jolle ympäristölupaa haetaan

Ympäristölupaa haetaan vesipitoisten massojen kuivatukseen, esikäsitelyyn ja välivarastointiin entisen Kyläsaaren jätevedenpuhdistamon yhdessä sakeutusaltaassa, jonka koko on 1000 m³. Toimintaa on harjoitettu alueella jo useita vuosia ja tämän hetkinen ympäristölupa (ESA-VI/747/04.08/2010) on voimassa 31.12.2017 asti. Uutta ympäristölupaa haetaan 31.12.2027 asti.

Altaassa on tarkoitus kuivattaa Helsingin kaupungin alueelta tulevia vesipitoisia massoja, jotka voivat olla esimerkiksi ruopattuja pohjasedimenttejä, lumenkaatopaikkojen sulatusaltaisiin kertyneitä maamassoja tai hiekanerottimiin ja hulevesikaivoihin kertyneitä maa-aineksia. Vesi erotetaan massoista altaan pohjalla sijaitsevan kaivon kautta tai altaan pohjalle tai massan sekaan pystyyn asennettavien salaojaputkien avulla. Vedet johdetaan altaasta viereiseen umpikaivoon, josta otetaan tarvittaessa vesinäytteitä viemärintikelpoisuuden selvittämiseksi.

Altaassa käsiteltävät massat voivat olla puhtaita tai sisältää erilaisia haitta-aineita, kuten raskasmetalleja, arseenia, bromia, booria, fluoridia, sulfidia, öljyhiilivetyjä, polyaromaattisia yhdisteitä, polykloorattuja bifenyyliä, PCDD/PCDF -yhdisteitä, kloorifenoleja, torjunta-aineita, orgaanisia tinayhdisteitä, syanidia tai muita heikosti haihtuvia orgaanisia yhdisteitä. Joissakin tapauksissa massojen haitta-ainepitoisuudet voivat ylittää vaarallisen jätteen raja-arvot. Massat toimitetaan niiden laadun mukaisesti jatkokäsittely- tai loppusijoituspaikkoihin.

Toiminnanharjoittajan arvion mukaan toiminnasta aiheutuva liikenne on 10-20 kuorma-autoa päivässä silloin, kun allasta täytetään tai tyhjenetään. Muulloin kohteelle ei ole liikennettä. Liikenteen lisäksi melua aiheuttaa massojen kääntely työkoneilla. Melua aiheuttavat toiminnot pyritään hakemuksen mukaan suorittamaan arkisin kello 7-18. Laitoksen on tarkoitus olla toiminnassa arkisin klo 7-22 ja tarvittaessa viikonloppuisin klo 7-18. Pölyhaittoja ehkäistään pitämällä työalue ja ajoreitit puhtaina sekä tarvittaessa käyttämällä pölynsidontaa tai kastelua.

Lausunto

Hakemuksen mukainen toiminta on jatkunut alueella jo useita vuosia eikä siitä ole ympäristönsuojeluyksikön tietojen mukaan aiheutunut ympäristöhaittoja. Toiminta tulee supistumaan voimassa olevan ympäris-

04.09.2017

töluvan mukaisesta toiminnasta siten, että käyttöön jää nykyisen kolmen käsittelyaltaan sijaan ainoastaan yksi allas.

Alueen maankäyttö tulee muuttumaan ns. Kalasataman alueen rakentamisen myötä, mutta tämän hetkisen tiedon mukaan Kyläsaaren alueen rakentaminen ajoittuu vuosille 2030-2036 lukuun ottamatta Kyläsaarenkadun pohjoispään ns. kampusaluetta, joka on suurelta osin jo valmis.

Edellä todetun perusteella ympäristönsuojelupäällikkö katsoo Helsingin kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen ominaisuudessa, että ympäristölupahakemuksen hyväksymiselle ei ole estettä. Toiminnan tällä hetkellä voimassa olevassa ympäristöluvassa (ESA-VI/747/04.08/2010) annetut määräykset ovat pääosin edelleen soveltuvia toimintaa ohjaaviksi lupamääräyksiksi.

Lisätiedot

Petri Puttonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32009
petri.puttonen(a)hel.fi

§ 782

Tontin varaaminen jääpallo- ja luisteluareenan rakentamiseksi Malmin Longinojalle

HEL 2015-013092 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti varata Oy Helsingin Luisteluareena - Helsingfors Skridskoarena Ab:lle 38. kaupunginosassa (Malmi) sijaitsevan, karttaliitteeseen merkityn n. 13 500 m²:n suuruisen alueen, joka on osa kiinteistöjä 91-38-155-11, 91-418-2-278 ja 91-418-2-277 jääpallo- ja luisteluareenan suunnittelua varten 31.8.2018 saakka seuraavin ehdoin:

1

Varausmaksu on 6 750 euroa.

2

Hankkeen luonnospiirustukset on oltava kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan hyväksymiä ennen rakennusluvan hakemista.

3

Varauksensaajan tulee esittää vuokraushakemus 30.4.2018 mennessä.

4

Varauksensaaja vastaa kaikkien viranomaislupien hakemisesta aiheutuvista kustannuksista ja kaikista rakentamiskustannuksista sekä tulevalla vuokra-alueella mahdollisesti tarvittavien kulkuväylien, johtojen, ojien ym. siirroista.

5

Helsingin kaupunki ei vastaa siitä vahingosta, mikä varauksensaajalle saattaa aiheutua siitä, ettei hankkeelle saada rakennuslupaa tai ettei varsinaista maanvuokrausta voida solmia.

6

Varauksensaajan on varausaikana esitettävä seuraavat tiedot kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle:

- suunnitelmat rakennettavasta hallista

- yksityiskohtaiset tiedot hallin rakentamiskustannuksista sisältäen kaik-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

ki rakentamiseen liittyvät toimenpiteet ja hallin varustelusta
- yksityiskohtaiset tiedot hallin käyttötalouslaskelmista ja niiden perusteista
- yksityiskohtaiset tiedot hallin rakentamisen rahoitussuunnitelmasta
- alustava varmistus siitä, että hallin rakentaminen esitettyjen suunnitelmien mukaan on eri viranomaislupien näkökulmasta mahdollista

7

Samalla kaupunginhallitus toteaa, ettei tämä varauspäätös ei ole kaupungin sitoumus hallin rahoittamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin jääpallo- ja luisteluareenan suunnitteluvaraus
- 2 Malmi Talttatie_aluerajaus.pdf
- 3 Ulkonäkymä ym.
- 4 Jääpallo- ja luisteluareenan suunnitteluvaraushakemuksen liitteet_päivitetty.pdf
- 5 Oy Helsingin Luisteluareena-Helsingfors Skridskoarena Ab.pdf
- 6 Salassa pidettävä ()

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Oy Helsingin Luisteluareena-Helsingfors Skridskoarena Ab	Esitysteksti
NCC Property Development Oy	Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Liikuntavirastoon on saapunut 27.11.2015 päivätty hakemus, joka koskee yhden vuoden suunnitteluvarauksen myöntämistä Malmin Longino-

jalla olevalle tontille jääpallo- ja luisteluareenan rakentamista varten. Hankkeen tavoitteena on parantaa jääpallon ja muun jääliikunnan kilpailu- ja harjoitusolosuhteita.

Hakemuksessa hakijana on HIFK Bandy ry, Kulosaaren Vesta ry, Botnia-69 ry, Suomen Jääpalloliitto ry ja Jääpallon tuki ry, perustettavan yhtiön/yhtymän puolesta. Hakemuksen mukaan tarkoituksena on rakentaa 9 000 m²:n suuruinen luisteluhalli, jossa olisi täysimittainen jääpallokenttä (113 x 65 m). Oy Helsingin Luisteluareena - Helsingfors Skridskoarena Ab on rekisteröity huhtikuussa 2017. Katsomopaikkoja luisteluhalliin olisi tulossa 1 500 - 2 000. Lisäksi halliin rakennettaisiin mm. tekniset tilat, pukuhuonetiloja sekä erilaisia muunneltavia yleisötiloja. Alustavia havainnekuvia rakennettavasta hallista on esityslistan liitteenä.

Varaushakemuksen jälkeisessä jatkovalmistelussa hallin suunnitelmia ja kustannusarviota on tarkennettu. Toteutus- ja rahoitusmuotoa on muutettu siten, että kaupungille ehdotetaan perustettuun yhtiöön omistussuuden sijaan lainoitusosuutta.

Hallin koko on jonkin verran kasvanut jatkosuunnittelun aikana ja rakennusaika on alkuperäistä pitempi. Tarkennetun suunnitelman mukaan halli on myös mahdollista jakaa kolmeen erilliseen luistelualueeseen esimerkiksi taitoluistelua varten, ja oheisliikuntatiloja on jonkin verran lisätty. Hallin koon kasvu, tarkempi suunnittelu ja kaikkien rakentamiseen liittyvien kulujen laskenta on lisännyt hallin kustannusarviota. Hakijan tämän hetkinen arvonnisäveroton kustannusarvio on noin 10-11 milj. euroa. Investointikustannuksiin vaikuttaa valittava energiaratkaisu.

Hakemuksessa esitetyt tiedot rakennettavista hallitiloista, rakentamisen kustannuksista ja sen rahoittamisesta sekä hallin käyttötaloudesta ovat yleisluonteisia. Hakija on täydentänyt näitä tietoja varauksesta käytyjen neuvotteluiden yhteydessä, mutta tästä huolimatta on syytä kirjata varauspäätökseen täsmällisiä ehtoja varausaikana kaupungille toimitettavista tiedoista. Hakija on esittänyt hankkeen investoinnin rahoitussuunnitelmassa, että hanketta voitaisiin rahoittaa myös kaupungin urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston 40 %:n lainaosuudella. Hakija on hakenut myös 2,5 milj. euron investointiavustusta opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Käyttötalouden laskelmissa perustettavan yhtiön tulot on arvioitu noin 1,0 milj. euron suuruisiksi. Tulot perustuvat jäävuorojen tuntihintoihin ja tuntimääriin (käyttöaste), jotka merkitsevät toteutuakseen käytännössä käyttäjille eli seuroille kanavoitavaa nykyistä noin 0,5 milj. euroa suurempaa tukea. Lähtökohtaisesti hallin käyttäjille kohdennettava tuki tulee sopeuttaa kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan käyttötalouden kulloisiinkin puitteisiin. Hakijan alustavien laskelmien mukaan yhtiö voi katkaa tuloillaan pääoma- ja käyttökustannukset. Hanke voi vaikuttaa

myös muiden jäähallien toimintaedellytyksiin esim. käyttäjämäärien vähenemänä.

Tämä varauspäättös ei ole kaupungin sitoumus hallin rahoittamiseen.

Varausalue käsittää asemakaava nro 10850 korttelin 38155 tontin nro 16, joka on kaavoitettu urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi. Tontti 38155/16 kuuluu voimassa olevaan kaupunginvaltuuston 14.3.2001 hyväksymän ja 4.5.2001 lainvoiman saaneen asemakaavan nro 10850 mukaan urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeseen (YU). Asemakaava mahdollistaa suunnitellun jääpallo- ja luisteluareenan rakentamisen. Tontilla on tällä hetkellä Staran varikko-toimintaa ja kiinteistövirasto on vuokrannut alueen tähän käyttöön vuoden 2017 loppuun saakka.

Tontilla on varattu 7000 k-m2 urheilutoimintaa palvelevien rakennusten rakentamiseen sekä 5000 k-m2 urheilu-, liike-, toimisto- ym. työtilojen rakentamiseen. Tästä 5000 k-m2:stä 50 % tulee käyttää liikuntatoimintaa palveleviin tiloihin.

Kiinteistövirasto on lausunnossaan 17.8.2016 todennut, että neuvotellut tontin vuokraamisesta on käytävä kiinteistöviraston tonttiosaston ja liikuntaviraston välillä ennen tontin vuokraamista hakijalle. Tontille voidaan sopia uusi maavuokrasopimus alkamaan aikaisintaan 1.1.2018.

Jääpallo- ja luisteluareenan pysäköinti ratkaistaan jatkosuunnittelussa. Pysäköintialueita selvitetään suunnitellun jääareenan tontin pohjoisiosassa sekä tontin eteläpuoleisella asemakaavassa merkityillä autopaikkojen korttelialueella. Pysäköintiin liittyvää yhteistyötä selvitetään kaavoittajan ja tontin vierellä olevien toimijoiden kanssa.

Esittelijän kannanotot

NCC Property Development Oy on elokuussa 2017 lähettänyt samaan aluekokonaisuuteen kohdistuvan varaushakemuksen liikunta-, vapaa-ajan ja liiketilojen sekä asuntojen suunnittelemiseksi ja rakentamiseksi. Suunnitteluvaraushakemusten yhteensopivuutta selvitetään erikseen. Nyt käsiteltävänä oleva tontinvaraushakemus jääpallo- ja luisteluareenan rakentamiseksi on saapunut liikuntavirastoon marraskuussa 2015. Asia on ollut liikuntalautakunnassa 12.5.2016 ja edennyt kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Ensiksi saapunut hakemus tulee käsitellä myöhemmin saapuneesta hakemuksesta huolimatta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvnro
FI02012566

04.09.2017

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185

hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Juha Viljakainen, hankepääällikkö, puhelin: 310 36276

juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin jääpallo- ja luisteluareenan suunnitteluvaraus
- 2 Malmi Talttatie_aluerajaus.pdf
- 3 Ulkonäkymä ym.
- 4 Jääpallo- ja luisteluareenan suunnitteluvaraushakemuksen liitteet_päivitetty.pdf
- 5 Oy Helsingin Luisteluareena-Helsingfors Skridskoarena Ab.pdf
- 6 Salassa pidettävä ()

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Oy Helsingin Luisteluareena-
Helsingfors Skridskoarena Ab
NCC Property Development Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Esitysteksti

Tiedoksi

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kiinteistövirasto 17.8.2016

HEL 2015-013092 T 10 01 01 00

Pyydettyinä lausuntona kiinteistövirasto toteaa, että varattavaksi esitetty 38. kaupunginosan (Malmi) korttelin 38155 tontti nro 16 on voimassa olevassa asemakaavassa osoitettu urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeseen (YU), joten asemakaavalliset edellytykset hankkeen toteuttamiselle ovat olemassa.

Kiinteistövirasto toteaa edelleen, että varattavaksi esitetty tontti on pääosin vuokrattu STARAlle 31.12.2017 päättyvällä maanvuokrasopimuksella sekä määrääla tontista tilapäisvuokralla Helsingin Liikuntahallit Oy:lle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.09.2017

Kiinteistövirasto esittää, että neuvottelut tontin vuokraamisesta on käytävä kiinteistöviraston tonttiosaston ja liikuntaviraston välillä ennen tontin vuokraamista hakijalle. Tontille voidaan sopia uusi maanvuokrasopimus alkamaan aikaisintaan 1.1.2018.

Kiinteistövirastolla ei ole muutoin huomauttamista itse esitykseen jääpallo- ja luisteluareenan rakentamisen suunnitteluvaraukseen.

Lisätiedot

Henna Vennonen, tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36464
henna.vennonen(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 12.05.2016 § 67

HEL 2015-013092 T 10 01 01 00

Esitys

Liikuntalautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se varaisi perustettavalle yhtiölle / yhtymälle (HIFK Bandy ry, Kulosaaren Vesta ry, Botnia-69 ry, Suomen Jääpalloliitto ry ja Jääpallon tuki ry) 38. kaupunginosassa (Malmi) sijaitsevan, karttaliitteeseen merkityn n. 13 500 m²:n suuruisen alueen, joka on osa kiinteistöjä 91-38-155-11, 91-418-2-278 ja 91-418-2-277 jääpallo- ja luisteluareenan suunnittelua varten ajaksi 1.6.2016 - 31.5.2017 seuraavin ehdoin:

1 Varausalue käsittää asemakaava nro 10850 korttelin 38155 tontin nro 16, joka on kaavoitettu urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi. Varsinaisen vuokra-alueen rajat määräytyvät myöhemmin tehtävän vuokrasopimuksen mukaisesti.

Varausmaksu on 6 750 euroa vuodessa ja se on maksettava 15.8.2016 mennessä kaupungin lähettämää laskua vastaan Helsingin kaupungin talouspalveluiden varainhallintaan tai kaupungin osoittamalle pankkitilille.

2 Hankkeen luonnospiirustukset on esitettävä liikuntalautakunnan hyväksyttäväksi ennen rakennusluvan hakemista.

3 Varauksensaajan tulee esittää vuokraushakemus hyvissä ajoin ennen varausajan päättymistä.

Vuokrasopimuksen on oltava voimassa ennen kuin rakennuslupa myönnetään.

4 Varauksensaaja vastaa kaikkien viranomaislupien hakemisesta aiheutuvista kustannuksista ja kaikista rakentamiskustannuksista sekä

tulevalla vuokra-alueella mahdollisesti tarvittavien kulkuväylien, johtojen, ojien ym. siirroista.

5 Helsingin kaupunki ei vastaa siitä vahingosta, mikä varauksensaajalle saattaa aiheutua siitä, ettei hankkeelle saada rakennuslupaa tai ettei varsinaista maanvuokrausta voida solmia.

6 Kaupunki ei vastaa varauksensaajalle aiheutuneista kustannuksista, mikäli päätös oikaisuvaatimuksen tai kunnallisvalituksen johdosta muuttuu tai kumoutuu.

7 Varauksensaajan on varausaikana esitettävä seuraavat tiedot:

- suunnitelmat rakennettavasta hallista
- yksityiskohtaiset tiedot hallin rakentamiskustannuksista sisältäen kaikki rakentamiseen liittyvät toimenpiteet ja hallin varustelusta
- yksityiskohtaiset tiedot hallin käyttötalouslaskelmista ja niiden perusteista
- yksityiskohtaiset tiedot hallin rakentamisen rahoitussuunnitelmasta
- alustava varmistus siitä, että hallin rakentaminen esitettyjen suunnitelmien mukaan on eri viranomaislupien näkökulmasta mahdollista

8 Tämä varauspäätös ei ole kaupungin sitoumus hallin rahoittamiseen. Siihen liittyvät esitykset käsitellään tarvittaessa erikseen.

Velodrome & Sport Arena Finland Oy:n hakemus pyöräilyvelodromin suunnitteluvarauksen tekemiseksi

Samassa yhteydessä todetaan käsitellyksi 22.3.2012 (Hel 2012-004813) ja 1.11.2012 (Hel 2012- 014857) saapuneet samaa tonttia koskevat hakemukset pyöräilyvelodromin rakentamiseksi. Suunnitteluvarausta ei tehdä pyöräilyvelodromin rakentamista varten.

Esittelijä

osastopäällikkö
Petteri Huurre

Lisätiedot

Petteri Huurre, osastopäällikkö, puhelin: 310 87791

§ 783

Selvitys Etelä-Suomen aluehallintovirastolle hoitoon pääsystä perusterveydenhuollossa ja suun terveydenhuollossa

HEL 2017-007858 T 06 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan selvityksen hoitoon pääsyn toteutumisesta perusterveydenhuollossa ja suun terveydenhuollossa:

1. Miten Helsingin kaupungin perusterveydenhuollossa varmistetaan potilaiden välitön yhteydenaanti terveystieteiden keskuksi?

Helsingin kaupungin perusterveydenhuollossa on käytössä takaisinsoittopalvelu arkisin klo 8 - 15 ja iltapäivällä klo 15:n jälkeen puhelut yhdistyvät suoraan terveystieteiden puhelimiin. Terveystieteiden puhelupalvelun lisäksi helsinkiläisiä palvelee ympärivuorokautinen terveystieteen neuvonta. Kiireellisen neuvonnan lisäksi terveystieteen neuvonnasta annetaan ohjausta myös kiireettömissä terveyden ja terveystieteen palvelujen käyttöön liittyvissä asioissa. Kaikilla terveystieteen palveluilla ja päivystyksissä on myös mahdollista asioida paikan päällä aukioloaikana.

2. Mitkä ovat ne syyt, joiden vuoksi potilaiden puheluihin ei ole voitu vastata välittömästi?

Helsingin terveystieteen palveluihin otettiin puhelimitse yhteyttä maaliskuussa 2017 yhteensä 107 949 kertaa. Kello 15:n jälkeen tulevat puhelut ohjautuivat suoraan terveystieteiden puhelimiin. Takaisinsoitolla vastattiin 101 576 puheluun eli 94,10 prosenttiin kaikista järjestelmään tulleista puheluista. 6 188 puhelua siirtyi järjestelmässä suoraan terveystieteiden puhelimiin. Suorista soitoista 3 458 puhelua eli 55,90 prosenttia pääsi läpi. Läpipääsemättömien puhelujen osuus koko puhelumäärästä oli vain 2,52 prosenttia. Suorat puhelut yhdistyvät klo 15 alkaen samoihin puhelimiin, joista hoidetaan vielä takaisinsoittopuheluja ja jotka ovat osan aikaa varattuina. Tämän vuoksi kaikkiin suoriin puheluihin ei aina pystytä vastaamaan välittömästi.

3. Miten Helsingin kaupungin perusterveydenhuollossa toimitaan sellaisissa tilanteissa, joissa potilaiden puheluihin ei ole voitu vastata välittömästi? Onko käytössä esimerkiksi takaisinsoittopalvelu?

Käytössä on takaisinsoittopalvelu arkisin klo 8 - 15.

4. Mihin toimenpiteisiin Helsingin kaupungin perusterveydenhuollossa on ryhdytty tilanteen korjaamiseksi ja miten toimenpiteissä on onnistuttu?

Terveysasemilla on ohjattu lisää hoitajia puhelintyöhön aamuisin, jotta aamun suuri puhelinkesyntä ei ruuhkauttaisi takaisinsoittojärjestelmää koko päiväksi ja jättäisi suurta määrää soitettavia puheluita hoidettavaksi klo 15:n jälkeen. Iltapäivällä omahoitajien henkilökohtaiset takaisinsoittopuhelut hoidetaan yhteisvastuullisesti klo 14 - 15 välillä. Muutosten vaikutusta pidemmällä aikavälillä ei voida vielä luotettavasti arvioida, mutta mikäli suorien puhelujen osalta ei päästä kohtuulliseen vähintään 80 prosentin vastausasteeseen, selvitetään mahdollisuutta ottaa käyttöön takaisinsoitto myös klo 15 - 16.

Kahdella terveysasemalla on pilotoitu joulukuusta 2016 lähtien ja kolmannella maaliskuusta 2017 lähtien avointa sähköistä yhteydenottokanavaa, mitä kautta terveysasemalle voi lähettää viestin ympärivuorokautisesti myös ilman edeltävää sähköisen asiointisopimuksen tekemistä terveysaseman kanssa. Alustavat kokemukset ovat lupaavia. Sähköisen yhteydenoton pilottia on tarkoitus laajentaa syyskuussa 2017 uusille asemille ja vähitellen viimeistään vuonna 2018 kaikille terveysasemille. Palvelujen saatavuutta ja asiakaskokemusta, puhelinpalvelu mukaan lukien, parannetaan määrätietoisesti.

5. Miten Helsingin kaupungin perusterveydenhuollossa seurataan vastaanottoaikojen saatavuutta suun terveydenhuollossa?

Suun terveydenhuollon perustason hoitoa, erikoishammaslääkäritason oikomishoitoa mukaan lukien, on 33 hammashoitolassa. Ne jakautuvat hallinnollisesti seitsemään hoitolaryhmään. Virka-ajan päivystyksestä vajaa puolet toteutuu em. hoitoloissa ja loppuosa keskitetyssä päivystyksikössä ja ostopalvelussa. Virka-ajan ulkopuolinen päivystys hankitaan ostopalveluna yhdessä pääkaupunkiseudun kuntien ja Kirkkonummen kanssa. Erikoishammaslääkäritason hoito (oikomishoitoa lukuun ottamatta) järjestetään yhdessä Espoon, Kauniaisten ja Kirkkonummen kanssa suun erikoishoidon yksikössä, jonne hoitoon ottaminen perustuu läheteeseen. Kutakin hoitolaryhmää ja toiminnallista yksikköä (päivystys, erikoishoito) johtaa vastaava hammaslääkäri (ylihammaslääkäri)/osastonhoitaja -työpari.

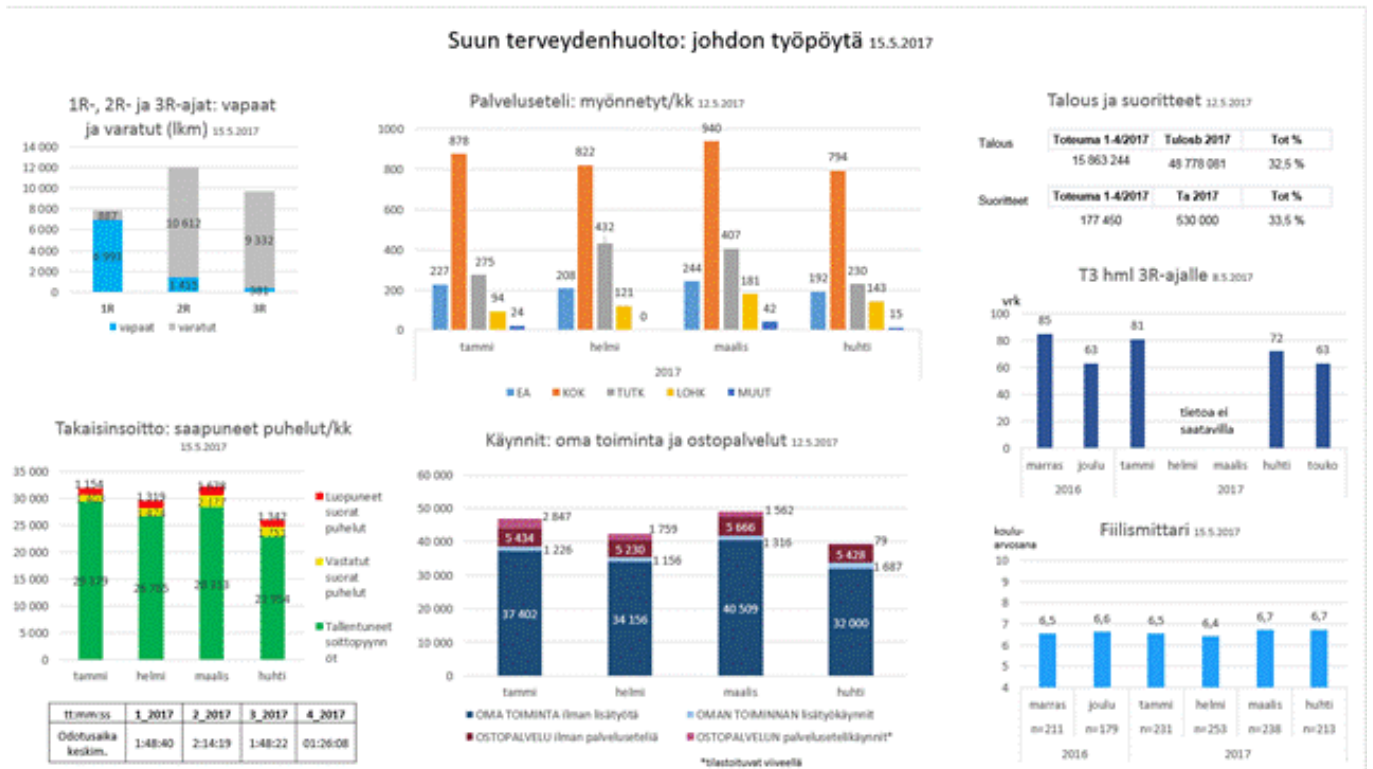
Hoidon tarpeen arviointi tehdään suun terveydenhuollon keskitetyssä ajanvarauksessa, jossa annetaan ajat perustason hoitoon jatkohoitoaikoja lukuun ottamatta. Jotta keskitetty ajanvaraus voi toimia, ajanvarauskirjojen rakenne on yhtenäistetty ja hoidon tarpeen arvioinnin tulokseen pohjautuvat vastaanottolajit (aikatyypit) on määritetty. Hoitolaryhmien käytössä olevat hammaslääkärien, suuhygienistien ja hammas-

hoitajien ajanvarauskirjoille luodut ajat perustuvat hoitolaryhmäkohtaiseen mitoitukseen, jossa on huomioitu hoitolaryhmän vastuuväestön (neuvola-asetuksen 338/2011 ja kouluterveydenhuollon velvoitteet, ikääntyneet ja liikuntarajoitteiset asukkaat) palveluntarve. Tälle väestöryhmälle palvelut turvataan ensisijaisesti lähihoitolassa. Muut voimavarat käytetään pääasiassa työikäisen väestön kiireettömään hoitoon ja vapaata aikaa tarjotaan mistä tahansa hoitolasta. Ajan antaminen perustuu kuitenkin aina hoidon tarpeen arvioinnin tulokseen ja edellä kuvatun menettelyn tarkoitus on hallita kysynnän ja tarjonnan kokonaisuutta.

Henkilöstölle on annettu ohje ajanvarauskirjojen avaamisesta viikoittain siten, että aikoja on käytettävissä kolme kuukautta eteenpäin. Ohje sisältää tiedon siitä, kuinka paljon kutakin aikatyyppeä tulee sisältyä päivittäiseen työohjelmaan. Esimiehet on veloitettu seuraamaan kirjojen avaamista ja mitoitukseen perustuvaa aikatyyppeiden lukumäärää. Esimiehet raportoivat tilanteesta johtoryhmälle. Kahden viikon välein pidettävässä johtoryhmän kokouksessa käsitellään vastaanottoaikojen saatavuustilanne ja päätetään tarvittavista toimenpiteistä.

Suun terveydenhuollon esimiehet seuraavat vastaanottoaikojen saatavuutta mm. johdon työpöytä näkymän avulla (kuva alla).

6. Mitkä ovat ne syyt, joiden vuoksi hoidon tarpeessa oleville potilaille ei ole voitu antaa vastaanottoaikaa hammaslääkärille?

Vuoden 2016 alusta lähtien Helsingin suun terveydenhuollossa ei ole ollut hoitojonoa kiireettömään hoitoon. Aika on voitu antaa kolmen kuukauden sisällä yhteydenotosta. Satunnaisesti voi syntyä tilanne, jolloin ajanvarauksessa ei löydy vapaata kiireettömän hoidon aikaa. Tällöin joudutaan pyytämään asiakasta ottamaan uudelleen yhteyttä. Kokonaisuudessaan tilanne on kuitenkin tasapainossa lisääntyneestä kysynnästä huolimatta.

AvoHILMO-tietoihin perustuva kuuden kuukauden määräajan ylittyminen 18 potilaan kohdalla johtuu tehtyjen selvitysten mukaan kirjaamisvirheestä. Potilastietojärjestelmän raportointityökalulla tuotetun raportin mukaan lokakuun 2016 jälkeen 13 potilaan kohdalla kuuden kuukauden määräaika on ylittynyt. Sen jälkeen ei ylityksiä ole ollut.

	Ei kuulu hoitotakuuseen > 6 kk	Kuuluu hoitotakuuseen > 6 kk	*Kuuluuko hoitotakuuseen > 6 kk
2016	24	2016	2040
01.16	8	301	309
02.16	7	314	321
03.16	0	273	273
04.16	1	209	210
05.16	2	155	157
06.16	4	180	184
07.16	1	163	164
08.16	1	221	222
09.16	0	187	187
10.16	0	13	13
11.16	0	0	0
12.16	0	0	0
2017	0	0	0
01.17	0	0	0
02.17	0	0	0
03.17	0	0	0

Näiden 13 potilaan seurantatiedot poimittiin järjestelmästä, ja voitiin todeta, että kaikkien kohdalla hoito oli käynnistynyt kuuden kuukauden sisällä hoidon tarpeen arviosta. Potilastietojärjestelmän hoidon saata-
vuustietojen kirjaamisalusta sallii hoidon aloituskohdan ohittamisen, jolloin tapahtumasta ei jää järjestelmään aikaleimaa. Ongelma on tiedostettu ja on tuotettu raportti, jonka avulla puuttuvat kirjaukset voidaan yksilöidä suorittajakohtaisesti ja muistuttaa kohdennetusti henkilökuntaa oikeasta menettelystä. Tilanne on parantunut, mutta edelleen yksittäisiä virheitä voi tapahtua. Järjestelmätoimittajalle on annettu palautetta asian korjaamiseksi. Loppuvuodesta 2017 käyttöön saatavassa ohjel-

maversiossa hoidon saatavuuden kirjaaminen on toteutettu uudella tavalla.

3.4.2017 kb 10:48

HAMMASHUOLTO
Hoidon saatavuus: hoitokokonaisuudet

Sivu 1 (??)

H-tunnus	Hoitokokonaisuus	Tila	Kiireellisyys	Käynnin luonne	Yht.otto	-tapa	-tulos	T.arvio	Tarvion tulos	H. aloitus	Jatkohoito	H. lopetus	max(Pvm ja klo)
010190-3Rshg		hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	3.10.16	Käynti		3.10.16	Ajanvaraus				26.10.2016 10:27
030459-3R		hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	3.10.16	Puhelin		3.10.16	Ajanvaraus				15.2.2017 11:48
110990-13R		hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	4.10.16	Puhelin		4.10.16	Ajanvaraus				13.1.2017 08:27
130692-3R		hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	3.10.16	Puhelin		3.10.16	Ajanvaraus				26.11.2016 09:20
110487-13R		hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	3.10.16	Puhelin		3.10.16	Ajanvaraus				20.12.2016 16:30
020866-3Rshg		hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	4.10.16	Puhelin		4.10.16	Ajanvaraus				24.10.2016 08:03
310893-3R uusi		hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	4.10.16	Puhelin		4.10.16	Ajanvaraus				17.11.2016 09:30
141195-13R		hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	4.10.16	Puhelin		4.10.16	Ajanvaraus				2.11.2016 17:07
161062-3R		hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	3.10.16	Puhelin		3.10.16	Ajanvaraus				1.1.2017 16:45
201186-13R		hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	4.10.16	Puhelin		4.10.16	Ajanvaraus				16.11.2016 17:40
260636-3R		hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	3.10.16	Puhelin		3.10.16	Ajanvaraus				30.11.2016 15:40
100892-3R		hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	3.10.16	Puhelin		3.10.16	Ajanvaraus				22.11.2016 10:19
131184-13R		hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	3.10.16	Puhelin		3.10.16	Ajanvaraus				6.2.2017 09:38

en määrä 13

7. Miten Helsingin kaupungin perusterveydenhuollossa toimitaan sellaisissa tilanteissa, joissa potilaille ei ole antaa vastaanottoaikaa hammaslääkärille?

Kun kyseessä on välitön tai kiireellinen hoidon tarve, aika annetaan aina. Tarvittaessa aika annetaan varattujen aikojen väliin tai vähemmän kiireellisiä aikoja siirretään. Vastaanottoajan sijasta potilaalle voidaan myös tarjota palveluseteliä suoraan ajanvarauksesta. Kaikki potilaat eivät kuitenkaan ota vastaan tarjottua palveluseteliä. Osa potilaista palaa terveyskeskukseen kesken palvelusetelihoidon.

8. Mihin toimenpiteisiin Helsingin kaupungissa on ryhdytty suun terveydenhuollon tilanteen korjaamiseksi ja miten toimenpiteissä on onnistuttu?

Hoitojonosta luopuminen on edellyttänyt järjestelmällistä toimintatapojen kehittämistä. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan palvelujen uudistamisen tavoitteena ovat mm. nykyistä paremmin asiakkaiden tarpeita huomioon ottavat hoitoprosessit. Suun terveydenhuollossa on esim. laajennettu ns. ryhmäkirjojen käyttöä, jolloin potilaan tarvitsemaa hoitoa voidaan edistää yhdellä käynnillä perinteiseen määrämittaisen ajan varaamiseen verrattuna. Riskipotilaita tunnistamalla ja paljon hoitoa vaativien potilaiden hoidonjärjestelyllä on saatu vapautumaan voimavaroja.

Heinäkuun alussa 2017 otettiin käyttöön uusi palveluseteli, joka sisältää tutkimuksen lisäksi rajattuja paikkaus- ja ienhoidon toimenpiteitä.

Palveluseteli annetaan suoraan ajanvarauksesta ja se soveltuu potilaille, joilla hoidontarpeen arvioidaan olevan vähäistä aiempien tietojen ja potilaan kertoman perusteella. Hoitosuunnitelmissa pyritään useamman vuoden kattavaan suunnitelmaan. Potilaan suun sairauksien riskiin perustuva seuraava tutkimusajankohta kirjataan potilastietojärjestelmän kutsuosioon myös aikuispotilailla. Ostopalvelusopimukset on laadittu siten, että terveyskeskus voi tilaajana tarvittaessa lisätä ostettavan palvelun määrää ja muuttaa sisältöä, esim. kiireellisten ja kiireettömien aikojen suhdetta.

Suun terveydenhuollon kertomustietojen arkistointi Kanta-palveluihin toteutuu vuoden loppuun mennessä, jolloin potilaat pääsevät katsomaan hoitosuunnitelmansa Omakanta-palvelusta. Tämä osaltaan vähentää yhteydenottoja ja hoitoon hakeutumista. Voimavaroja on kohdennettu myös terveydenedistämistoimintaan. Helsingin suun terveydenhuolto osallistuu ODA-hankkeeseen, jossa sähköisiä palveluja täydennetään digitaalisilla palveluilla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Etelä-Suomen aluehallintoviraston selvityspyyntö 26.6.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää 31.8.2017 mennessä kaupunginhallitukselta selvitystä hoitoon pääsyn toteutumisesta perusterveydenhuollossa ja suun terveydenhuollossa. Selvityksen antamiseen on

saatu lisäaikaa 14.9.2017 saakka. Aluehallintoviraston selvityspyyntö on liitteenä.

Terveystieteellisen 51 §:n mukaan hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä lääketieteellisesti tarpeelliseksi todettu hoito tulee järjestää potilaan terveydentila ja sairauden ennakoitavissa oleva kehitys huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa, kuitenkin kolmessa kuukaudessa siitä, kun hoidon tarve on arvioitu. Tämä kolmen kuukauden enimmäisaika voidaan ylittää suun terveydenhuollossa ja perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettavassa erikoissairaanhoidossa enintään kolmella kuukaudella, jos lääketieteellisistä, hoidollisista tai muista vastaavista perustelluista syistä hoidon antamista voidaan lykätä potilaan terveydentilan vaarantumatta.

Aluehallintovirastojen ja Valviran yhteisen kiireettömään hoitoon pääsyä kokevan valtakunnallisen valvontaohjelman 2017 - 2019 mukaan aluehallintovirastot selvittävät hoitoon pääsyä erityisesti sellaisissa terveyskeskuksissa, joissa lääkärin vastaanotolle ei pääse viimeistään kolmen kuukauden enimmäisajassa hoidon tarpeen arvioinnista tai hammaslääkärin vastaanotolle viimeistään kuuden kuukauden enimmäisajassa hoidon tarpeen arvioinnista. Aluehallintovirastot selvittävät hoitoon pääsyä myös sellaisissa terveyskeskuksissa, joihin kyselyn mukaan ei saa välittömästi yhteyttä virka-aikana.

Sosiaali- ja terveystoimiala on valmistellut päätösehdotuksen mukaisen aluehallintoviraston numeroituihin kysymyksiin annettavan selvityksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Etelä-Suomen aluehallintoviraston selvityspyyntö 26.6.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimiala

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystoimiala 21.8.2017

HEL 2017-007858 T 06 00 03

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimittanut Helsingin kaupungille selvitys- ja kuulemispyynnön hoitopääsyn toteutumisesta perusterveydenhuollossa. Pyyntö perustuu Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen maaliskuun 2017 hoitopääsykyselyn tietoihin. Alla sosiaali- ja terveystoimialan lausunto hoitopääsyn toteutumisesta terveysasemalla ja suun terveydenhuollossa:

1. Miten Helsingin kaupungin perusterveydenhuollossa varmistetaan potilaiden välitön yhteydenpäänti terveyskeskukseen?

Helsingin kaupungin perusterveydenhuollossa on käytössä takaisinsoittopalvelu arkisin klo 8-15, ja iltapäivällä klo 15 jälkeen puhelut yhdistyvät suoraan terveysasemien puhelimiin. Terveysasemien puhelinpalvelun lisäksi helsinkiläisiä palvelee ympärivuorokautinen terveysneuvonta. Kiireellisen neuvonnan lisäksi terveysneuvonnasta annetaan ohjausta myös kiireettömissä terveyteen ja terveystoimien käyttöön liittyvissä asioissa. Kaikilla terveysasemillamme ja päivystyksissämme on myös mahdollista asioida paikanpäällä koko aukioloaikana.

2. Mitkä ovat ne syyt, joiden vuoksi potilaiden puheluihin ei ole voitu vastata välittömästi?

Helsingin terveysasemiin otettiin puhelimitse yhteyttä maaliskuussa 2017 yhteensä 107 949 kertaa. Kello 15 jälkeen tulevat puhelut ohjautuivat suoraan terveysasemien puhelimiin. Takaisinsoitolla vastattiin 101 576 puheluun eli 94,10 prosenttiin kaikista järjestelmään tulleista puheluisista. 6188 puhelua siirtyi järjestelmässä suoraan terveysasemien puhelimiin. Jos tarkastellaan erikseen suorien soittojen läpikäyntiä, todetaan 3458 puhelun eli suorista puheluisista 55,90 prosentin päässeen lävitse, kuten aluehallintoviraston kirjeessä mainitaan. Tämä läpikäyntimättömien puheluiden määrä on kuitenkin koko puhelumäärästä vain 2,52 prosenttia. Suorat puhelut yhdistyvät klo 15 alkaen samoihin puhelimiin, joista hoidetaan vielä takaisinsoittopuheluita ja ne ovat osan

aikaa varattuna, minkä vuoksi kaikkiin suoriin puheluihin ei aina pystytä vastaamaan välittömästi.

3. Miten Helsingin kaupungin perusterveydenhuollossa toimitaan sellaisissa tilanteissa, joissa potilaiden puheluihin ei ole voitu vastata välittömästi? Onko käytössä esimerkiksi takaisinsoittopalvelu?

Käytössä on takaisinsoittopalvelu arkisin klo 8-15.

4. Mihin toimenpiteisiin Helsingin kaupungin perusterveydenhuollossa on ryhdytty tilanteen korjaamiseksi ja miten toimenpiteissä on onnistuttu?

Terveysasemilla on resursoitu lisää hoitajia puhelintyöhön aamuisin, jotta aamun suuri puhelinkysyntä ei ruuhkauttaisi takaisinsoittojärjestelmää koko päiväksi ja jättäisi suurta määrää soitettavia puheluita vielä klo 15 jälkeen. Iltapäivällä omahoitajien henkilökohtaiset takaisinsoittopuhelut hoidetaan yhteisvastuullisesti klo 14-15 välillä. Kesän lomakauden vuoksi muutosten vaikutusta pidemmällä aikavälillä ei voida vielä luotettavasti arvioida, mutta mikäli suorien puheluiden osalta ei päästä kohtuulliseen vähintään 80 % vastausasteeseen, selvitämme mahdollisuuden ottaa käyttöön takaisinsoitto myös klo 15-16.

Kahdella terveysasemalla on pilotoitu joulukuusta 2016 lähtien ja kolmannella maaliskuusta 2017 lähtien avointa sähköistä yhteydenottokanavaa, mitä kautta terveysasemalle voi lähettää viestin ympärivuorokautisesti myös ilman edeltävää sähköisen asiointisopimuksen tekemistä terveysaseman kanssa. Alustavat kokemukset ovat lupaavia, ja sähköisen yhteydenoton pilottia ollaan laajentamassa syyskuussa 2017 uusille asemille ja vähitellen viimeistään vuonna 2018 kaikille terveysasemillemme. Palvelujen saatavuutta ja asiakaskokemusta, mukaan lukien puhelinpalvelu, parannetaan määrätietoisesti.

5. Miten Helsingin kaupungin perusterveydenhuollossa seurataan vastaanottoaikojen saatavuutta suun terveydenhuollossa?

Suun terveydenhuollon perustason hoito (ml. erikoishammaslääkäritasoinen oikomishoito) toteutetaan 33 hammashoitolassa, jotka jakautuvat hallinnollisesti 7 hoitolaryhmään. Virka-ajan päivystyksestä vajaa puolet toteutuu em. hoitoloissa ja loppuosa keskitetyssä päivystysyksikössä ja ostopalvelussa. Virka-ajan ulkopuolinen päivystys hankitaan ostopalveluna yhdessä pääkaupunkiseudun kuntien ja Kirkkonummen kanssa. Erikoishammaslääkäritasoinen hoito (pl. oikomishoito) järjestetään yhdessä Espoon, Kauniaisten ja Kirkkonummen kanssa Suun erikoishoidon yksikössä, jonne hoitoon ottaminen perustuu läheteeseen. Kutakin hoitolaryhmää ja toiminnallista yksikköä (päivystys, erikoishoi-

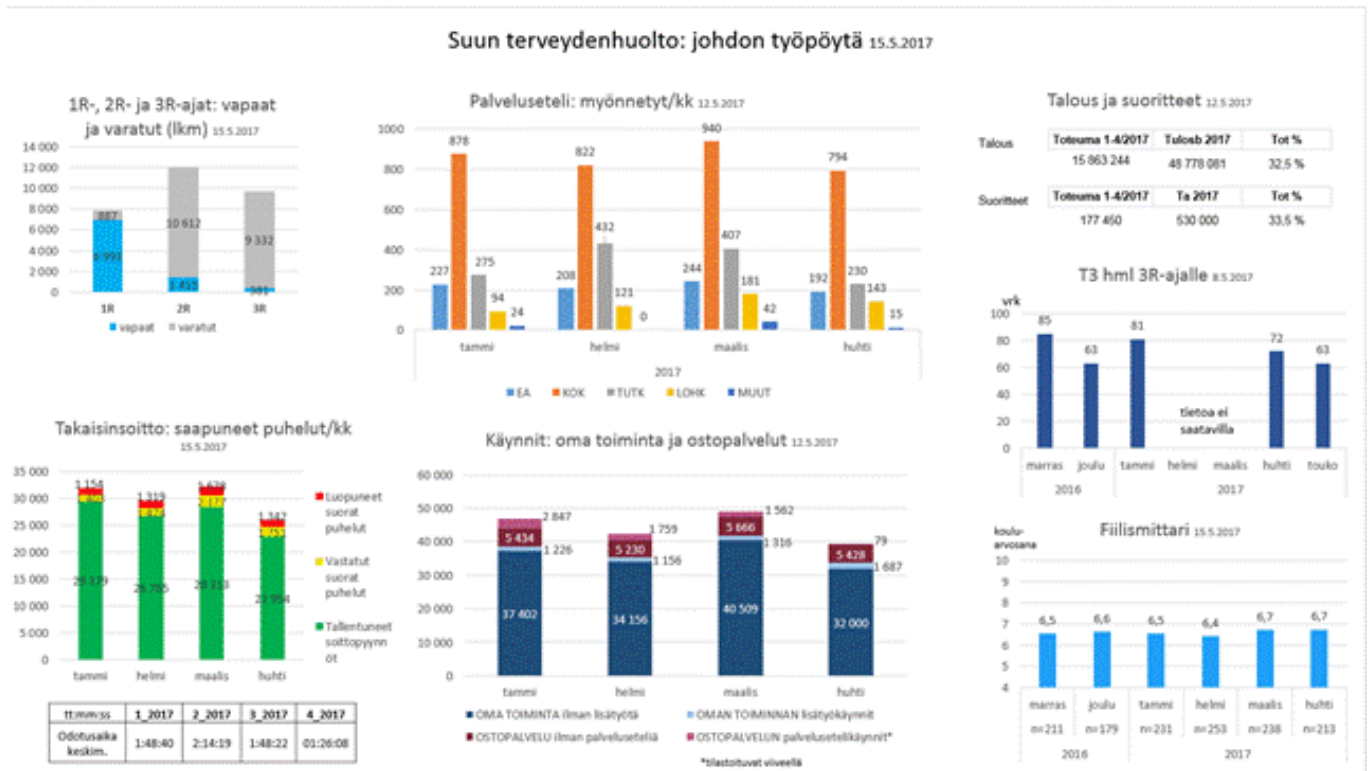

to) johtaa vastaava hammaslääkäri (ylihammaslääkäri)/osastonhoitaja -
työpari.

Hoidon tarpeen arviointi tehdään suun terveydenhuollon keskitetyssä ajanvarauksessa, jossa annetaan ajat perustason hoitoon jatkohoitoai-
koja lukuun ottamatta. Jotta keskitetty ajanvaraus voi toimia, ajanva-
rauskirjojen rakenne on yhtenäistetty ja hoidon tarpeen arvioinnin tulok-
seen pohjautuvat vastaanottolajit (aikatyypit) on määritetty. Hoitolaryh-
mien käytössä olevat resurssit (hammaslääkäreiden, suuhygienistien ja
hammashoitajien ajanvarauskirjoille luodut ajat) perustuvat hoitolaryh-
mäkohtaiseen mitoitukseen, jossa on huomioitu hoitolaryhmän vastuu-
väestön (neuvola-asetuksen ja kouluterveydenhuollon velvoitteet,
ikääntyneet ja liikuntarajoitteiset asukkaat) palveluntarve. Tälle väestö-
ryhmälle palvelut turvataan ensisijaisesti lähahoitolassa. Loppuosa re-
sursseista käytetään pääasiassa työikäisen väestön kiireettömään hoi-
toon, ja vapaata aikaa tarjotaan mistä tahansa hoitolasta. Ajan antami-
nen perustuu kuitenkin aina hoidon tarpeen arvioinnin tulokseen, ja
edellä kuvatun menettelyn tarkoitus on hallita kysyntä/tarjonta -kokonai-
suutta.

Henkilöstölle on annettu ohje avata ajanvarauskirjat viikoittain siten, et-
tä aikoja on käytettävissä kolme kuukautta eteenpäin. Ohje sisältää tie-
don siitä, kuinka paljon kutakin aikatyyppeä tulee sisältyä päivittäiseen
työohjelmaan. Esimiehet on veloitettu seuraamaan kirjojen avaamista
ja mitoitukseen perustuvaa aikatyyppeiden lukumäärää. Esimiehet rapor-
toivat tilanteesta johtoryhmälle. Kahden viikon välein pidettävässä joh-
toryhmän kokouksessa käsitellään vastaanottoaikojen saatavuustilanne
ja päätetään tarvittavista toimenpiteistä.

Suun terveydenhuollon johto seuraa vastaanottoaikojen saatavuutta
mm. johdon työpöytä näkymän avulla (ks. kuva alla).

6. Mitkä ovat ne syyt, joiden vuoksi hoidon tarpeessa oleville potilaille ei ole voitu antaa vastaanottoaikaa hammaslääkärille?

Vuoden 2016 alusta lähtien Helsingin suun terveydenhuollossa ei ole ollut hoitojonoa kiireettömään hoitoon, vaan aika on voitu antaa kolmen kuukauden sisällä yhteydenotosta. Satunnaisesti voi syntyä tilanne, jolloin ajanvaraus ei löydy vapaata kiireettömän hoidon aikaa, vaan joudutaan pyytämään asiakasta ottamaan uudestaan yhteyttä. Tilanne johtuu mm. siitä, että kaikki työntekijät eivät avaa ajanvarauskirjojaan juuri samaan aikaan, jolloin aikoja vapautuu asteittain. Kokonaisuudessaan tilanne on kuitenkin tasapainossa lisääntyneestä kysynnästä huolimatta.

AvoHILMO-tietoihin perustuva kuuden kuukauden määräajan ylittyminen 18 potilaan kohdalla ei omien selvitystemme mukaan ole todellinen, vaan johtuu kirjaamisvirheestä. Potilastietojärjestelmän raportointiyökalulla tuotetun raportin mukaan lokakuun 2016 jälkeen 13 potilaan kohdalla kuuden kuukauden määräaika on ylittynyt. Sen jälkeen ei ylityksiä ole ollut.

04.09.2017

	Ei kuulu hoitotakuuseen > 6 kk	Kuuluu hoitotakuuseen > 6 kk	*Kuuluuko hoitotakuuseen > 6 kk
2016	24	2016	2040
01.16	8	301	309
02.16	7	314	321
03.16	0	273	273
04.16	1	209	210
05.16	2	155	157
06.16	4	180	184
07.16	1	163	164
08.16	1	221	222
09.16	0	187	187
10.16	0	13	13
11.16	0	0	0
12.16	0	0	0
2017	0	0	0
01.17	0	0	0
02.17	0	0	0
03.17	0	0	0

Näiden 13 potilaan seurantatiedot poimittiin järjestelmästä, ja voitiin todeta, että kaikkien kohdalla hoito oli käynnistynyt kuuden kuukauden sisällä hoidon tarpeen arviosta. Potilastietojärjestelmän hoidonsaatavuustietojen kirjaamisalusta sallii hoidon aloituskohdan ohittamisen, jolloin tapahtumasta ei jää järjestelmään aikaleimaa. Ongelma on tiedostettu ja on tuotettu raportti, jonka avulla puuttuvat kirjaukset voidaan yksilöidä suorittajakohtaisesti ja muistuttaa kohdennetusti henkilökuntaa oikeasta menettelystä. Tilanne on parantunut, mutta edelleen yksittäi-

siä virheitä voi tapahtua. Järjestelmätoimittajalle on annettu palautetta asian korjaamiseksi, ja loppuvuodesta 2017 käyttöön saatavassa ohjelmaversiossa hoidon saatavuuden kirjaaminen on toteutettu toisella tavalla.

3.4.2017 kb 10:48

HAMMASHUOLTO
Hoidon saatavuus: hoitokokonaisuudet

Sivu 1 (??)

H-tunnus	Hoitokokonaisuus	Tila	Kireellisyys	Käynnin luonne	Yht.otto	-tapa	-tulos	T.arvio	T.arvion tulos	H. aloitus	Jatkohoito	H. lopetus	max(Pvm ja klo)
010190	3Rshg	hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	3.10.16	Käynti		3.10.16	Ajanvaraus				26.10.2016 10:27
030459	3R	hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	3.10.16	Puhelin		3.10.16	Ajanvaraus				15.2.2017 11:48
110990	13R	hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	4.10.16	Puhelin		4.10.16	Ajanvaraus				13.1.2017 08:27
130692	3R	hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	3.10.16	Puhelin		3.10.16	Ajanvaraus				26.11.2016 09:20
110487	13R	hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	3.10.16	Puhelin		3.10.16	Ajanvaraus				20.12.2016 16:30
020866	3Rshg	hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	4.10.16	Puhelin		4.10.16	Ajanvaraus				24.10.2016 08:03
310893	3R uusi	hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	4.10.16	Puhelin		4.10.16	Ajanvaraus				17.11.2016 09:30
141185	13R	hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	4.10.16	Puhelin		4.10.16	Ajanvaraus				2.11.2016 17:07
161062	3R	hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	3.10.16	Puhelin		3.10.16	Ajanvaraus				1.1.2017 16:45
201186	13R	hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	4.10.16	Puhelin		4.10.16	Ajanvaraus				16.11.2016 17:40
260636	3R	hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	3.10.16	Puhelin		3.10.16	Ajanvaraus				30.11.2016 15:40
100892	3R	hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	3.10.16	Puhelin		3.10.16	Ajanvaraus				22.11.2016 10:19
131184	13R	hoito kesken	Ei kiireellinen	Sairaanhoito	3.10.16	Puhelin		3.10.16	Ajanvaraus				6.2.2017 09:38

an määrä

13

7. Miten Helsingin kaupungin perusterveydenhuollossa toimitaan sellaisissa tilanteissa, joissa potilaille ei ole antaa vastaanottoaikaa hammaslääkärille?

Kun kyseessä on välitön tai kiireellinen hoidon tarve, aika annetaan aina. Tarvittaessa aika annetaan varattujen aikojen väliin tai vähemmän kiireellisiä aikoja siirretään. Kiireettömän hoidon osalta viitataan edellä olevaan selostukseen. Vastaanottoajan sijasta potilaalle voidaan myös tarjota palveluseteliä suoraan ajanvarauksesta. Kaikki potilaat eivät kuitenkaan ota vastaan tarjottua palveluseteliä, ja osa potilaista palaa terveyskeskukseen kesken palvelusetelihoitoa.

8. Mihin toimenpiteisiin Helsingin kaupungissa on ryhdytty suun terveydenhuollon tilanteen korjaamiseksi ja miten toimenpiteissä on onnistuttu?

Yhtenä onnistumisen mittarina voidaan pitää hoitojonosta luopumista. Se on edellyttänyt järjestelmällistä toimintatapojen kehittämistyötä, joka jatkuu. Suun terveydenhuolto on mukana Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan palveluiden uudistamisessa, jossa tavoitteena ovat mm. nykyistä paremmin asiakkaan tarpeet huomioon ottavat hoitoprosessit. Suun terveydenhuollossa on kokeiltu ns. Megamallia, ja tarkoi-

tus on käynnistää mallia tukevan toiminnanjärjestelmän hankinta. Terveystarkastuksissa ja tutkimuksissa on laajennettu ns. ryhmäkirjojen käyttöä, jolloin yhden potilaan tarvitsemaa hoitoa voidaan edistää yhdellä käynnillä joustavammin perinteiseen käytäntöön (jokaiselle potilaalle määrämittainen aika) verrattuna.

Riskipotilaaksi tunnistettujen ja paljon hoitoa vaativien potilaiden hoidonjärjestelyillä (ns. Meilahden malli) vähennetään heidän ensiavun tarvettaan, jolloin myös muuhun toimintaan vapautuu resursseja.

Heinäkuun alussa 2017 otettiin käyttöön uusi palveluseteli, joka sisältää tutkimuksen lisäksi rajattuja paikkaus- ja ienhoidon toimenpiteitä. Palveluseteli annetaan suoraan ajanvarauksesta ja se soveltuu potilaille, joilla hoidontarpeen arvioidaan olevan vähäistä aiempien tietojen ja potilaan kertoman perusteella. Hoitosuunnitelmissa pyritään useamman vuoden kattavaan suunnitelmaan, ja potilaan suun sairauksien riskiin perustuva seuraava tutkimusajankohta kirjataan potilastietojärjestelmän kutsuosioon myös aikuispotilailla. Ostopalvelusopimukset on laadittu siten, että terveyskeskus voi tilaajana tarvittaessa lisätä ostettavan palvelun määrää ja muuttaa sisältöä (esim. kiireellisten ja kiireettömien aikojen suhde).

Suun terveydenhuollon kertomustietojen arkistointi Kanta-palveluihin toteutuu vuoden loppuun mennessä, jolloin potilaat pääsevät katsomaan hoitosuunnitelmansa Omakanta-palvelusta, mikä osaltaan vähentää tarpeettomia yhteydenottoja ja hoitoon hakeutumista. Jotta voidaan vaikuttaa palveluiden tarpeeseen ja sen jakautumiseen väestössä, on voimavaroja kohdistettu terveydenedistämistoimintaan, joka järjestettiin uudelleen vuonna 2016. Osana tätä kokonaisuutta kehitetään myös liikkuvia palveluita parhaillaan käynnissä olevassa kokeilussa. Helsingin suun terveydenhuolto osallistuu ODA-hankkeeseen, jossa kehitetään digitaalisia palveluita täydentämään jo käytössä olevia sähköisiä palveluita.

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi
Olli Huuskonen, va. terveysasemien johtajalääkäri, puhelin: 310 42700
olli.huuskonen(a)hel.fi
Merja Auero, vs. johtajahammaslääkäri, puhelin: 310 42533
merja.auero(a)hel.fi

§ 784

Valtuutettu Vesa Korkkulan toivomusponsi opiskelija-alennusten laajentamisen kustannusvaikutuksista

HEL 2017-002669 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

Palautusehdotus:
Veronika Honkasalo:

”Kaupunginhallitus palauttaa ponnen ja edellyttää, että kaupunginhallitukselle tuodaan selvitys siitä, mitkä nykytyyppisen mallin kustannusvaikutukset opiskelija-alennusten osalta ovat HSL:n uudessa vyöhykemallissa.”

Kannattaja: Reetta Vanhanen

Asian käsittelyn keskeyttäminen käsiteltiin ennen keskustelun jatkamista.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 HSL:n lausunto 7.6.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 1.3.2017 hyväksymän toivomusponnen (Vesa Korkkula) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 1.3.2017 valtuutettu Vesa Korkkulan aloitetta opiskelija-alennuksen laajentamisesta 30 vuotta täyttäneisiin opiskelijoihin, oppisopimuskoulutuksessa oleviin ja ammatillisen peruskoulutuksen valmentavassa koulutuksessa oleviin (VALMA) kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

'Hyväksyessään päätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään koko HSL-alueen osalta kustannusvaikutuksen nousu siltä osin, että opiskelija-alennus laajennettaisiin 30 vuotta täyttäneisiin ja sitä vanhempiin opiskelijoihin sekä oppisopimuskoulutuksessa oleviin (Vesa Korkkula)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Toivomusponnen johdosta on saatu kaupunkisuunnittelulautakunnan ja Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) lausunnot.

HSL:n tariffijärjestelmässä pääperiaatteena on antaa opiskelija-alennus ns. ensiopiskelijoille 29 ikävuoteen saakka. Sitä vanhemmille myönnetään opiskelija-alennus silloin, kun heillä on Kelan myönteinen opintotuki- tai kuntoutusrahapäätös. Opiskelun tulee myös pääsääntöisesti johtaa tutkintoon tai ammattiin.

HSL päättää Helsingin seudun joukkoliikenteen alennus- ja vapaalippujen myöntämisperusteet. Perusteet ja alennusprosentit ovat yhtenäiset kaikissa HSL -kunnissa. Alennukseen oikeutettuja on nykyisin noin 60 000 opiskelijaa. Toivomusponnen toteuttaminen kaksinkertaistaisi HSL:n mukaan opiskelija-alennukseen oikeutettujen määrän, jos kaikki HSL-alueella opiskelevat ja oppisopimusopiskelijat saisivat alennuksen.

Mikäli alennus myönnettäisiin kaikille 30 vuotta täyttäneille ja sitä vanhemmille opiskelijoille sekä oppisopimuskoulutuksen piirissä oleville, olisi kokonaiskustannuslisäys noin 32,0 milj. euroa. Tästä Helsingin osuus olisi noin 17,2 milj. euroa.

04.09.2017

Kustannusvaikutus on tehdyn arviolaskelman perusteella huomattava. Lipputulojen pieneneminen jouduttaisiin kattamaan lisäämällä jäsenkuntien rahoitettavia kuntaosuuksia, nostamalla muiden matkustajien lippujen hintoja tai karsimalla liikenteen tarjontaa. Alennukseen oikeutettujen joukon laajentaminen nykyisestä ei ole perusteltua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 HSL:n lausunto 7.6.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.08.2017 § 761

HEL 2017-002669 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

28.08.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.09.2017

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 09.05.2017 § 244

HEL 2017-002669 T 00 00 03

Hankenumero 5264_114

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Toimialueellaan noudatettavasta joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmästä päättää Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL). Kaupunki voi pyytää HSL:ltä arvion opiskelija-alennuksen laajentamisen aiheuttamasta kustannusvaikutuksesta.

Uutta tariffijärjestelmää valmistellessaan HSL on pyrkinyt yhtenäiseen ja koko seudulla samoilla periaatteilla toimivaan lippujärjestelmään. Tämä koskee myös opiskelijoiden ja muiden erityisryhmien alennusperusteita.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

§ 785

Osto-oikeuden lisääminen NCC Property Development Oy:lle perustettavan yhtiön lukuun vuokratun tontin vuokrasopimukseen (Laajasalo, tontti 49034/5)

HEL 2016-007878 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kaupunkiympäristölautakunnan lisäämään NCC Property Development Oy:lle perustettavan yhtiön lukuun vuokratun 49. kaupunginosan (Laajasalo) korttelin nro 49034 suunnitellun tontin nro 9 (rakennusoikeus 12 000 k-m²) maanvuokrasopimukseen osto-oikeutta tarkoittavan ehdon seuraavin edellytyksin:

1

Vuokralaisella on oikeus ostaa tontti kaupungilta, kun tontille on rakennettu noin 9 099 k-m²:n suuruinen ostoskeskus, ostoskeskus on hyväksytty käyttöönotettavaksi, tontin viereiset asuinkerrostalot mahdollistava asemakaavamuutos nro 12430 on tullut lainvoimaiseksi, ja ensimmäiselle asuinkerrostalolle on myönnetty rakennuslupa. Lisäksi uuden suunnitellun tontin 49034/9 tulee olla lohkottu ja merkitty kiinteistörekisteriin. Osto-optio on voimassa viisi vuotta pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen allekirjoittamisesta, 14.5.2022 saakka.

Mikäli asemakaavamuutos ei ole tullut voimaan 31.12.2021 mennessä, on vuokralaisella oikeus ostaa tontti tästä huolimatta.

2

Liiketontin hinta perustuu elinkustannusindeksin pistelukua 100 vastaavaan yksikköhintaan 21 euroa/k-m². Kauppahinta määräytyy kaupantekohetkellä voimassa olevan asemakaavan mukaisen kokonaisrakennusoikeuden perusteella, ja kauppahinta tarkistetaan viimeksi julkaistun indeksipisteluvun mukaan korjatulla yksikköhinnalla. Nykyisen asemakaavaehdotuksen nro 12430 mukaan tontin rakennusoikeus on 12 000 k-m² ja myyntihinta siten noin 4,85 milj. euroa.

3

Muilta osin noudatetaan kaupungin vakiintuneita kiinteistökaupan ehtoja sekä kaupunkiympäristölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Käsittely

Hylkäysehdotus:

Anna Vuorjoki:

Esitän ehdotuksen hylkäämistä.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anna Vuorjoen hylkäysehdotuksen mukaan

Jaa-äännet: 13

Arja Karhuvaara, Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Mi-
ka Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander,
Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa,
Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 13 - 2.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Havainnekuvia
- 3 Varauspäätös
- 4 Voimassa oleva asemakaava 11743
- 5 Asemakaavaehdotus 12430

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

NCC Property Development Oy

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus

Päätösehdotus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Laajasalon uutta ostoskeskusta on suunniteltu vuodesta 2005 lähtien. Laajasalon keskustan kehittyminen on vihdoin lähdössä liikkeelle. Pitkäaikaisella maanvuokrasopimuksella mahdollistettiin ostoskeskuksen rakentamisen aloittaminen toukokuussa. Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan myöhemmin asuinkeuhkotalojen rakentaminen ostoskeskuksen viereen.

Ostoskeskustontin vuokrasopimukseen ehdotetaan sijoittajakysynnän varmistamiseksi lisättäväksi vuokralaisen osto-oikeutta tietyin edellytyksin tarkoittava ehto.

Esittelijän perustelut

Pitkäaikainen maanvuokrasopimus

NCC Property Development Oy:lle on kiinteistölautakunnan päätöksellä 6.4.2017 (167 §) vuokrattu perustettavan yhtiön lukuun 49. kaupunginosan (Laajasalo) korttelin nro 49034 suunniteltu tontti nro 9 (rakennusoikeus 12 000 k-m²) vuoden 2046 loppuun jatkuvien maanvuokrasopimuksin.

Tontille suunnitellun uudisrakennuksen koko olisi noin 9 099 k-m² ja se toisi Laajasaloon uutta liike- ja palvelutilaa. Ostoskeskukseen sijoittuisi kahden päivittäistavarakaupan lisäksi kirjasto, nuorisotalo, kuntokeskus, ravintola, kahviloita ja muita paikallispalveluita sekä kellariin liityntäpysäköintipaikkoja. NCC on ollut kaupungin pyynnöstä osallisena laatimassa viitesuunnitelmaa koko varatun alueen kehittämisestä. Yhtiö pyytää nyt, että maanvuokrasopimukseen lisättäisiin osto-oikeutta tarkoittava ehto, mikä lisäisi sijoittajien mielenkiintoa hankkeeseen.

Liitteessä 1 on sijaintikartta ja liitteessä 2 havainnekuvia.

Varauspäätös

Alue on ollut varattuna kaupunginhallituksen 11.8.2014 (788 §) tekemällä päätöksellä kauppakeskushankkeen suunnittelua varten NCC:lle, Helsingin Osuuskauppa Elannolle ja Keskolle 31.12.2015 saakka. Alue on sittemmin ollut vuokrattuna lyhytaikaisesti NCC:lle rakennus- ja purkuluvan hakemista varten. Varauspäätös on liitteenä 3.

Asemakaavatilanne ja tonttitiedot

Tontti kuuluu voimassa olevan 9.1.2015 voimaan tulleen asemakaavan nro 11743 mukaan ostoskeskusta varten tarkoitettuun liikerakennusten

korttelialueeseen (KM). Asemakaavan mukaisella suunnitellulla tontilla 49034/3 on liikerakennusoikeutta yhteensä 10 000 k-m². Alueelle on tehty 9.9.2016 tonttijako nro 12825, jossa ostoskeskukselle on muodostettu tontti 49034/5. Tontin pinta-ala on 12 051 m².

Rakennusoikeutta ei käytettäisi ensimmäisessä vaiheessa kokonaan, koska kortteliin on tarkoitus tehdä asemakaavamuutos nro 12430, joka mahdollistaisi ostoskeskuksen laajennuksen lisäksi merkittävän määrän asuinrakennusoikeutta, jonka varaaminen käsitellään erikseen.

Esirakentamistyöt ovat katujen ja johtosiirtojen osalta käynnissä ja tontti on rakentamiskelpoinen toukokuun loppuun mennessä.

Ajantasa-asemakaava määräyksineen on liitteenä 4 ja asemakaavaehdotus liitteenä 5.

Vuokrausperusteet

Tonttia vuokrattaessa vuokranmäärityksessä käytettiin apuna ulkopuolista kiinteistöarviota. Vuokra perustuu käytettyyn rakennusoikeuteen 9 099 k-m² ja 5 %:n tuottovaatimukseen. Ensimmäisen kerroksen rakennusoikeuden 6 172 k-m² osalta vuokra perustuu hintaan 21 euroa/k-m² (ind.100) ja toisen kerroksen rakennusoikeuden 2 601 k-m² osalta hintaan 15,75 euroa/k-m² (ind.100) sekä kellarikerroksen rakennusoikeuden 326 k-m² osalta hintaan 10,50 euroa/k-m² (ind.100). Keskihinta on noin 370 euroa/k-m² tämän päivän hintatasossa, mikä vastaa tontin ominaisuudet ja rasitteet huomioon ottaen alueen käypää hintatasoa.

Vuosivuokra on 31.3.2018 saakka 167 301 euroa.

Hankkeelle on aiheutunut merkittäviä lisäkustannuksia tulevaan asuinrakentamiseen varautumisesta ja yleisten jalankulkuyhteyksien toteuttamisesta. Ostoskeskuksen katolle tullaan myöhemmin toteuttamaan kortteliin suunniteltujen asuinkerrostalojen asuntopihat, jotka on otettu huomioon ostoskeskuksen rakenteiden kantavuudessa ja palosuojauksessa. Lisäksi vesikaton kautta kulkee yleinen jalankulkuyhteys. Lisäkustannuksista johtuen vuokrasta peritään 50 % rakennustöiden aikana, kuitenkin kauintaan 31.12.2018 saakka.

Osto-oikeus

Kaupunginhallitukselle esitetään, että kaupunkiympäristölautakunta oikeutetaan lisäämään tontin pitkäaikaiseen vuokrasopimukseen osto-oikeutta tietyin edellytyksin tarkoittava ehto sijoittajakysynnän varmistamiseksi.

Esitetyn osto-oikeusehdon mukaan vuokralaisella on oikeus ostaa tontti kaupungilta, kun tontille on rakennettu noin 9 099 k-m²:n suuruinen os-

ostoskeskus, ostoskeskus on hyväksytty käyttöön otettavaksi, tontin vieriset asuinkerrostalot mahdollistava asemakaavamuutos nro 12430 on tullut lainvoimaiseksi ja ensimmäiselle asuinkerrostalolle on myönnetty rakennuslupa. Osto-oikeus on voimassa viisi vuotta pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen allekirjoittamisesta.

Mikäli em. asemakaavamuutos ei ole tullut voimaan 31.12.2021 mennessä, on vuokralaisella oikeus ostaa tontti tästä huolimatta.

Myyntihinnan määrittämisessä on käytetty ulkopuolista kiinteistöarvioita. Hinta perustuu elinkustannusindeksin pistelukua 100 vastaavaan yksikköhintaan 21 euroa/k-m², joka on tämän päivän hintatasossa noin 404 euroa/k-m². Tämän hetken asemakaavaehdotuksen nro 12430 mukaan rakennusoikeus on 12 000 k-m² ja myyntihinta siten noin 4,85 milj. euroa.

Tontin myynti kaavamuutoksen jälkeen on maanmyyntiperiaatteiden mukainen, koska tontti tulee loppuun asti jalostetuksi.

Lisäehdot

Vuokrasopimuksessa on lisäehtoja liityntäpysäköinnin ja tulevaan asuinrakentamiseen liittyvistä yhteisjärjestelyistä. Vuokralainen on lisäksi velvollinen aktiivisesti hankkimaan kaavamuutokseen liittyville asunto- ja pysäköintitonteille yhteistyötoteuttajan ja esittämään tätä kaupungille tonttien varauksensaajaksi.

Lopuksi

Hakemuksen kohteena olevan liiketontin 49034/5 vuokrasopimukseen on perusteltua myöntää osto-oikeus sijoittajakysynnän varmistamiseksi ja näin hankkeen toteuttamisen varmistamiseksi. Ostoskeskuksen rakentaminen on maanrakennustöiden osalta alkanut viime toukokuussa, ja suunnitelmien mukaan rakennus valmistuisi marraskuussa 2018.

Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Havainnekuvia
- 3 Varauspäättös

04.09.2017

4 Voimassa oleva asemakaava 11743
5 Asemakaavaehdotus 12430

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

NCC Property Development Oy

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.08.2017 § 765

HEL 2016-007878 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

28.08.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Tonttiosasto Yritystonttitoimisto Yritystonttitoimiston toimistopäällikkö 04.05.2017 § 99

HEL 2016-007878 T 10 01 01 02

Yliskylän puistokatu

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Yritystonttitoimiston toimistopäällikkö päätti muuttaa NCC Property Development Oy:lle (y-tunnus 17655193) perustettavan yhtiön lukuun Laajasalon uuden ostoskeskuksen rakennusluvan hakemista varten 1.1.2017 - 30.6.2017 väliseksi ajaksi vuokratun noin 11 377 m²:n määrään vuokrasopimusta seuraavasti:

1

Vuokra-alue vastaa tonttia 49034/5 ja sen uusi pinta-ala on 12 051 m².

2

Alkaen 1.5.2017 vuokrasopimus on voimassa toistaiseksi 14 päivän irtisanomisajoin, enintään kuitenkin siihen saakka kun tontin pitkäaikainen maanvuokrasopimus alkaa.

3

Alkaen 1.5.2017 kuukausivuokra on 13 942 euroa. Vuokranmaksun eräpäivä on kuukauden 1. päivä.

4

Aikaisempi ehto nro 2 muutetaan seuraavaksi:

Vuokralaisella on oikeus omalla riskillään 1.5.2017 alkaen aloittaa vuokra-alueella maanrakennustyöt, kuten esimerkiksi pintamaiden poiston ja ponttiseinän rakentamisen.

Vuokralainen suorittaa kaikissa tilanteissa maanrakennustyöt omalla vastuullaan. Vuokranantaja ei vastaa mistään vahingoista, haitoista eikä kustannuksista, mikäli kiinteistölautakunta tai sen valtuuttama viranhaltija päättää vastaisuudessa olla pitkäaikaisesti vuokraamatta tai muutoin luovuttamatta vuokra-aluetta vuokralaiselle.

Vuokralainen on tällöin velvollinen kustannuksellaan viipymättä ennallistamaan vuokra-alueen ja saattamaan sen muutoinkin vuokranantajan hyväksymään kuntoon. Jätettävistä paaluista tulee esittää sijaintikartta ja kantavuusselvitys.

5

Vuokra-alueen maanrakentamisen yhteydessä irrotettavat maa- ja kiviainekset ovat kaupungin omaisuutta. Tämän vuoksi vuokralainen on velvollinen korvauksetta kuljettamaan mainitut maa- ja kiviainekset kaupungin osoittamaan paikkaan.

Mikäli kaupungilla ei ole osoittaa maa- ja kiviaineksille vastaanottoaikkaa, eikä kaupunki muuta ilmoita, mainittujen maa- ja kiviainesten omistusoikeus siirtyy vuokralaiselle. Tällöin vuokralainen on velvollinen kustannuksellaan huolehtimaan niistä kulloinkin voimassa olevien säännösten mukaisesti.

Vuokralainen on velvollinen lunastamaan rakennustyön yhteydessä kaadettavat puut tai toimittamaan ne kustannuksellaan kaupungin osoittamaan paikkaan. Kaadettavien puiden lunastuksesta tai kuljetuksesta sovitaan kaupungin (Stara) suorittamassa puustokatselmuksessa.

Asiaa koskevia tarkempia tietoja ilmenee tontti-osaston kaupungin tonttien rakennuttajille laatimasta toimintaohjeesta "Kaivu- ja louhintatöiden suorittaminen sekä kaadettavat puut".

Muuten noudatetaan entisiä ehtoja.

Vuokraustunnus L1149-12.

Päätöksen perustelut

NCC Property Development Oy on 25.4.2017 hakenut muutosta lyhytaikaiseen vuokrasopimukseen, koska maanrakennustyöt olisi tarkoitus aloittaa toukokuun alussa. NCC aloittaisi tällä sopimuksen muutoksella muun muassa pintamaiden poistamisen ja ponttiseinän rakentamisen.

NCC on saanut rakennusluvan noin 10 605 k-m:²n laajuista uutta ostoskeskusta varten.

Pitkäaikainen maanvuokrasopimuksesta on kiinteistölautakunnan päätös (6.4.2017 §167). Sopimukseen sisältyvästä osto-optiosta ei ole vielä kaupunginhallituksen päätöstä, minkä takia pitkäaikaista maanvuokrasopimusta ei voida vielä allekirjoittaa.

Kuukausivuokra perustuu kiinteistölautakunnan päättämään vuosivuokraan.

Kiinteistövirasto Tonttiosasto Yritystonttitoimisto Yritystonttitoimiston toimistopäällikkö 10.02.2017 § 32

Kiinteistövirasto Tonttiosasto Yritystonttitoimisto Yritystonttitoimiston toimistopäällikkö 04.07.2016 § 194

Lisätiedot

Ilkka Aaltonen, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36441
ilkka.aaltonen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 06.04.2017 § 167

HEL 2016-007878 T 10 01 01 02

Yliskyläntie 1, Yliskylän puistokatu

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

A

Kiinteistölautakunta päätti vuokrata NCC Property Development Oy:lle (y-tunnus 1615779-0) perustettavan yhtiön lukuun 49. kaupunginosan (Laajasalo) korttelin 49034 tontin 5 (kiinteistötunnus 91-49-34-5, rakennusoikeus 10 000 k-m², pinta-ala 12 051 m²) ostoskeskusta varten 1.5.2017 - 31.12.2046 väliseksi ajaksi ja muutoin seuraavin ehdoin:

1

Perusvuosivuokra on 8700 euroa. Vuokra perustuu käytettyyn rakennusoikeuteen 9 099 k-m² ja 5 %:n tuottovaatimukseen. Ensimmäisen kerroksen rakennusoikeuden 6 172 k-m² osalta vuokra perustuu hintaan 21 euroa/k-m² (ind.100) ja toisen kerroksen rakennusoikeuden 2 601 k-m² osalta hintaan 15,75 euroa/k-m² (ind.100) sekä kellarikerroksen rakennusoikeuden 326 k-m² osalta hintaan 10,50 euroa/k-m² (ind.100).

Vuosivuokra on 31.3.2018 saakka 167 301 euroa. Vuokrasta peritään 50 % rakennustöiden aikana, kuitenkin enintään 31.12.2018 saakka.

2

Vuokralainen on velvollinen laatimaan hankkeen toteuttamisen ja käytön edellyttämät rasitesopimukset sekä toimittamaan ne hyväksyttäväksi kiinteistöviraston tonttiosastolle.

3

Muutoin noudatetaan liitteenä 5 olevaa maanvuokrasopimusluonnosta.

4

NCC Property Developmentille rakennus- ja purkuluvan hakemista varten tehty lyhytaikainen vuokrasopimus (vuokraustunnus L1149-12V) merkitään päättyväksi samalla kun em. pitkäaikainen vuokrasopimus allekirjoitetaan.

(L1149-13)

B

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kiinteistölautakunta oikeutetaan myymään NCC Property Development Oy:lle (y-tunnus 1615779-0) perustettavan yhtiön lukuun 49. kaupunginosan (Laajasalo) korttelin suunniteltu tontti 49034/9 (rakennusoikeus 12 000 k-m²) seuraavin ehdoin:

1

Vuokralaisella on oikeus ostaa tontti kaupungilta, kun tontille on rakennettu noin 9 099 k-m²:n suuruinen ostoskeskus, ostoskeskus on hyväksytty käyttöönottavaksi, tontin viereiset asuinkerrostalot mahdollistava asemakaavamuutos nro 12430 on tullut lainvoimaiseksi, ja ensimmäiselle asuinkerrostalolle on myönnetty rakennuslupa. Lisäksi uuden suunnitellun tontin 49034/9 tulee olla lohkottu ja merkitty kiinteistörekisteriin. Osto-optio on voimassa viisi vuotta pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen allekirjoittamisesta.

Mikäli em. asemakaavamuutos ei ole tullut voimaan 31.12.2021 mennessä, on vuokralaisella oikeus ostaa tontti tästä huolimatta.

2

Liiketontin hinta perustuu elinkustannusindeksin pistelukua 100 vastaavaan yksikköhintaan 21 euroa/k-m². Kauppahinta määräytyy kaupantekohetkellä voimassa olevan asemakaavan mukaisen kokonaisrakennusoikeuden perusteella, ja kauppahinta tarkistetaan viimeksi julkaistun indeksipisteluvun mukaan korjatulla yksikköhinnalla. Nykyisen asemakaavaehdotuksen nro 12430 mukaan tontin rakennusoikeus on 12 000 k-m² ja myyntihinta siten noin 4,85 milj. euroa.

3

Muilta osin noudatetaan kaupungin vakiintuneita kiinteistökaupan ehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Esittelijä

vs. osastopäällikkö
Esko Patrikainen

Lisätiedot

Ilkka Aaltonen, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36441
ilkka.aaltonen(a)hel.fi

§ 786

Kaupunginvaltuuston 30.8.2017 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 30.8.2017 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

1 - 3, 12 Ei toimenpidettä.

4 Tiedoksi Liikenneliikelaitokselle.

5 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Bonava Suomi Oy:lle, Fira Oy:lle, Eteralle, Rakennusliike Evälahti Oy:lle, Y-säätiö sr:lle, TA-Rakennuttaja Oy:lle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristön toimialalle ja talous- ja suunnitteluosastolle.

6 Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kasvatus- ja koulutuslautakunnalle sekä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle.

Toivomusponnet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

7 Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle.

8 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkiympäristön toimialalle, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle ja pelastuslautakunnalle.

9 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle ja Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kulttuuri- ja

vapaa-aikalautakunnan liikuntajaostolle, pelastuslautakunnalle ja kaupunkiympäristön toimialalle.

- 10 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen sähköverkko Oy:lle ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle.

Tiedoksi Kaupunkiympäristön toimialalle ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle.

- 11 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle, Liikennevirastolle ja Museoviraston kulttuuriympäristön suojelulle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristön toimialalle, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle, pelastuslautakunnalle ja Liikenneliikelaitokselle.

- 12-15 Aloitteet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 787

Irtisanoutuminen kaupunginkanslian kaupunginlakimiehen virasta

HEL 2017-009047 T 01 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi Sami Sarvilinnan irtisanoutumisen kaupunginkanslian kaupunginlakimiehen virasta ja totesi, että virkasuhde päättyy 14.9.2017.

Käsittely

Esteelliset: Sami Sarvilinna

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Karoliina Ruuskanen, ts. henkilöstöpäällikkö, puhelin: +358 9 310 25277
karoliina.ruuskanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sami Sarvilinna on irtisanoutunut kaupunginkanslian oikeuspalveluiden kaupunginlakimiehen virasta.

Hallintosäännön 23 luvun 3 §:n mukaan virkasuhteeseen ottava viranomaisen päättää virkasuhteen päättymisestä. Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 10 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kansliapäällikköä seuraavan alemman organisaatiotason johtavien viranhaltijoiden virkaan ottamisesta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Karoliina Ruuskanen, ts. henkilöstöpäällikkö, puhelin: +358 9 310 25277
karoliina.ruuskanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.09.2017

Asia/20

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Ote

§ 788

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 35.

jaostot

- konsernijaosto 28.8.2017
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta 29.8.2017

- suomenkielinen jaosto 31.8.2017
- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta 29.8.2017

- ympäristö- ja lupajaosto 1.9.2017
- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

pelastuslautakunta 29.8.2017

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuurijaosto

- liikuntajaosto

- nuorisojaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta 29.8.2017

- sosiaali- ja terveysjaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos 31.8.2017
- taloushallintopalveluliikelaitos 29.8.2017
- työterveysliikelaitos
- rakentamispalveluliikelaitos 31.8.2017
- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit

04.09.2017

Asia/21

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

- kansliapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- hallintojohtaja
- hankintajohtaja
- henkilöstöjohtaja
- kaupunginlakimies
- rahoitusjohtaja
- tietotekniikka- ja viestintäjohtaja
- tietotekniikkaapäällikkö
- viestintäpäällikkö

keskushallinnon viranhaltijat

- palvelukeskusliikelaitos
- taloushallintopalveluliikelaitos
- työterveysliikelaitos
- rakentamispalveluliikelaitos
- Korkeasaaren eläintarha

henkilöstökassatoimikunta
nimistöimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

04.09.2017

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.09.2017

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 786 ja 788 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 775, 776, 785 ja 787 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä,

04.09.2017

joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1

FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

772 § i protokollet.

04.09.2017

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

04.09.2017

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Jaana Pelkonen

Mika Raatikainen

Sanna Vesikansa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 20.09.2017.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566